

3/1349

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 26-వ తేది బుధవారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

No. 124
సంచిక ౧౨౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గాఢవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

తంత్రి మిలాసము: "బిబిటికో"

హెడ్ ఆఫీసు

బొంబాయి.

విశేషకార్యాలయములు

బర్లిన్ & హాంబర్గు.

BOMBAY BERLIN TRADIGO Co.,

25 MOUNT ROAD, MADRAS.

కాన్టెస్సా

నెట్టెల్ కెమరాలు

హాఫ్స్ కెమికల్సు, ప్లేటులు,

కిండర్ మాన్యు సండ్రీసు మొదలగువాటికి

ఇండియాకు, బర్మాకు, ఫోల్ ఏజెంట్లు.

అమెచ్యూర్సు

డెవలప్మెంట్, ప్రింటింగ్,

ఎన్లార్జింగ్ మొదలగు

వాటియందు మాకు

ప్రత్యేక పేరుగలదు.

1949

1949

30 అడుగులు X 8 అడుగులు కొలత

గల లంకాపైరు బాయిలరులు

160 ఎల్. బి పానల స్టీమ్ ప్రెస్సులకు అగును. మంచి

ఫిలిలోనున్నది. ఇవిగాక కన్డెన్సింగ్ అండు వాక్ కన్డెన్సింగ్

కాంపాండు స్టీమ్ ఎంజినులుకూడ గలవు. పూర్తి వివరములకు

ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

B. D. BERY & Co.,

Engineers, & Machinery Merchants,

8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

22-8-25 శనివారమునుండి, 24-8-25 తేది శుక్రవారమువరకు

ఉత్సాహమును గలిగించు సీరియల్

రైడర్స్ ఆఫ్ ది ప్లేయిన్సు

3 వ భాగము

జాక్ పెట్టిన్, మారిస్ మిల్స్ వారి సాహసకార్యములు చూడదగినవి

ప్రేమ, భయంకరమైన ప్రయాణము, కుట్రలు, గగు

ర్వాటులు మొదలగునవి గలిగిన ఒక అద్భుతకథ.

స్వధర్మప్రకాశిని మతవిషయక మాసపత్రిక

సం॥ చందా ౨ రూ

సాంఘిలు కాపి ఉచితముగా పంపబడును

భక్తిరసప్రధాన దేవతా స్తోత్రములు, చాటుశ్లోకములు, పద్యములు, టీక తాత్పర్యములతోడను, పౌరాణిక, సాంఘిక కథలునున్న గునవి సులభతైలో ప్రకటింప బడుచుండును.

“ఆర్యులు మధ్యాహ్నము యందుండి ఇండియాను వచ్చిరి” అని పాశ్చాత్యులందు బోధింపబడుచున్న అపరిధాంతమును ఖండించుచు ప్రాచ్య, ప్రాశ్చాత్య, శాస్త్ర పండితాభి ప్రాయోదాహరణ పూర్వముగ వేదభూమి” యనుపేర ఉపన్యాసమాలిక యందు ప్రచురింపబడుచున్నది.

పత్రిక చందాదారులకు సంస్కృతాంధ్రగ్రంథము లనే కములు తక్కువ వెల కివ్వబడును.

ఆంధ్రాక్షరముద్రిత సంస్కృత పురాణములు

ఆగ్నేయ పురాణము 8-0-0, మత్స్యపురాణము 7-0-0, లింగపురాణము 5-0-0, కూర్మపురాణము 4-8-0, కళికి పురాణము 0-8-0.

5 పురాణములు ఒకపర్కాయముగ నైన 22 రూపాయలకు ఇవ్వగలము.

మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,
బృందావనము-కీర్తిపాక్ పోస్టు, మదరాసు

అంతయు శాస్త్రీయము.

రహస్యము లేదు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్ 2227

19, హార్నిస్రోడ్డు, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగ్రత్న ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం. గారిచే స్థాపింపబడి కొలంబో మొదలు హరిద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది.

అమూల్యము లగు

ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.

ఏజంట్లు కావలెను.

వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.

“లాండ్ రెట్టు” గుర్రపుబండి

ఒక క్రొత్తబాంబాయి “లాండ్ రెట్టు” గుర్రపుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కొద్ది రోజులు క్రిందులే పని పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను వచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వగైరాలకు యాదీగవ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

వి. ఆర్. మూర్తి,

2265

12, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

జర్మను ఎలక్ట్రిక్ దీపము

జర్మనులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహములందుండి భోగము లనుభవింపగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. శ్రేణిలు బల్బుపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగిలియుండి మీటుకొని చెల్లించవచ్చును. ఆర్జనవచ్చును. గదిలోనుంచి సూర్యుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినివచ్చును. గాలిలోపూడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకరించును.

2234

అసలుగది రూ 6-0-0.

తగింపుధర రూ 3-8-0.

కేడన్ను అందు కంపెనీ,

సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

బ్రాహ్మణేతర జాతీయవాదుల మహాసభ

తంజావూరులో రా॥ బి॥ సి. వి. యస్.

నరసింహరాజుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమగుట

బ్రాహ్మణేతరులలో మంత్రివర్గమునకు ప్రతినిధులైన జాతీయవాదులు 22 వ తేదిన తంజావూరు నాటకశాలయందు సమావేశమైరి. ప్రతినిధుల సంఖ్యయు ప్రేక్షకుల సంఖ్యయు తృప్తికరముగ నుండెను. జస్టిసుపక్షమువారి సభకన్న ఈ సభకు వచ్చినవారి సంఖ్యయే అధికముగ నుండెను. కాసనసభ్యులలో టి. ఎ. రామలింగశెట్టి, టి. ఆదినారాయణశెట్టి, యస్. ముత్తయ్యమొదలి, సి. మధురవనంపిళ్లై, సి. వి. యస్. నరసింహరాజు, వెలింగరిగొండరు, చిదంబరనాథారాజుగార్లు, డి. కందస్వామి శెట్టిగారు మున్నగు ప్రముఖులు ఈ సభ నలంకరించిరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

తంజావూరు మునిసిపాలిటీ ఉపాధ్యక్షులగు రామదాసు సాహేబుగారు ఈ మహాసభకు సన్మానసంఘాధ్యక్షులు. ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగి వీరిట్లు పన్యసించిరి. సర్ పి. త్యాగరాజుశెట్టిగారి మరణాంతరము మంత్రివర్గమువారిని బలపరచి మంత్రులకు తగు చేయూతనొసగుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. తంజావూరులో ఇప్పుడు సమావేశపరుపబడిన మహాసభకూడ ఈ ప్రయత్నములలో నొకటి. కేవలము మంత్రివర్గమును బలపరచుటకై ఈ మహాసభజరుగుచున్నందున జాతీయవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు వేరొకసభను జరుపవలసిన అవసరమేర్పడినది. తంజావూరుజిల్లా సందర్శమున భూమిపన్ను విషయమునందును, పరదలపల్ల కలిగిన నష్టమునకు పరిహారమిచ్చు విషయమునందును మంత్రులు ప్రకటించిన ఉదాసీనతను జిల్లా వారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. తంజావూరుజిల్లా హక్కులను మంత్రులు నిర్ణయముగ ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఎక్కువపన్నులపల్ల బాధపడుచున్న భూస్వాములలో నూటిలో 95 మంది బ్రాహ్మణేతరులని గుర్తెరుగవలెను. బ్రాహ్మణేతరుల నీవిధముగ అన్యాయముచేసి బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధికై మేము పాటుపడుచున్నామని మంత్రులు చెప్పట విపరీతముగ నున్నది. డిస్ట్రిక్టు బోర్డు రైల్వేవిషయమున మంత్రులు ప్రభుత్వమువారి చేతియందలి కీలుబొమ్మలవలె వెలసియున్నారు.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

పిమ్మట మహాసభాధ్యక్షులగు రా॥ బి॥ సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారి కీర్తివిధిమున ఉపన్యసించిరి:—
మంత్రివర్గమువారి చర్యలను ఖండించుటకై జాతీయవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు ప్రత్యేకముగ సమావేశమగుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. మంత్రుల చర్యలు దేశాభివృద్ధికి గాని సంఘాభివృద్ధికి గాని ఎంతమాత్రము తోడ్పడుటలేదు. జాతీయవాదులకూడ సాంఘికలాభములను కోరువారేయని చెప్పవలసి యున్నది. సాంఘికలాభములను వాంఛించుట ప్రారంభదశ. శ్రామికలాభములను మరచి దేశలాభమునకోరుట విశేషముకదా. మంత్రులు స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘసభ్యులను నియమించు విషయమున తమ అధికారమును సంపూర్ణముగ దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. రాష్ట్రమున ఈవిషయమై ఆక్షేపణలను తెలుపనివారు లేరు. ఇతరవిధముల ప్రాతినిధ్యములేని ఆల్పసంఖ్యాకులతో కూడిన సంఘసభ్యులను స్థానిక సంఘములు షేర్మోనక మంత్రులు తమపక్షమువారినే స్థానిక సంఘసభ్యులుగ షేర్మోనుచున్నారు. పార్టీకిచేరిన అభ్యర్థులు స్థానిక

సంఘపు అధ్యక్షుని ఎన్నికలయందు విజయముగాంచుటకు వీలగువిధమున ఎన్నికలకు పూర్వము లోకలుబోర్డుల విభజనము జరుగుచున్నది.

పన్నుల భారము

పన్నులు అధికమగుటకు మంత్రివర్గమువారే బాధ్యులు. రిజిస్ట్రేషను ఛార్జీలు, కోర్టుఫీసు నూటికి 60 చొప్పున హెచ్చింపబడెను. ఇందువల్ల ప్రభుత్వమువారికి సంవత్సరమునకు 70 లక్ష 80 లక్షల ఆదాయము ఎక్కువయ్యెను. ప్రభుత్వోద్యోగుల తీరములను హెచ్చించుటకై ఈఆదనపు ఆదాయము వ్యయపరుపబడెను గాని మంత్రుల స్వాధీనమునందున్న జాతీయ నిర్మాణమునకు తోడ్పడు కాశులకొరకు కొంత మొత్తమైనను వ్యయపరుపబడలేదు. ప్రతిసంవత్సరము బడ్జెటునందు లోట్టుకను పడుచునే యున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ కష్టమును తగ్గింపకుండిన ఈ సంవత్సరముకూడ లోటు యుండెడిదే. 5 సంవత్సరములు వరుసగ బడ్జెటునందు లోటు కనుపరచు ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనా సామర్థ్యము లేనివారని రూఢిగ చెప్పవచ్చును. జాతీయవాదులు ఖర్చులు తగ్గించుటకు కొన్ని సూచనలను గావించిరిగాని అసూచనలు ఎవ్వరు గమనింపలేదు. అపోజిషను వర్గమువారు ఆల్పసంఖ్యాకులగుటచే ప్రభుత్వఖర్చులను తగ్గించుట సాధ్యముకాకపోయెను. కావున అపోజిషను వర్గము బలపడుటకు తంజావూరు జిల్లావారు జాతీయవాదులనే ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనవలెను. చుట్టుప్రక్కలయందున్న ఇతర జిల్లాలవారుకూడ జాతీయవాదులనే ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొను నట్లు తగుకృషి సలుపవలెను. తమబాధ్యతలను నిర్వహింపనందులకు మంత్రివర్గమువారు తగు సమాధాన మియ్యవలసియున్నది. సాంఘికవిషయములందు పక్షపాతముతో మంత్రులు ప్రవర్తించిరి. ఇరువురు బ్రాహ్మణేతరులకు హైకోర్టుజడ్జి పదవుల నొసగిరి. మరియొక బ్రాహ్మణేతరునకు రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరుజేనరలు ఉద్యోగ మివ్వబడెను. విద్యావంతులగు బ్రాహ్మణేతరులకు ఉన్నతోద్యోగములు లభించిన పన్నును చెల్లించుచున్న బీదలగు బ్రాహ్మణేతరుల కేమిలాభము కలుగునో తెలియకున్నవి.

భూమిపన్ను ఆందోళనము

తంజావూరు జిల్లాలో భూమిపన్ను నూటికి 25 చొప్పున హెచ్చింపబడెను. కాని మీరు గొప్ప ఆందోళనము జరుపుటచే నూటికి 18 3/4 వంతున మాత్రమే అధికము చేయబడెను. ఈఆందోళనమునందు మంత్రివర్గమువారి రెట్టి జోక్యము వుచ్చుకొనలేదు. ఇకను పరదలపల్ల ఈజిల్లాకు గొప్పనష్టము కలిగినది. కాని ప్రభుత్వమువారు పరిహారముగ ఏమిచేయలేదు. మంత్రులకు ఈడిపార్టుమెంటులపై అధికారము లేదు. ప్రత్యేక సంబంధము లేదు. కాని రిజర్వుడు ప్రభుత్వమువారిని లొంగతీసి ప్రజలకు అనుగుణ్యమగువిధమున ఉత్తరువులు ప్రకటింపబడునట్లు మంత్రులు పనిచేసియుండవచ్చును. ఎక్స్సైజుఖాయందు మద్యపానముపల్ల ప్రభుత్వమువారి ఆదాయము నానూటికి పెరిగి పోవుచున్నది. ప్రజలలో మద్యపానవ తగ్గించుటకై మంత్రి గారెట్టికృషి సలుపుటలేదు. వ్యవసాయవిద్యను అభివృద్ధిపరచు విషయమై ఎట్టివిధానముగాని కార్యక్రమముగాని తానింతవరకు నిర్ణయించుకొనలేదని అభివృద్ధిశాఖమంత్రిగారే కోయంబత్తూరులో చెప్పియుండిరి. అభివృద్ధిశాఖమంత్రి క్రిందనున్న శాఖలు ఏమి పనిచేయుచున్నవో ఎవరికిని తెలియదు. ఏవిధమున చూచిన మంత్రులు ప్రజాప్రశంస పొందుటకు ఆర్థమగువిధమున ఒక్కపనియైనను చేసియుండలేదు. కావున మంత్రులను ప్రశంసించు మహాసభలు నిజముగ ప్రజాప్రతినిధి సభలు కావని చెప్పవలసియున్నది. అన్ని విషయములను నిష్కృతపాతముధితో పరిశీలించిన వారు మంత్రుల చర్యలను ఖండింపకమానరు. కాసనసభ

ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

మానమక వ మీకు తెలియును

చిత్రపువను 3గిషీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవత్తులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ బిళ్ళలు, మల్లెముగ్గులు, గోజాపువ్వులు, కెంపులు, పచ్చలు, పుష్కరాగములచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, హంసబిళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సానుములును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. అక్కరలేనిచో పువ్వు కొని పైకము వాపసిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, నీమవెండికి, పేలెన పుష్కరాగములకు కెంపులకు పూచీ నిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ

నగలవ ర్రకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

యందు సభ్యులు మంత్రులచర్యలను తీవ్రముగ విమర్శించుచున్నారు.

ప్రజావిశ్వాసము కోల్పోయిన మంత్రులు ఈనగరము నకు వచ్చినప్పుడు బండ్లవారందఱు సమ్మెకట్టుట ప్రజల యందు మంత్రులపై ఎట్టి ఆసంతృప్తి ఏర్పడినది స్పష్టమగుచున్నది.

తీర్మానములు

పిమ్మట ఈ క్రిందితీర్మానములు ఆమోదింపబడెను. రాజభక్తి తీర్మానమును శాసనసభ్యులగు పి. యస్. రాజప్పగారు రుపపాదించిరి. సి. ఆర్. దాసు, సురేంద్రనాథదేవర్, సర్ పి. త్యాగరాజుకెట్టి, అసామదు తంబిమర్కయ్యారు, సోమసుందర మొదలియారు, పక్కిరసామిశ్వర, సోమసుందరంపిళ్లె గార్ల మరగములకు చింతిల్లు అధ్యక్షు డొక తీర్మాన ముప పాపించెను.

మంత్రవర్గముపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము మంత్రవర్గమువారి చర్యలను పరిశీలించి వారి చర్యలు ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదని ప్రకటింపవలసినఅవసర మేర్పడినదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈమంత్రవర్గమువారే ఇంకను అధికార మనందుడుట ప్రజాభివృద్ధికి అగు అనుకూలముగ నుండదని సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ టి. ఆర్. మధుదత్తు మూపవారుగా రుపపాదించిరి. కీ॥ శే॥ నాయుడు త్యాగరాజుకెట్టిగార్లు నూచించిన ఆద్యములకు మంత్రులు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు, తంజావూరు రీసెటిల్మెంటు విషయమై మంత్రులచే ఖరీదపరీతముగ నుండెననియు, స్థానిక స్వపరిపాలనకాఖిపరిపాలనము అభ్యాన్నముగనున్నదనియు మూపవారుగారు చెప్పిరి. హిందూభార్యాయముల బిల్లునందలి లోపములను వివరించిరి.

కుష్మాన్ధ్యాపిల్లెగారు (నాగపట్నం) తీర్మానమును బలపరచుచు మంత్రులు జీతములు పుచ్చుకొనుచున్నారేగాని ప్రజల అభివృద్ధికి పాలుపడుటలేదని చెప్పిరి.

సయ్యదు సులూంసూలు సాహేబుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నగరమునందలి హారతాళము మంత్రులపట్ల ప్రజల కెంతప్రేమ గలిగినది ప్రకటించుచున్నదని చెప్పిరి.

పిమ్మట తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

సాంఘిక వికమత్వము

స్వరాజ్యసంపాదనకు జాతీయవికమత్వమును సాంఘిక భేదము లంతమొందుట అవసరమనియు, అన్నిసంఘములవారికి సమానముగ హక్కులు స్వాతంత్ర్యము లున్న సాంఘికవిభేదములకు అనకాళముండదుగాన ఉద్వేగ విషయములందును ఇతర విషయములందును ఇంతవరకు వెనుకబడియున్న సంఘములకు తక్షణప్రాశ్నాహము కలుగజేయుట అవసరమని మహాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈతీర్మానమును పి. రాజప్పగారు రుపపాదించిరి. రావు బహద్దరు కందస్వామి కెట్టిగారు బలపరచుచు బ్రాహ్మణేతరు లీ విధమునకోరుట జాతీయాభివృద్ధికి ఎంతమాత్రము భంగకరముకాదని చెప్పిరి. పదిసంవత్సరములకు పూర్వము తెసాంటుగారు హోయూలు ఆందోళనమును ప్రారంభించినప్పుడు డాక్టరు నాయుడుగారు ఆందోళనమును ఆమోదించిరి. కాని మనలోమనకు భేదములుండుటచే ఎంతమాత్రము లాభము కలుగలేదు. కావున విభేదముల కవకాశములేనివిధమున బ్రవర్తించవలయునని కెట్టి గారు చెప్పిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

మద్యపాననిషేధము

మద్యపాన న్యసనము అధికముగనున్నందున సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధమునకు తగువిధమున ప్రయత్నించుట అవసరమని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

టి. ఆదినారాయణ కెట్టిగారు, చివరిక నాడారుగారు, చెల్లింగిరి గొండరుగారు తీర్మానమునుబలపరచుచు ఈవిషయమై మంత్రులగు అక్రమపహించియున్నందులకు చింతిరి.

ఇతర తీర్మానము

పర్యసెంటు సెటిల్మెంటు అనసరమని మరుదనం పిల్లె గారొక తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము ఆమోదింప బడెను.

జిల్లాబోర్డు త్రైతేలపరిపాలనాధికారము జిల్లాబోర్డువారికి యుండవలయునని మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

స్థానిక సంఘములకు మంత్రులగు సభ్యులను డేర్బాగునం దర్బమున అవలంబించుచున్న విధానమును తీవ్రముగ ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

అధ్యక్షుడు బ్రాహ్మణేతరులందరు వికమత్వము గలవారై జాతీయవారై యుండవలయునని గంధీరముగ ఉపన్యసించిరి. ప్రియజయభ్యాసములతో సభ ముగిసెను.

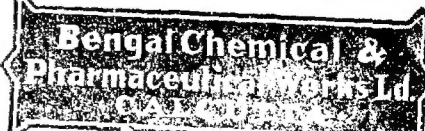
గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజేశ్వరి **బొర కృసబ్బు**
చర్మవ్యాధులకు **వజ్రయుధము**
మైనపునతులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. ఆర్. సోఫ్ అండ్ క్యాండిల్ వర్క్స్. బెజవాడ.

క్రీరబలాత్మలము
వాతరోగములకు వజ్రయుధము నంటిది. మలబారుదేశమునుంచి ప్రఖ్యాతినిపించినందు. ఆంధ్రులు ఇదివరకు, అనుభవించి యెరుగని దగుటచేత శ్రీ ముక్త్యలరాజుగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుయించి ఆంధరికి లభ్యమగునట్లు చేసినారు. ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. మనోవ్యాధిగలవారలకు, పితృప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు బలమునుగలిగించి శరీరదృఢ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, సుఖవ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారికి మంచిది. వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని నేపించి విముక్తులయినారు. మాయనుభవము. పాతవ్యాధులకు ఇంతటి మందులేదని నమ్మకము గుదిరినది. డాక్టరు కోమసుగారుగూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ గలదు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాహతునుబట్టి ఏడికావలసిన వారు దానిని తెప్పించుకొనవచ్చును. ఔషధము వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఇది వైమర్దనమునకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు నుపయోగించును. 7 సార్లు ఆవర్తితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సారి ఆవర్తితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సారి ఆవర్తితమయినది 1 అవున్సు 2-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమీషను రేట్లు: పోస్టుఖర్చులు వేరు.
అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్వర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు జీవితము
ఇయ్యది శ్రీకోన వేంకటరాయ శర్మగారిచే వ్రాయబడినది
దేశభక్త శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి పరిచయముగలిగి మరుగంటి సీతారామయ్య ఎం. ఏ; టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు మాన్యుగువారిచే ప్రశంసించబడి వెలువడినది. ఇందు చిత్తరంజనుని జీవితానుభవము కాగ్యనిష్ఠ, జాత్యత్యాది సన్మూలములై విపులముగ విరింపబడినవి. వెల 0-12-0 2267
నానిలయమునకు సిందాదారులుగ జేసినవారికి. 0.8-0 గ్రంథాలయములకు 0-6-0
చిరునామా:— సుబోధినీ గ్రంథనిలయము (తెనాలి. గుంటూరుజిల్లా)

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు
594 **విజ్ఞాపన**
మహాబాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకనేప చేయుచుండుసంగతి తెనుకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలిది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆరరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయాష్ట్రలు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱు నన్ను ఆరరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. వాడేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు పీననలేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిశువులు, సకలజ్వరములు, మాంష్యము, శీతవాతము, ప్రకృతియ్యాద్యు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు క్వాసకాసము, పక్షనోస్టి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంజా, ప్లేగ్, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపాత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక నుగుమునను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపాత్రికలు వేనకునేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వడు నన్ను మరచరు.
300 మాత్రులగు బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్డు వెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-2-0. 12 బుడ్డు రు. 2-12-0. 25 బుడ్డు రు. 5-0-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాపమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

అశ్విన | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన సంజీ
బలహీనమైన నరములకు, దుర్బలమైన మెదడుకు, బలములేని కంఠరము కు,
ఈ అ మో ఘ మైన ఔషధము
శతావరి, బల, తల్మఖానా, గ్లిసెరొఫాస్ఫరేటులు, ఇతర మాయాలు ఓషధులుచేర్చి తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.
ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు.
కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము
సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

1591

చెన్నపురి శాసనసభ

నిర్వాహక సమస్యను విచారించుట కొక

యువసంఘము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణమును గురించి

చర్చ

మాజీ శాసనసభ సభ్యుల సంఘముల

కంపుట నిలుపుడు

(నిన్ను ఫలహారానంతరము)

నిన్నటి ఫలహారానంతరము శాసనసభ్యులు డి॥ బి॥ యల్. డి. స్వామిశర్మ, జిల్లాగారి యధ్యక్షుడై క్రింద సమావేశమై అధికారతర కార్యక్రమమును చర్చించిరి.

“ఉపసంఘమును నియమించి సంఘమువారి నివేదిక ప్రకటింపబడునంత మాజీ శాసనసభ్యులను అండమాను దీవుల కడపుటను నిలిపేయవలయు” నను తీర్మానము ప్రభుత్వ ప్రాతికూల్యము వదలినను బహుళ సంఖ్యాకులచే తీర్మానింపబడినది.

“పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణముగ ఏలూరు లేదా నరే” నని మోతే గంగరాజు గారు ప్రపాదించిన తీర్మానముపై వాదోపవాదములు జరిగి చివరకు చర్చ ప్రస్తుతము జిల్లాకలెక్టరుగారి నివేదిక అనువరకు ఆపి ఆగ్ట్ బరు మాసమువరకు నిలిపియుంచిరి.

అండమాను దీవులకు మాజీ శాసనసభ్యుల సంఘముల పంపరాదను తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభింపబడినది.

చివరకు వాదనగారు:— కలకత్తా యందలి కొందరు యాంగ్లీయులు అండమాను దీవులందు చెరుకుపంటను పైరు చేయ నున్నారనియు, అందుకు కూలీవారలు గానలసియున్నందున మాజీ శాసనసభ్యుల నటు నివసంపకేయ సుద్దేశించుచున్నారని నొక వదంతికలదు. అండమాను దీవుల వాతావరణము మలబారు వాతావరణ పరిస్థితులకు సమానముగ నుండునని ఆధిక సంఖ్యలు చెబియున్నారు. కాని అండమాను దీవులందలి అతి తీవ్రపరిస్థితులవలన గొప్పగొప్ప మలేరియా దోమ లచట విరివిగ వ్యాపించియున్నవని తెలియుచున్నది. అట్టిచో ప్రభుత్వము వారు మాజీ శాసనసభ్యుల సంఘములలో నింతకేంద్ర యే? కావున దీనికంతకును ఏదియో కారణం తర ముండవలెను. కావున ఉపపాదనను సంపూర్ణముగ బలపరచుచున్నాను.

టి. యమ్. నరసింహారావు:— ఉపపాదన నాడే పించుచు ప్రభుత్వముయొక్క నిష్కలుషితమగుననికే సభ్యులైన కరుణదేవములు గల్పించిరి వగచిరి. ప్రభుత్వమువారు మాజీ శాసనసభ్యుల విషయములలో అత్యధికమగు ఆవరణమును జూపి దిక్కులేని స్త్రీలను తమ భర్తలయొద్దకు బంపబడుట కంగీకరించిరి. ఇట్టి ప్రభుత్వమువారి సానుభూతికి అభినందించవలసినదానికి మారగ ప్రభుత్వసభ్యులు ఖండించుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. స్త్రీలయొక్క సంపూర్ణాంగీకారముతోడనే ప్రభుత్వమువారు వారిని అండమానుల కంపుటనున్నారు. కావున ప్రభుత్వమువారు గన్వరించిన దయకు కృతజ్ఞులమై యుండవలెను. అందుచే నేనీ ఉపపాదన నాడే పించుచున్నాను.

ఉప్పి సాహెబుగారు:— సమాధానమొసంగుచు అండమాను పరిస్థితుల విషయమై జైలు కమిటీవారు తమ నివేదికయందు అచటనుండి ఆసాకర్యములను వివరించియుండిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు మాజీ శాసనసభ్యులను అండమాను దీవులనుగురించి అనేక శ్రమలు గల్పించియు, ధనసహాయమొసర్చియు ప్రచారము గావించియుండిరి. అండమాను దీవులు మానవులు నివసంపదగిన స్థలముగాదు. కేవల ధూళిక సరకము. అట్టితావునకు స్త్రీలను విడదల పంపదగునా? ఆధికసభ్యుడు సీతారాములగుంచి మాట్లాడిరి. శ్రీ రామచంద్ర భగవత్స్వరూపుడు మాజీ శాసనసభ్యులు రామునివంటివారగుట. మాజీ శాసనసభ్యుల నటు పంపినచో అచట వారిని బాధించుట కనేకరావణులు గలరు. కాని వారి సహాయమునకు నచ్చుట కొక వానరమైనను లేదు. ఇట్టివాడనలు నిజ పరిస్థితులను మరుగుపరచును. కావున సభ్యులెల్లరు నాయన పాదను బలపరచునని నమ్ముచున్నానని పల్కిరి.

గో॥ హోముమొంబరుగారి ప్రత్యుత్తరము

ఖాన్ బహదూర్ ఉస్మాన్ సాహెబుగారు (హోము మొంబరు) గో॥ సభ్యులు గావించిన వివిధ ప్రసంగములకు సమాధాన మొసంగుచు అండమాను దీవుల పరిస్థితులగుంచి అధికారులు ప్రభుత్వమునకు బంపిన రిపోర్టులను విశ్వసించకుండుట

కెట్టికారణములేదనియు అయధికారు లెల్ల గౌరవనీయులనియు, నిరాధారములను వ్రాలెను ప్రచురించుటకు వారికెట్టి యాధారము లేదని పల్కిరి. 5 సం॥ ములక్రింద అండమాను దీవులందు మలేరియా వ్యాపించియుండినది యధార్థము. కాని అనేక విధానములచే నాజాడ్యమును ప్రస్తుత మంతరింపజేసియున్నారు. నేడు మలేరియా వ్యాపించియుండు ప్రదేశము కొలదికాలములో మలేరియా నశించుటగలదు. అట్టిచో 5 సం॥ ల నుంచి మలేరియా బోగొట్టుట కండమాను దీవులందు ప్రయత్నము లొనర్చబడుచున్నది. వివర హోముమొంబరుగారు అధికారులు బంపిన రిపోర్టునుండి కొన్ని భాగముల జదివి అండమానులందుండి వాతావరణ పరిస్థితులను మలబారు పరిస్థితులను నెట్టి భేదములేదనియు మలేరియా జాడ్యము నశింపజేయుటలో చాల యభివృద్ధి గలిగినవనియు పల్కిరి. “అండమాను దీవుల కంపుటను మాజీ శాసనసభ్యులు, శిశువులు క్రైస్తవ మిషనరీల పలుకుబడికి లోకై తమమతమును బోగొట్టు కొందురని” ఉప్పి సాహెబుగారు పల్కియుండిరి. నిరాధారమై దానినెట్టికి తులై కాలముగడుపు మలబారునందే అట్టి యవకాశము మొదలగు నందును గాని తమ భర్తలతో కాపురము జేయుచుండిన అల్లుండబారు. స్త్రీలయొక్క నైతికవిషయములందు గూడ తమ భర్తలయొద్ద నివసించుచుండినచో తమ మానసమును సంరక్షించుకొనగలరు. మానసస్వభావ మెచటైన ఒకటియేగాన భర్తలనువీడి మలబారునందు నివసించుచుండిన నైతికజీవనమున కవకాశములు లేకును. “ఇస్లాము మతాభిమానమును జాపుటకు చక్కని రేరుణము నాకు లభించిన దని” పి. రామలింగా రెడ్డిగారు బల్కిరి. ఇస్లాము మతాభిమాన మెట్లు వెల్లడిజేయగలనో నాకు బాగుగ తెలియను. నేనుజేయుచున్నవని ఉత్తమ మనియే వానమృకమని పల్కిరి.

వివర తీర్మానము వోటునకు వెట్టుబడి అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినది. ప్రభుత్వసభ్యులు వ్యతిరేకముగ వోటుజేసిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణము

తరువాత, మోతే గంగరాజు గారికింది తీర్మానము సుపపాదించిరి. “పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాకు, ఏలూరును ముఖ్యపట్టణముగ జేయవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు”

నరాలశెట్టి కేశేంద్రుగారు (ఆదిమాంధ్ర ప్రతినిధి) ఉపపాదనను బలపరచుచు తెలుగునందు మాట్లాడిరి. నిడదవోలుకు, ఏలూరునకు చాల భేదముగలదనియు, ఏలూరునందు 7 వేల జనసంఖ్యగలదనియు, అందు ఆదిమాంధ్రుల పల్లెలు 12 గలవనియు, నిడదవోలు ఏలూరువలె బస్తీగాదనియు, బాటసారులు నివసించుటకును తగిన సౌకర్యములు లేవనియు, ఇదివరలో, కలెక్టరులు మొదలుకొని పలువురు అధికారులు ఏలూరే ముఖ్యపట్టణముగ నుండవలెనని నూచించియున్నారనియు, నర్సాపురము, భీమవరము తాలూకాలవారిదివరకే ఏలూరు ముఖ్యపట్టణముగ జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారికి విన్నపములపుకొని యుండిరనియు, అన్నివిధముల నిడదవోలుకంటే ఏలూరు తగియున్నదనియు పల్కిరి.

నిడదవోలు ముఖ్యపట్టణముగ నుండవలెను

సాగరంగారు ఉపపాదన నాడే పించుచు, ఏలూరు ముఖ్యపట్టణమునందే అచట నివసించు ఏకొలదిమందికి మాత్రమే ఉపయోగకారియని బల్కిరి. ఆజ్ఞాయందు 5 తాలూకాలు గలవు. ఏలూరు జిల్లాయందు దొకకొనయందున్నది. నిడదవోలు జిల్లాయొక్క మధ్యభాగమందున్నది. అందుచే రాకపోకలకు జనులకు నిడదవోలునందే సౌకర్యమధికము. కాలవమైవార్లను, రైలుమార్గమునుగూడ నిడదవోలునందు గలదు. జిల్లాకలెక్టరుగారి నివేదికకొరకు ప్రభుత్వమువారు వేచియున్నారని తెలంచెను. కావున ఈవిషయములో త్వరపడి నిర్ణయము గావించక న్యాయదృష్టితో విశ్లేషించి ప్రజానుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని కోరుచున్నానని పల్కిరి.

చర్చను ప్రస్తుత మాపవలెను

విక్రమి వెంకటరత్నముగారు:— తెలుగునందు మాట్లాడుచు జిల్లాకలెక్టరుగారి రిపోర్టు ప్రభుత్వమువారికింకను రాలేదని తెలియుచున్నదనియు, వారి రిపోర్టు వచ్చినపిదప విచారించ వచ్చుననియు పల్కిరి.

ఆదియునుగాక కృష్ణాజిల్లా ప్రతినిధులు కొందరు సభయందు లేరనియు అందుచే నీ విషయముపై చర్చ ప్రస్తుతము నిలిపియుంచి అగ్ట్ బరు మాసముందు తిరిగి సభ సమావేశమైన పిదప చర్చింప వచ్చుననియు ఉపపాదన పల్కిరి.

ప్ర. రంగవారి మదలియారుగారు ప్రపాదన బలపరచిరి.

గో॥ రివిన్యూసభ్యుడు పాపాచలపై మాట్లాడుచు ఏలూరు నిడదవోలు సౌకర్యముల గురించి జిల్లాకలెక్టరుగారు ప్రభుత్వము వారికి వ్రాయుటకు గోరబడినదియు, ఆజ్ఞాప్రతినిధులతో జేష్టా విషయములను వినుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులనియు, అగ్ట్ బరు మాసమువరకు చర్చ నిలిపిన ప్రభుత్వమువారు జిల్లాకలెక్టరుగారి నివేదికను పరిశీలించ విలుండుననియు పల్కిరి.

వివర అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినందున చర్చ అగ్ట్ బరుమాసము వరకు నిలిపి యుంచబడినది.

మాండి గురువారము మూడవశనివారము

కోర్టు కేలవులు

రా. బ. క్రుజ్ ఫెర్నాంజెస్ గారు:— మాండి గురువారము రోమను కాథలిక్కులకు చాల పవిత్రదినమగుటచే న్యాయశాఖయందును ఇతరశాఖలందును, నెగోషియలు ఇక్స్ ట్చు మెంటు ఆక్టుక్రింద ప్రభుత్వ సెలవుదినముగ ప్రకటింపవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుజేయుచున్నారు. అను తీర్మానము సుపపాదించిరి.

అర్జునస్వామి ఉడ గురుగారు:— ఆక్టుక్రింద అను పది ముల తరువాత రోమనుకాథలిక్కు మతస్థులకుమాత్రము సెలవుదినముగ ప్రకటింపవలెను అను సవరణ సుపపాదించిరి.

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— “మాడవ శనివారమును న్యాయశాఖయందు సెలవుదినముగ ప్రకటింపవలె నను పదముల జేర్చవలసినదని సవరణ సుపపాదించిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు సవరణను బలపరచుచు మాడవ శనివారములను పనిదినములుగా ప్రకటింపుటవలన, జిల్లాలయందు పార్టీలును, స్టేషన్లును చాల ఇబ్బంది పడుచున్నారనియు ఆదినమున అనవరముగా దాఖలుచేయవలసియున్న పత్రముల దాఖలుజేయుటకు స్టాంపులు దొరకక చాల ఇబ్బందిపడుచున్నారనియు నుడిచెను. ఇతియేగాక, ముఖ్యమగు తీర్పులను వ్రాయుటకు న్యాయాధికారులకు తన వ్యవధి లేక పోవుచున్నది అందుచే తీర్పుల చెప్పటలో చాల ఆలస్యమగుచున్నది. ఇట్టి ఆలస్యమువలన, న్యాయాధికారులు కేసువివరణములను కొంత మరచిపోవుటయు, దానిఫలితముగా న్యాయమునకు కొంత భంగమును గలుగుచున్నది.

లామెంబరు:— ప్రతి పాదనను సవరణనుగూడ సంగీకరించుచు, మాండి గురువారము రోమనుకాథలిక్కులకు పవిత్రదినమగుటచే, ఆ దినమున ఆఫీసులకు హాజరుగావలెనని బలవంత పెట్టుట న్యాయముగాదని యంగీకరించిరి. మాడవ శనివారమును సెలవుగ ప్రకటింపుటను గురించి నడుపుచు, జుడిమల రిట్రెంచిమెంటు కమిటీవారి సిఫార్సుమీద, పనిదినము పనిదినముగ ప్రకటింపబడినదియు, అట్లు ప్రకటింపుటకు మొదట నే మ్రోకోర్టువారును, న్యాయోద్యోగులును ఆక్షేపణలు చెరిపిరనియు నుడిచెను. అయినను రిట్రెంచి మెంటు కమిటీవారి శిఫార్సు నాచరణలో పెట్టుటకుగాను మాడవ శనివారము పనిదినముగ ప్రకటింపబడినది. ఈ సభ్యులను ప్రజలకును, న్యాయోద్యోగులకునుగూడ ఇకమీద నీ దినమును సెలవు దినముగ ప్రకటింపుటకు ప్రభుత్వమువారి కాక్షేపణలేదు.

తీర్మానము సభవారిచే నేక గ్రీనముగ నామోదింపబడినది.

నిర్వాహక సమస్య విచారించుట కొక సంఘము

సి. గోపాల మీనసుగారు:— “రాష్ట్రమునంతటను వ్యాపించియున్న నిర్వాహక సమస్యనుగురించి విచారించుటకు సాక్షులనుండి సాక్ష్యముపుచ్చుకొనుటకును తెనుపరి నిర్వాహక సమస్యను తగ్గించుటకు సూచనల నొసర్చుచు నారు సెలలోపల ప్రభుత్వమువారికి నివేదిక సంపుటకును ఉద్యోగులను ఉద్యోగేతరులను గల ఒక విచారణ సంఘమును నియమింపవలెను అను తీర్మానము సుపపాదించుచు ప్రస్తుతము విద్యావంతులగు వారెందరో పనిలేక అల్లాడుచుండిరనియు వారికి పని, గల్పించుటవలసినదియు నుడిచిరి. పి. ఆంజనేయులుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

డా. సి. నరేశ్వరుగారు తీర్మానమున కనుకూలముగ మాట్లాడుచు ప్రతివత్సరము కేల తరబడి క్రొత్తగ కేరులను పట్టభద్రులకందరకును ప్రభుత్వమువారు రద్దీగముల నొకచాల రనియు అందుచే నీయువకులు వ్యవసాయమునో ఇతర పారిశ్రామిక వృత్తులనో ఆశ్రయింపవలెననియు నుడిచిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు విద్యావంతులగు నిర్వాహక సమస్యను గురించి కొరకు దాని తీర్మానమును బలపరచుటలేదనియు, విద్యావిహీనులై కూలీనాటికేసి జీవింపు సాధారణ నిర్వాహకములకొరకు దాని తీర్మానమును బలపరచుచుండినదియు నుడిచిరి. నిర్వాహక సమస్య మన దేశమున నెక్కువ నొత్తిడి గలుగజేయుచున్నది. మనదేశమున గ్రామములందలి వ్యవసాయవృత్తియందున్న ప్రజలు సంవత్సరమునకు 9 సెలలు పనిలేక నిర్వాహకములై యున్నారు. భారతదేశ దాద్ర్యమునకును వ్యవసాయకు ఋగ్రస్థులకును ఇదియేకారణము

కౌ. భా. బ. ఉస్మాన్ సాహెబుగారు:—ఈ విచారణ సంఘమువలన నిర్వాహక సమస్య పరిష్కరింపబడగలదనియు, అయినను ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము నెదుర్పరచినందున నుడివెరి.

విదంబరనాథుగారు:—సవరణ బలపరచిరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

రా. బ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—సవరణ నెదుర్చుచు విచారణ సంఘము నియమింపబడునెడల, నది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తూ రిగా విచారణ యొనర్చునదిగ నుండవలెనని నుడివెరి.

మదరాసు శాసనసభ

అధ్యక్షవర్గమున సీనియరు జూనియరు భేదములు

స్టాండింగ్ ఆర్డరులకు సవరణలు

నేటి కార్యక్రమము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ బిల్లు ఉపసంఘము ప్రక్షిప్తములు ముగియగనే విద్యాంగమంత్రిగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ బిల్లును చర్చించుటకు నియమింపబడిన యుపసంఘమునకు సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడు, టి. ఎం. నరసింహాచారి, జి. కృష్ణస్వామి చౌదరిగార్లను గూడ జేర్పవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. అంతట విశ్వనాథదాసుగారు, శశిధరాచారి రక్షోగారిని గూడ జేర్పవలసినదనియు, టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు, ఎస్. సత్యమూర్తిగారిని గూడ జేర్పవలసినదని యపపాదించగా నా ప్రతిపాదనలు అన్నియు సక్రమముగా బలప పబడెను. డా॥ నజీఫ్ మొదలియారుగారు, ఆర్. మదన గోపాలునాయుడుగారిని గూడ జేర్పవలసినదని యపపాదించిరి.

డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు:—ప్రతిపాదనలు అందరను విద్యాంగమంత్రిగారిలో సంగ్రహించి మధ్యాహ్నము ఒక ప్రతిపాదనగా చెచ్చిన బాగుండునని చెలిపి విద్యాంగమంత్రిగారి ప్రతిపాదనను మూలము వోటునకు బెట్టి సంగీకరింపబడెను.

పి. అంజనేయులుగారు:—సభయందొక సభ్యుడు పాపాదించి సక్రమముగా మరియొకరే బలపరుపబడిన తరువాత సభ్యులు ప్రతిపాదనలను ప్రోసేయటం క్రమభంగము గాదా. అని అడుగుచు ఇంధులన దాను ఉపాధ్యక్షుని సలహా నగరంపరచుటలేదని నుడివెరి.

ఉపాధ్యక్షుడు:—దయయించి నా సలహానే అంగీకరింపుడు. (నవ్వు)

స్టాండింగ్ ఆర్డరులకు సవరణ

జె. ఎ. సాల్వానుగారు 49 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరును సవరించుటకు నియమింపబడిన యుపసంఘ నివేదికను చర్చింపవలెనని యపపాదించిరి. ఈ స్టాం. ఆర్డరు ఉద్యోగేతర సభ్యుల బిల్లులను గురించినది. ఈ బిల్లుల విచారించుటకు నియమింపబడు ఉపసంఘములందు సభ్యుల సంఖ్యకు కొంత పరిమితిని నిర్ణయింపవలెననియు, అట్టి సంఘమున బిల్లు ఉపపాదనలు ఆ బిల్లునకు సంబంధించిన ప్రభుత్వశాసనసభ్యులను సభ్యుల గ నుండవలెననియు, సాధారణముగా నీ యుపసంఘములందలి సభ్యుల సంఖ్య 15 కంటె మించరాదనియు ఉపసంఘ నివేదికము చెల్లుచుండును.

డి. బి. కృష్ణను నాయుడుగారు:—ఉపసంఘ సభ్యుల సంఖ్యకు పరిమితి నేర్పరుచుట విశేషముగాదని నుడివెరి. అంతగా నట్టిపరిమితి అవసరమని యెంచునెడల, నా సంఖ్యను 20 గ నిర్ణయించు టుచితము.

లామెంబరు:—నెలెట్టు కమిటీల ఖర్చులు అపరిమితముగా పోచ్చి పోవుచున్నవి. నులబారు టెనెన్సీ బిల్లు ఉపసంఘము ఒక్కొక్కమారు సమావేశములకు రూ 4 నేలనున్నది. ఇట్రిగేషను బిల్లు ఉపసంఘమునకు ప్రతి మీటింగునకు రూ 6,7 నేల యొను. నెలెట్టు కమిటీలు సాధ్యమైనంత చిన్నవిగ నుండవలెను. 615 సభ్యులుగల పార్లమెంటునందే నెలెట్టు కమిటీలకు 15 గురు సభ్యులకంటె సాధారణముగ నెక్కువ యెన్నుకొనరాదు.

ఎస్. కృష్ణరావుగారు:—నెలెట్టు కమిటీ సభ్యుల సంఖ్య పరిమితిని నిర్ణయించు విషయమున, చాల అభిప్రాయగలుదు. అంతియగాక నీ స్టాండింగ్ ఆర్డరున కింకను చాలమంది సవరణల విధింపవచ్చును. అందుచే వానినిన్నిటిని గలిపి, రాబోవు ఆక్టోబరు సమావేశమున చర్చించిన బాగుండును గాన నీ విషయమున చర్చ నిలిపియుంచవలెనని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

చర్చను నిలిపియుంచవలెనను ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టగా సంగీకరింపబడెను.

3, 49 స్టాండింగ్ ఆర్డరులు

లామెంబరు:—మూడవ స్టాండింగ్ ఆర్డరు మొదటి పేరాను తొలగింపవలెననియు 49 స్టాండింగ్ ఆర్డరునందు "సవరణలతోగాని సవరణలకుండుగాని" అను పదములకు బదులు "అవసరము, పార్లమెంట్ సభ్యులతో" అను పదముల జేర్పవలెను అను సవరణ నుపపాదించిరి. ఎ. రామసామిమొదలియారుగారు పై సవరణను గురించి చర్చించుట కనుమతి నొసగుట కా తేపించిరి కాని ప్రతిపాదన కనుకూలము 20 మంది కంటె నెక్కువమంది లేదుచే నా తేపణ ప్రోసేయబడెను. తరువాత లామెంబరు ప్రతిపాదనపైన పై సవరణ విచారించుటకుపసంఘము నియమింపబడెను.

అధ్యక్షవర్గమున సీనియారిటీ స్టాండింగ్ ఆర్డరులసవరణలపై చర్చజరుగుచున్నపుడు, డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు బయటికి వెళ్లెను, అధ్యక్షవర్గమునందలి సభ్యులలో నొకరగు శశిధరాచారి రక్షోగారినిపిలచి, అధ్యక్షస్థానము నొసగివెళ్లెను. అసమయమున అధ్యక్షవర్గమునందు మొదటి పేరు గల ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు సభయందే యుండిరి. డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు తిరిగివచ్చి అధ్యక్షస్థానమున గూర్చుని సభకు నీరు వాతరామనాడు రాజాగారు క్రమభంగము ను సూచించుచు, అధ్యక్షవర్గమునందు సీనియరుసభ్యుడు సభలోనుండగా, జూనియరు సభ్యుడు అధ్యక్షస్థానము నహించుట క్రమమేనా యని ప్రక్షిప్తించిరి.

పి. అంజనేయులుగారు అధ్యక్షుని నిర్ణయమును ప్రక్షిప్తించుటకు గౌరవనీయసభ్యులకు అధికారముగలదా యని ప్రక్షిప్తించిరి.

లామెంబరుగారు లేచి, అధ్యక్షవర్గమునందు సీనియారిటీ జూనియారిటీ యను భేదములు లేవనియు, అధ్యక్షుడు తన ఇష్టమువారిని పిలిచి అధ్యక్షస్థానము నొసగవచ్చుననియు నుడివెరి.

ఉపాధ్యక్షుడు:—నేను శశిధరాచారి రక్షోగారిని పిలుచుట కివి యేవియు కారణములుగావు. అతను దగ్గరగా కూర్చుకొని యుండుటచే ఆతనిపిలిచిరి. (నవ్వు)

ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగారు మీరు నన్ను పిలిచి యున్న సేనచటకువచ్చుట నాకు కష్టమయ్యెడిది.

కాటను ట్రాన్సుపోర్టు ఆక్టు

కాటను ట్రాన్సుపోర్టు ఆక్టుకింద నేర్పరుపబడిన నిబంధనల సంగీకరింపవలెనని డెవలప్మెంటు మంత్రిగారు తెచ్చిన తీర్మానముపై చర్చ జరుగుచుండెను.

ఇంతలో సభవారు ఫలాహారములకు లేచిరి.

వి. జే. పటేలుగారు స్వరాజ్యపక్షమును వదలుట

బొంబాయి క్రాంతికలుచిమర్చి "లండను నగరమున పార్లమెంటు సభలో అధ్యక్షుడు (స్పీకరు) తనపక్షమును వదలుట. పటేలుగారు స్వరాజ్యపక్షమును వదలుట అవసరము. వదలకుండనే నిష్పాక్షికముగా నతడు అధ్యక్షుడుగా నుండి తనవిధిని నెరవేర్చవచ్చును. వదలుట అనుచితము-అసంగతము" అని క్రాంతికలు వ్రాసెను. (ప్రీప్రెసు.)

హాజి యాత్రికులు

నూరుమంది నిన్న బొంబాయి చేరిరి

ఇండియను యాత్రికుల కిబ్బందులు లేమియు లేవు. బొంబాయి, ఆగస్టు 25-అలావా స్టీమరు నిన్నటిదినమున నూరు మంది హాజి యాత్రికులతో బొంబాయి చేరెను. ఒక బాఖారీ యాత్రికునితో మాట్లాడగా మెడినాలో సంతయుడే ను ముగానుండెనని యు ఇండియను యాత్రికుల కిబ్బందులు కలుగుటలేదనియు చెప్పెను. మెడినానుండి వచ్చుచుండగా దారిలో వానిని వానితోన్న మురిముగ్గురు యాత్రికులను వాహబీలు కొట్టిరి. ఈబాఖారీని వాహబీయొకడు చెండుమారులు పొడిచెను. (ఆ. ప్రె.)

4 వ బొంబాయి రాష్ట్రీయ మితవాద సభ

సి. వై. చింతామణిగారి ధ్యక్షత వహింతురు

పూనా, ఆగస్టు 26:- దేదిన 29 వ కిరలోస్కరు థియేటరులో జరుగు నాల్గవ బొంబాయిరాష్ట్రీయ వాదనకై యే రాష్ట్రీయ పూర్తియగుచున్నది. అధ్యక్షుడు సి. వై. చింతామణిగారు 28 వ తేదీనా యంకాలము వచ్చి సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీలో అతిథులుగానుందురు. ప్రతినిధులకు భోజనవసతి సౌకర్యములుకూడ చేయబడినవి. సన్మాన సంఘములో 100 మంది సభ్యులు కలరు. రాజధానిలో అన్నిచోట్ల నుండి ప్రతినిధులు వచ్చెదరని అనుకొనుచున్నారు. ఇచ్చట 31 తేదీన సమావేశము సాంఘికసభకు అధ్యక్షత వహించుటకు విద్యాగారి రావణ్ భాయిగా రంగీకరించినది. (ఆ. ప్రె.)

స్టేటుకౌన్సిలుసభ

మృతులగు దాసుగారి దేశసేవ ను గురించుట

గౌ. కవర్గిగారి తీర్మానము ఓడిపోయెను

డా॥ సర్వాధికారిగారి కన్వెన్షను తీర్మానము
పోస్తుపోను చేయబడెను

సిద్ధా, ఆగస్టు 25:—రాజప్రతినిధి భవనముందు కాసన
సభ హాలులో ఆగస్టు 25వ తేదీన రాత్రి 8.30 గంటలకు
సభ సమావేశమయ్యెను. రాత్రి 9.30 ప్రభువు, దేశబంధు
చిత్తరంజనదాసు, సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గార్ల మరణమును
గురించి సభయందు ప్రశంసించబడెను.

గవర్నరు మెంటు ముద్రాలయముందు గుత్తపనిచేయు కార్మికుల
పరిస్థితులను విచారించుట కొక కమిటీ నియమింపవలయు
నని ప్రతిపాదించబడిన కవర్గిగారి తీర్మానము దొరతనము తర
పున పోర్చుగ్యుగాను ప్రతిపాదించబడెను. నాలుగు అధికసంఖ్య
యగు వోటులచే తీర్మాన మొడిపొయెను.

బ్రిటిషు యిండియా పరిపాలనకొరకు రాజకీయ విధాన
మును పరమారుచేయుటకు ఒక కన్వెన్షనును, ఎన్నుకొనబడిన
కాసనసభ్యులనుండి డెప్యూటీలును నియమించవలసినదని సర్ దేవ
ప్రసాద సర్వాధికారిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము, సంస్కరణముల
విచారణకుమిటి రిపోర్టుపై దొరతనముయొక్క తీర్మానము
విద్వేషించబడుననకును, పోస్తుపోను చేయబడెను.

వివరములు

ప్రభుత్వముండిగవంనది కాసనసభహాలులో స్టేటుకౌన్సి
లుసభయొక్క వర్తకాలపు సమావేశము నేడు ప్రారంభమయ్యె
ను. ఈసభ కిదియే అంత్యసమావేశము. కొన్నిమాసములలో
యీ స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులను దేశమందంతటను తిరిగి యెన్ను
కొనవలసియున్నది. అప్పట్నుండ సర్ హెన్రీస్మిత్తుగారు అధ్య
క్షత వహించెను. చాలమంది స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు హాజరైరి.
సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారి చేసినవిషయ తీర్మానము
వలన సంస్కరణముల విషయమై చర్చ జరుగనని విన కుతూహ
లులై ప్రేక్షకులు కేలరీలు క్రిక్కిరిసిపోయిరి.

నూతన సభ్యులు

నూతనసభ్యులను సర్వసేనాధిపతియు ఫీల్డుమార్షలు నగు
సర్ విలియంబర్డువుడ్డు, గౌరవనీయులు రాజప్రతినిధి కౌన్సిలు
నందు నూతన విద్యాశాఖమంత్రియు నగు మియాన్ సర్ ఫజ్జీ
హుస్సేను, లుట్టాభాయి శ్యామలదాసుగారి స్థానే మన్
మోహనరాంజీ, బెల్లగారి స్థానే బెంగాల వాణిజ్య
సంఘము తాలూకు సర్ విలియంహూరీ, ఎ.
హెచ్. లేగార్గిస్థానే పరిశ్రమశాఖ కార్యదర్శియు గౌరవనీ
య ఎ. ఎల్. పార్సన్న, రాజకీయ శాఖ కార్యదర్శియుగ జె.
పి. థాంప్సన్, బొంబాయి గవర్నరుమెంటుసభ్యుడగు గౌర
వనీయుడగు యి. జి. ఎల్. లేర్డు మెక్ గ్రెగరు, బీహారు గవ
ర్నరుమెంటు సభ్యుడైన డి. పి. నేను, మైసూరుసింగు రాజాగారి
స్థానే కే. సి. రాయగార్లు రాజభక్తి ప్రమాణములను దీసి
కొనిరి.

పేనలు సంఘసభ్యులు

సర్ మేనక్లి దాదాభాయి, సర్ జుల్హీకారు అలీఖాను,
సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్, సర్ డి. వి. సర్వాధికారి గార్లును. కౌన్సి
లుయొక్క పేనలు సంఘసభ్యులుగ రాజప్రతినిధి నియమించెనని
గౌరవ అధ్యక్షుడు సభ్యులకు తెల్పెను. సర్ డి. పి. సర్వా
ధికారి పబ్లికు పిసిఫమల కమిటీ అధ్యక్షులుగ నియమింపబడి
రని తెలుపబడెను. స్టూరు జోకేంద్రసింగు, కరంశికారు, స
య్యదు గజాలీ, కవర్గిగార్లు సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

కార్యక్రమాంతములందు నలుబది ప్రశ్నలు గలవు. గవ
ర్నరు మెంటు ముద్రాలయములందు గుత్తపని చేయు కార్మికుల
పరిస్థితులను గురించి తెచ్చుప్రశ్నలను కవర్గిగారు వేసిన ముద్రా
లయములందు బనిచేయుచున్న కార్మికులకు ప్రావిడెంటు నిధిని
గరించిన సమస్య క్లిష్టమైన యొక బెద్దసమస్యలో నొకభాగమని
యు ఖించుకూడ గవర్నరు మెంటు ఉద్యోగులకును పేనకులకును
ప్రావిడెంటు నిధి నీయుటను గురించి దొరతన ములోచించుచు
న్నదనియు పోర్చుగ్యుగాను సమాధాన మిచ్చిరి.

బర్మిను హెడ్డుప్రభువు ప్రసంగము

(ఎ) ప్రసంగమునందు తెలుపబడిన విషయములను సంస్కరణ
ములను గురించి భారతకాసనసభతో సంప్రదింపబడునని బ
ర్మిను హెడ్డుప్రభువుచే తెలుపబడిన ప్రసంగవిషయములు దొర
తనమునకు తెలియునా అనియు (బి) వాటిని అనగా సంస్కరణ
ములను గురించి స్టేటుకౌన్సిలుతో సంప్రదింపబడునా యనియు,
యొప్పుడు యేతరున సంప్రదింపబడుననియు సర్ సర్వాధికారి
గారు ప్రశ్నించిరి.

రాజప్రతినిధి జోయచేసినవిషయమున సంస్కరణ విచారణ
సంఘముయొక్క నివేదికను చర్చించుటకు సభ్యులకవకాశమియ
బడునని హాంఖాకార్యదర్శి యగు క్రేరారుగారు సమాధాన
మిచ్చిరి. సంస్కరణ విచారణసంఘనివేదికముపై ప్రభుత్వము తీ
ర్మానమును ప్రతిపాదించవలసినది. ఎప్పుడు ప్రతిపాదించబడు
నదియు ప్రశ్నయు తెల్ల సాధ్యముగాదు.

క్రేరారుగారి సమాధానము సర్వాధికారిగారికి సంతృప్తి
కరముగ లేదు. ఇండియా కార్యదర్శి పాపము స్టేటుకౌన్సిలుకేల
తృణీకరించవలెనని సర్వాధికారిగారు దొరతనము వడిగిరి.

క్రేరారుగారు:—ఇండియా కార్యదర్శి స్టేటుకౌన్సిలు
మాట మరచిపోయెనో యని నేను దలంచునట్లు సర్వాధికారిగా
రును దలంచవచ్చును.

మొకగూడ నొకపర్యాయము స్టేటుకౌన్సిలుమాట కార్యదర్శి
మరచిపోయెననియు, ఇట్లు తిరిగి గావించుట తనకు విచారకర
ముగ నున్నదనియు డాక్టరు సర్వాధికారిగారు చెప్పిరి.

ప్రతిపక్షము దుర్దశ

ప్రతిపక్షముత్రువశము సమస్యనుగురించి మన్మోహన
రాంజీగారు ప్రశ్నలను వేసిరి. పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు దొ
రతనమేమి చర్యచేసికొనవలసినదనియు, ఎత్తైనాపన్ను రద్దుచే
యుటవలన పరిశ్రమ చిక్కుచోలగుటకు పిలుగలదో లేదో విచా
రించిరాయనియు, రాబోవు బడ్జెటువరకును ఎత్తైనాపన్ను
వసూలుచేయుటకు దలంచుచున్నారా యనియు రాంజీగారు
ప్రశ్నించిరి.

ప్రతిపక్షముయందు గల మాంద్యమును గురించి దొరత
నము దీర్ఘముగ విచారించెననియు, రాంజీగారి నూచనలను అంగీ
కరించజాలనందులకు ప్రభుత్వము విచారించుచున్నదనియు వాణి
జ్యశాఖ కార్యదర్శి ఛాడ్విక్కుగారు సమాధానమిచ్చిరి. యం
త్రముల యజమానులసంఘముయొక్క డిప్యూటీచేషనునకు నిన్న
సాయంత్రమందు రాజప్రతినిధి యిచ్చినప్రత్యుత్తరమును గమ
నించవలసినదనియు వాణిజ్యకార్యదర్శి సభ్యుని గోచెను.

ప్రతిపక్షము పరిస్థితులను విచారించుటకు
నొక సంఘమును నియమించ వలసినద
ని తెల్పుచు ఎస్. యమ్. జోషీగారు గావించిన సూచనను
దొరతనమునకు తెలియునా యనియు, మాసములప్రకారముగ
నవంబరునరకును ఆరుమాసముల స్టేటుమెంటు దయారుచేయ
బడిన బిష ఎత్తైనాపన్ను రద్దుచేసెదరా యనియు కె. సి.
రాయగారు ప్రశ్నించిరి.

నిన్నరాత్రిమాత్రమే జోషీగారి సూచనను జదివినని
ఛాడ్విక్కుగారు తెల్పిరి. ఆవిషయముపై నింతవరకును దొర
తనములోచించలేదు. కె. సి. రాయగారు తెల్పినట్లు ముందు
రెండునెలలలోను ఎత్తైనాపన్ను రద్దుచేయుటకు ఆశగన్పించెను.
ముందు వెచ్చింపవలసిన ప్రణామ, రాబోవు ఆదాయము తెలిసి,
బిష రాబోవు బడ్జెటునందు ఎత్తైనాపన్ను రద్దుచేయుటవిష
యమై ఆలోచించుటకు తగినసమయము. గతసంవత్సరమందు
కొంతవరకును ప్రతి ఎత్తైనా సుంకమును దగ్గించ దలచి ప్రయ
త్నించలేదాయనియు, అసంబద్ధవర్యయందు బొంబాయి సభ్యు
లందే భేదాభిప్రాయములు వ్యక్తమగుటచే యీసమస్యకేము
కార్యరూపమున పరిగణింపబడుతుంటు వాస్తవముగాదాయ
నియు డా॥ సర్వాధికారిగారు ప్రశ్నించిరి. సర్వాధికారిగారి
కంటే విశేషముగ అసంబద్ధవర్యనుబట్టి తాను గ్రహింపచాల
కుండెనని ఛాడ్విక్కుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

క్రికేటులగు రాలిన్సన్ ప్రభువు

ప్రశ్నోత్తరాంతరము రాలిన్సన్ ప్రభువు, దేశబంధు
చిత్తరంజనదాసు, సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగార్ల మరణమును
గురించి స్టేటుకౌన్సిలు నాయకుడగు సర్ నరసింహశర్మగారు
క్రిందిరి. లార్డు రాలిన్సన్ గంభీరవిగ్రహ మొక గన్పించదని
శర్మగారు వగచిరి. గత స్టేటుకౌన్సిలు సమావేశముయొక్క
ఆఖరుదినమందు రాలిన్సన్ ప్రభువుయొక్క ఆరోగ్యసంర
క్షణమునిమిత్తము సల్పబడిన కాన్సిలయొక్క ప్రార్థనలు నిష్ఫ
లమాలయ్యెను. యుద్ధమందును ప్రశాంతిసమయమందును భారత
దేశమునకును, సామ్రాజ్యమునకును అపమానసేవ గావించిన సైనిక
రాజకార్యధురంధరుడు మృత్యువువారలడెను. భారతదేశము

నందును సామ్రాజ్యమునందంతటను రాలిన్సన్ ప్రభువు
యొక్కమరణమునకుగవ్వరచిన విషయము ఆయనసేవామహిమను
ప్రబలుముగ నిదర్శించుచున్నది లార్డు రాలిన్సన్ గారి అభి
ప్రాయములతోనెల్ల తానేకీర్తించజాలకపోయినను, గతనాలుగు
సంవత్సరములందును వారితో బెక్కివిషయములందు మాట్లాడు
టకు విశేషకాశములు తనకు లభించెననియు, భారతీయు లొక
మిత్రునిగోల్పోయిరనియు, బ్రిటిషుయొక్క అభివృద్ధికరమును
మార్గముపై భారతదేశము వృద్ధిబొందుటకు లార్డు రాలిన్సన్
గారు పునాదులు యేర్పాటుచేసెయుండెడివాడనియు సర్ నర
సింహశర్మగారు నడిచెను. సామర్థ్యము, మితవ్యయము, ఆత్మ
విశ్వాసము లార్డు రాలిన్సన్ గారి ఆదర్శములు,
ఈ ఆదర్శములను అమలునందు జయప్రదముగ బెట్టుట కాయన
ప్రయత్నించి విజయమొందెను. క్రికేటువలన సైనికుడింతకంటె
అధికముగ చేయజాలకపోవుట ఆయన జ్ఞానదాత్యము లోటుగా
దు. అందులకు హేతువులు వేరు. తదితరములనుండి భారతదేశ
సైన్యముతో సంబంధముగల కుటుంబమునకు జెందినట్టియు దేశీ
య సైన్యవ్యవహారములతో మిక్కిలి బరిచయము గలిగినట్టియు
సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారిని లార్డురాలిన్సన్ స్థానే నియ
మించినందులకు సార్వభౌమునకు మనము వందనము లర్పింప
వలయును. సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారి పరిపాలన కాలమున
భారత సైన్యము శక్తిసామర్థ్యము లందును మితవ్యయ మందును
యింకను అభివృద్ధి జూపి భారతదేశము స్వతంత్రమైన నాధారప
డుటకు దారి జూపునని మనము తప్పక విశ్వసించ వచ్చును.

క్రి॥ శే॥ సురేంద్రనాథ బెనర్జీ, దాసుగార్ల దేశసేవ

భారతజాతీయ ప్రవక్తనము గావించిన వారిలో సర్
సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారిొకరు. సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు
ఆత్మవిశ్వాసకుడు. బెనర్జీగారును దేశబంధుదాసుగారును మిగల
ప్రజ్ఞావంతులు. ఉభయులును ఉద్దేశపూరితులు. ఉద్దేశ పరి
మాణమునందును కొలతయందును ఉద్దయులయందును భేదము
గలదు. భారతదేశము కొరకును, దాసుగారు గావించిన మహా
త్యాగము, ఉద్దేశముతో నాయన దేశారాధనము గావించుట
యు స్వల్పకాలమున జరిగెను. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు చాల
కాలము దేశము కొరకు శ్రద్ధ కృషిచేసి దాసుగారి శక్తియు
ఉత్సాహములు తీవ్రరూపము ధరించెను. నెరిపై దాడిపడలే
ను. స్టేటుకౌన్సిలు సభయొక్కవిచారమును తెల్పుచుమరచించిన
దేశభక్తుల కుటుంబములకు సామర్థ్యాన్ని బంపవలసినదని అధ్య
క్షుని గోరి సర్ బి. యస్. శర్మగారు విరమించిరి.

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారి

స్టేటుకౌన్సిలు నాయకుడు తెల్పిన విషయములతో
సంపూర్ణముగ యేకీభవించి, సైన్యమును భారతీయుల హస్త
గతము చేయుటయందు రాలిన్సన్ ప్రభువు ప్రయత్నముల పరి
మితి విశాలముగ లేవని సర్వాధికారిగారు బర్గిరి. కాని భార
తీయునకుల సైన్యశక్తి దిట్టముగ పునాదులపై నీయబాసుట
కాయన పూనుకొనుటచే భారతీయు లాయన సత్ప్రయత్నము
లను గుర్తించి మన్నించవలయును. భారతప్రజల,
భారతసైన్యముయొక్క మిత్రులగు సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారు
ఆరంభించిన అభివృద్ధికరమును సంస్కరణములను పెంపొందించు
నని విశ్వసించుచున్నానని వక్త వల్లెను. సర్ సురేంద్రనాథ
బెనర్జీ, దేశబంధు దాసుగార్ల సేవ ప్రస్తుతము మిక్కిలి కావలసి
యున్నది. సర్ సురేంద్రనాథుడు వీరసంగ్రహించెను. కాని గౌర
వముల నొంది వృద్ధత్యయన నాయన జనిపోయెను. బెనర్జీగారు
భారత జాతీయభావమును నాటి, పెంచి, పెద్ద గావించెను.
ఈసత్య మెల్లిపక్షములవారును అంగీకరించుచున్నారు. స్వరా
జ్యపార్టీ ప్రస్తుతపు నాయకుడును, గతించిన నాయకుడు, నిరు
వురు క్రికేటులగు సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి పాదములవద్ద
గూర్చిని రాజకీయపరిజ్ఞానమును బడసిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ
గారు వారిరువురకును గురువు. దాసుగారి రాజకీయచరిత్ర
ఎల్లరకును విశేషమే. రాజకీయంగమందునందుమాత్రమే గాక
సాహిత్య, న్యాయవాద, సాంఘికములందు దాసుగారు పేరు
బొందెను. ఈశాఖలందు దాసుగారు చూపిన ప్రతిభయే ఆయన
రాజకీయ రంగమునందు జూపిన మహాశక్తిని మించుచున్నది.
క్రికేటులతో గల పరిచయమును తెల్పుచు బెక్కిన నుపన్య
సించిన బిష, ఉభయులును దేశసేవతేయుట కొకప్పుడు నిరాక
రింపబడిరని సర్వాధికారి తెల్పెను. వారుభయులును కారా
గారమునందు బంధింపబడిరి. ఉభయులును దూషణల పాలైరి.
అయినప్పటికిని వారుభయులును యావజ్జీవమును దేశారాధనము
గావించిరి. ప్రజల మేలుకొరకు కృషిచేరి. కొన్ని తరముల
వరకును వీరి మరణముచే సంభవించిన లోటు దీరదు అని సర్
సర్వాధికారి దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు సర్ బెనర్జీగార్ల దేశ
సేవను గొనియాడెను.

సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్, రామదాసు పంతులుగార్లు క్రి
కేటులనుగురించి మాట్లాడినవిషయ కవర్గిగారు దొరతనము ముద్రా
లయములందు గుత్తపనిచేయు కార్మికుల పరిస్థితులను గురించి
తీర్మానము ప్రతిపాదించెను.

కౌన్సిలరు తీర్మానము

కౌన్సిలరు తీర్మానమునందు మొదటి తీర్మానమును కౌన్సిలరు ప్రతిపాదించిరి. భారత దేశమునందు గల గవర్నమెంటు ముద్రాపాతములందు గుర్తీ కూలి చేయుచున్న కార్మికుల స్థితి గతులను విచారించుటకు 1921 సంవత్సరమును నియమించబడిన కమిషను గావించిన నివేదికలను బ్రతీక్షింపబడిన మార్పుల ఫలితమును పరిశీలించుట కుభయ శాసనసభలందుండి ఆధికార అసభికార సభ్యుల సంఘము నొకదానిని నియమించవలసివచ్చిన కౌన్సిలరు తీర్మానము కోరుచున్నది. తాను 1920 సంవత్సరమునుండి ప్రాతిభారత సామ్రాజ్యశాసనసభాసభ్యుడుగ నున్నప్పటినుంచి గల యీవిషయములపై తన విశేషముగ వివరించి, అప్పుడు సర్ తామును హాజరుగాను కావించిన వాగ్దానము చెల్లించబడలేదనియు, సభ్యుని ఆశ తీరలేదనియు కౌన్సిలరు నుడివెరి. 1921 సంవత్సరమున కొక సంఘము నియమించబడినది. అందు కౌన్సిలరు కొక సభ్యులుగ నున్నారు. కాని సంఘముయొక్క సిఫార్సునునులించు దొరతనము పెట్టలేదు. ముద్రాపాతములందు బనిచేయుచున్న కార్మికుల అవస్థచూచువారలకు సిఫార్సులు బుట్టు దాఖలుచేయబడినవి విశేషముగను. గుర్తీకూలివారు పేరు ఊరు లేనివారు. 1920 సంవత్సరమును దొరతనము ప్రకటించిన సభ్యులరువలన వీరలకు పెక్కువిధముల యిబ్బంది గలిగెను. గుర్తీకూలి కార్మికులు దొరతనమునకు విజ్ఞప్తిపంపిరి. వారి మొఱులు నివ్వలమయ్యెను. 1920 వ సంవత్సరమును గుర్తీకూలి కార్మికులు కోరిన ప్రావిడెంటునిధివిషయమై ఇప్పటికైనను దొరతనము విచారణ పూర్తి గావించలేదు. ఈస్థితి బహుసంతాపకరముగ నున్నది. కాన వెంటనే విచారణ గావించవలయును.

దొరతనపు ప్రతిఘటనము

దొరతనము తరపున కౌన్సిలరు తీర్మానమును పార్సన్ను గారు ప్రతిఘటించిరి. పార్సన్నుగారు గావించిన ప్రసంగము కేలరిలోనున్న వారలకు వివరబడలేదు. దొరతనము సప్లయచేసిన విషయములపై ఆధికమున నూతన విషయములను కమిటీ నేకరింపజాలవని పార్సన్నుగారు చెప్పిరి. నూతనయంత్రములు నెలకొల్పబడినప్పటినుండి గవర్నమెంటు ముద్రాపాతములందు కార్మికుల పరిస్థితులు చక్కగనన్నవి. గుర్తీకూలి పనిచేయువారల సంఖ్య దగ్గించబడుటకు గారణము దొరతనము విశేషముచేయ ప్రయత్నించుటయే. కొన్ని ప్రత్యేకపు పరిస్థితులందు దప్ప గుర్తీకూలివారు దొరతనము నియమించుట లేదు. యిందులకు గారణము. కాస్త్రీయ సభ్యుని కార్మికులకు నుంచి బెట్టుటయే 1921 సంవత్సరమునందు కమిటీ కావించిన సిఫార్సులు దొరతనము అంగీకరించి అమలునందు బెట్టెను. మొత్తముమీద గుర్తీకూలి సంవత్సరముగ పనిచేయుచు న్నారనియు, విచారణసంఘమును నియమించ నావశ్యకములేదనియు పార్సన్నుగారు వాదించి విరమించిరి.

తీర్మానము ప్రతిపాదనకును దొరతనమునకును గల భేదాభిప్రాయములను ద్వైవా ప్రవర్తింపజేయుట కమిటీ నియమించవలసినదని కరండికారుగారు గోరిరి.

తీర్మాన మోడిపోయెను

చేసిన వాగ్దానములను దొరతనము చెల్లించలేదని కౌన్సిలరు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటుకు బెట్టుబడినది. ఆధిక సంఖ్యాకుల చేత తీర్మానము త్రోసి వేయబడినది. తీర్మానమునకు పరముగ 17 వోట్లు ప్రతికూలము గ 21 వోట్లును యాయబడినది.

కన్వెన్షన్ తీర్మానము

రెండవ తీర్మానము సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిచేర గలదు. బ్రిటిషు యిండియా పరిపాలనవిధానము దయారుజేయుటకు కన్వెన్షన్ ను నియమించవలసినదని గోరుచు సర్వాధికారి ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. తీర్మానము ప్రతిపాదించుటకు పూర్వము, సంస్కరణ విచారణసంఘము నివేదికపైదొరతనము యీసారి సమావేశమందు తీర్మానమును ప్రతిపాదించ నున్నారనియు, అంతవరకును తన తీర్మానమును ఆప్తచేయవలసిన దనియు, తదనంతరము తన తీర్మానముపై దర్పణపుటకు అవకాశము దీయబడుననియు సర్. బి. యస్. శర్మగారు చెప్పిరి. సర్వాధికారిగారు నుడివెరి. సంస్కరణ ములను గురించి సర్వాధికారిగారిచేర మరియొక తీర్మానముగలదు. యీ తీర్మానముగూడ పోస్టుపోను చేయబడినది. గవర్నమెంటు తీర్మానముపై సవరణలుగ నంగీకరింప వలసియేయడ తనతీర్మానములను ప్రత్యేకముగ ప్రతిపాదించ అవకాశమియు మరతుపై తీర్మానములను భారతశాసనసభయందు దొరతనము సంస్కరణ విచారణసంఘముపై తేనున్న తీర్మానము చర్చించబడువరకును తన తీర్మానములను పోస్టుపోనుచేయటకు డా సర్వాధికారి గారు అంగీకరించిరి.

స్టేటుకౌన్సిలు రేపటివరకును నిర్ణయించబడినది. ఆధికారులు చట్టములను శేపు స్టేటుకౌన్సిలునందు బ్రతీక్షింపబడదు.

(ఆ. ప్రె.)

మద్యపాతములు

ఎన్నికసభలు- ఏడుబావుల డివిజను:—కాంగ్రెసు కిలాఫతు మహాజనసభల యాజమాన్యమున గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి అధ్యక్షతన బలపరచుటకు కుమారప్ప ముదలి వీధిలో శేపు 6-80 గ. బహిరంగ పథ జరుగును. కాంగ్రెసు నాయకు లందరు పాల్గొందురు.

కూమునదిలో శవము:—మారుమార్కెటులో నొఖరుగా నన్న గణపతి యనువాని శవము కూమునదిలో నిన్న పాయంకాలము దొరికెను. వానికి మూర్త్యుజుబ్బు గలదట సోమ వారమునాడు మార్గనచేసెను. అప్పటినుండి తోడివారి కగు పడలేదు. బహుశ ఆత్మహత్య తేసికొని యుండును.

రాకపోకలు:—పోస్టుమార్టరు జనరలు హాస్సనగారు కెప్ట. కూపరుగారు గౌ. శ్యామ్ సర్ సి. వి. కుమారస్వామి కాస్త్రీగారు పోర్టు ఆఫీసరు కాంటెలుగారు నేడు విచ్చేసిరి. పరిశ్రమల డైరెక్టరు తామసుగారు జె. పి. కామరాను గారు టి. కె. రాజగోపాలనుగారు రా. బి. టి. ఎ. రామలింగ చెట్టిగారు మైసూరు దివానుగారు నిన్న రాత్రి పోయిరి. సర్ అన్నామర చెట్టిగారు శేపురాత్రి సిమ్లాకు బోయె దరు.

ఆంధ్ర విద్యార్థి సంఘము

ప్రైవేటుసభ్యులు ఆంధ్రపత్రికాలయములో కుక్ వారము నాడు 28-8-25, 15 కు విద్యార్థులు వ్రాయవలసిన పత్రిక విషయమై నిర్ధారణచేయుటకు సమావేశమవుదురు గాన అందరు సభ్యులు రాబ్రాధితులు.

కతి విశ్వనాథశాస్త్రీ, కార్యదర్శి.

దొంగ మొహరి మింగుట.

యనువాడు ఒక బారిష్టరుని వాచీగోలుసులో మొహరినలెంపి మింగివేసి తప్పించుకొనజూచెను. ఫజ్లేఅలీయనుబారిష్టరు సోమ వారమునాడు ట్రాము యెక్కుచుండగా తనవాచీగోలుసు లాగి నట్లాయెను. వెంటనే లాసుమన్నవారి చేయి పట్టుకొనెనుకాని అప్పటికప్పుడే వాడు గోలుసులకు వ్రేలాడుచుండిన బంగారు మొహరును త్రొవ్వినెను. పోలీసువారి కప్పగించగా వారెంత వెదకెనను వానివద్ద మొహరి అనుపడలేదు. ఆస్పత్రిలోవేసిపంపు పెట్టి కడుపు గాలించిరి గాని బయటపడలేదు పిమ్మటవిద్యుద్విషముచే లోన జూడగా కనబడినది.

నగలు టూప్ వేయజూచుట.

చైనాబజారు లో వజ్రపు వర్తకుల కంపెనీలోనికి వేణురావు అనుపేరుతో నొక యువకుడు బోయి జూలయి 20 వలేదిన నగలచేరముచేసి దూ 850 నగలు యెంచెను. తాను బెంగాలు శాసన సభ్యుడు గోపాలవేదాంతరా గారి ఏజంటుని జెప్పి ఆతని సంతకముగల కలకత్తాలో నొక బ్యాంకుపై చెక్కులిచ్చెను. కాని ఆనాడు వానికి నగల నీయలేదు. మరునాడు మరల వచ్చి రూ 500 నగలుయెంచి మరల చెక్కులిచ్చెను. మహాకారులు, చెక్కులను ఇండియనుబ్యాంకువ్వారా మార్చి డబ్బునచ్చిన పిదప నగలిచ్చెనుని జెప్పిరి. వాడు వెడలిపోయెను. ఈలోపుగా కలకత్తాకు తంజినీయగ ఆపేరుగలమనిషి లేడని తెలిసెను. పోలీసు వారికి రిపోర్టుజేయగా వారు మోసగాని పాల్గొంటుంటే పట్టుకొని రి. వాని నిజము పేరు నారాయణయ్యరు కలకత్తాలో గుమాస్తా పనిచేసి తిరిగి పాలనూటులో యింటికి బోవుచు మదరాసులో యీమోసము చేయజూచెను.

బీహారు బరిస్సా శాసనసభ

రాంచీ, ఆగస్టు 25:— నేడు శాసనసభలో సభ్యులద్వారా రాంచీలో గృహములను నిర్మించుటకు ప్రధానకార్యదర్శికి మరియొక గృహమును నిర్మించుటకును రెండు సబ్జి మెంటరీ డిమాండులు తేసికొనిరాబడి కొంతసేపు చర్చ జరిగినప్పిటుత్రోసివేయబడినది. వీటికి మొత్తము ఖర్చు రు 80,950 అగునని అంచనావేయబడినది. సభ రేపటికి నిలిపివేయబడినది. శేపు ఆధికారతర తీర్మానములు చర్చించబడును.

(ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ సిద్ధి 1925 నం. ఆగస్టునెల 26-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు
కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు	కౌన్సిలరు
గోపాలపురం	91.3	79.5	...	18.40	44.96
విశాఖపట్నము	90.5	80.1	0.03	11.73	87.09
కాకినాడ	8.98	75.2	...	23.91	89.09
మచిలీపట్నము	90.6	75.6	0.02	18.67	41.59
కర్నూలు	89.8	74.4	...	10.75	26.01
బళ్లారి	94.5	78.4	0.04	2.00	20.51
కడప	94.5	75.0	...	15.51	81.23
నెల్లూరు	97.8	79.4	...	7.94	87.98
మద్రాసు	95.8	77.7	0.07	9.61	50.74
కడపూరు	95.4	79.4	0.57	13.55	52.94
నేలము	94.5	72.6	1.59	10.18	89.80
కోయంబూరు	95.1	71.5	...	5.54	22.29
తిరుమనాపల్లి	98.5	79.2	...	10.95	83.18
నాగపట్నము	96.5	80.0	...	4.07	54.98
మధుర	96.5	79.7	...	10.29	83.58
పాంబుక్	85.2	78.2	...	0.26	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.84
తిరుచేల్వాయ	81.3	73.0	0.46	19.19	64.51
కొచ్చిన్	83.0	73.9	0.08	55.40	114.51
కాలికట్టు	83.4	73.1	1.54	92.67	117.16
మంగళూరు	85.5	72.8	1.48	112.89	125.68
తెంగుళూరు	80.4	65.9	0.04	9.74	85.37
మెర్కార	68.8	61.2	2.52	90.90	125.46
కొడైకనాల్	53.5	52.3	0.02	13.53	62.18

సర్కారులు:— విశాఖపట్నము, మచిలీపట్నములో చినుకులు బడినవి. మేఘములు విస్తారముగ నేయున్నవి. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి రిడిగ్గిలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రి వేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—బళ్లారిలో చినుకులుబడినవి. ఇవట మేఘములు పలచగ నేయున్నవి. తక్కినవోట్ల దట్టముగనున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.57 ఇంఞు. మద్రాసులో తుంఫరబడినది. మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ చాల తక్కువ. పగటివేడిమి 2 1/2 నుండి రిడిగ్గిలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపూరులో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

24 గంటలలోను అంత మార్పుదయ యుండవలదు. ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాధు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

గాంధీమహాత్ముని సందేశము

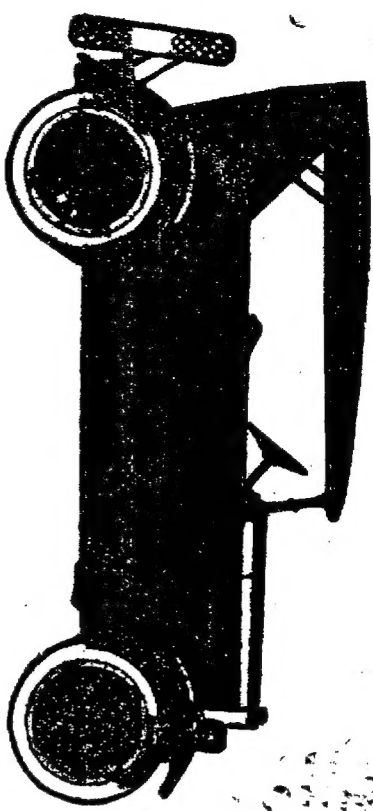
నడుగుట

“ప్రపంచమంతయు నాదేశమునుగూర్చి తెలిసికొనవలెనని కోరుచున్నాము”

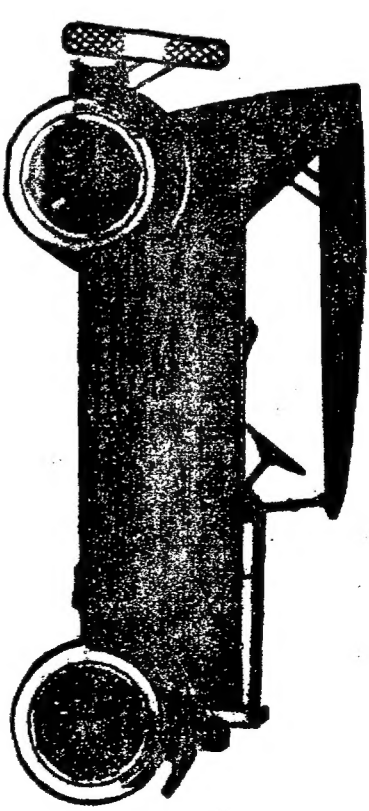
కలకత్తా, ఆగస్టు 25:—సిక్కిరు ఇగ్నిస్ గిబెల్లియను కర్ ఆంతోనీ మండిన్ జరుగు బై సికిలుమిద ప్రపంచమును చుట్టినప్పుడు కలకత్తాకువచ్చి సోమవారమునాడు గాంధీమహాత్ముని చూడవచ్చిరి. వారు తమ ఆటాగ్రాపు బుక్కులో మహాత్ముని చేవ్రాలుతో ప్రపంచమున కొక సందేశమును వ్రాయించ జూచిరిగాని మహాత్ముడందులకు సిద్ధపడలేదు. సోమవారమునాడు మహాత్ముడు మాటలాడ గు గాన నిట్లు వ్రాసెను. “నేను మాట్లాడుచున్న ప్రయములలో మీరొకప్పుడు విచ్చినట్లయిన మీతో మాట్లాడి మీ ప్రస్థకములో వ్రాయవలసినది లేనిది నేనప్పుడు నిర్ధారణచేతును. మీ యుత్సాహము నాకు సంతోషము నిచ్చుచున్నదిగాని బాని వివేకమునుగూర్చి నాకు సంతోషముగా నున్నది. నేనేదోయొకటి వ్రాయవలెనని కాను.” హిందూదేశమునందే ప్రపంచమున కొక సందేశమును వ్రాయుట మంచిది కామనయని యిందు గా మహాత్ముడిట్లు వ్రాసెను. ప్రపంచమంతయునా దేశమునుగూర్చి తెలిసికొనవలెనని నేనుకోరుచున్నాను. మీయీ రాకకు సంబంధించినంతవరకు మీకు సంతోషము స్వాగత మొసంగుచున్నాను.

(ఆ. ప్రె.)

ధ ర యం దు త గు ద ల

Daimler
TRADE MARK REGD
91

శ్రేష్ఠతయందు
తగ్గుదల
లేదు.

టూరింగుకారు వాళ్ళిమాన్సెటో, ఇగ్నిషన్ స్పేరులైరు, ట్యూబు, నిక్రిల్ ఫిట్టింగులలో సహా మద్రాసునందు యివ్వబడు ధర 2,950
టూరింగుకారు డిలూక్సు మాడెల్ - డూకో పర్సనల్ జూ 5 షెలూన్ టైరులు, వాళ్ళిమాన్సెటో, ఇగ్నిషన్ పెద్ద సిరింగు చక్రము, నిక్రిల్ ఫిట్టింగులలో సహా మద్రాసునందు యివ్వబడు ధర రు 3,100

దర నగదు చెల్లింపు విషయములలో
100-కి రూ 5-చొప్పున
వట్టుము యివ్వబడును.

ADDISON & Co., LTD.,

BANGALORE, MADRAS, TRICHINOPOLY and MADURA

GEO. OAKES
Ootacamund.
T. STANES & CO., LTD.,
Coimbatore.

HARDINGE & CO.,
Bellary.
NATIONAL AUTOMOBILE CO.,
Guntur.

F. X. PEREIRA & SONS,
Tuticorin.
S. P. MEL & CO.,
Trivandrum.

SESHASAYEE BROS.,
Trichinopoly
A V. & SONS,
Karaiikudi

MOTOR & GENERAL ENGINEERING Co
Bezawada.
MODERN MOTOR & GENERAL TIRJING Co.,
Tanjore

హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టము

ఇట్టి చట్టమును తయారుచేయుటకు
శాసనసభవారి కధికారమున్నదా?

తిరుపతి మహామంతులందరసన్నిధి
హైకోర్టులో కేసుపెట్టుట

హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టము క్రమమున చట్టము కావని ఆశేపించు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల విచారణ కర్తయగు శ్రీమహామంతులందర దాసు శివారావు తిరుపతుత్తరక మతం పంఛార సన్నిధిగారును హైకోర్టులో కేసులను పైలుచేసి యున్నారు. శ్రీమహామంతులందర, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, టి. కుమారస్వామయ్యంగారు తిరుపతి మహామంతులమునను దిల్ బి టి. రంగాచారి, యస్. ముత్యయ్యమొదలి గార్లు పంఛారసన్నిధిగారి పక్షమునను వక్తృత్వమునన్నారు.

మహామంతులందర క్రింది పైయింటును దాఖలు చేసి యున్నారు:-

కోర్టు ఆఫ్ డిస్ట్రక్టుల ఉత్తరువుల ననుసరించి చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల పరిపాలన హక్కులను మహామంతులందరకి సంపూర్ణముగ నొసగిరి. ఇతరులెవ్వరికిని ఈపరిపాలన విషయములందు జోక్యముండరాదనియు, ధర్మ కర్తల సంఖ్య ఆధికము చేయబడినను పరిపాలనా విషయములందు ఇతరులకు తనిఖీచేయు అధికారమున్నను తాను విచారణ కర్తగనుండ సంగీకరింపనని ఆమహామంతులందర స్పష్టముగ ప్రభుత్వమువారికి తెలిపియుండెను. ఈ వరతులతో కూడ ఒక సన్నదు (ముచ్చిలిక) మహామంతులందరకి వచ్చెను. ఖర్చులుపోగ మిగిలగ దేవస్థానపు ఆదాయము దేవస్థానములనిధికి చేర్చబడవలయునని ఈసన్నదునందు స్పష్టముగ వ్రాయబడినది. ఈవరతులు శ్రీనివాసస్వామియందు నిర్ణయింపబడినవగుటచే ఇండియా మంత్రిగారు ఇందులకు బద్ధులైయున్నారు. కావున పార్లమెంటువారి చట్టములకు విరుద్ధముగ రాష్ట్రీయ శాసనసభవారు ఎట్టిచట్టములను తయారు చేయరాదని సంస్కరణ శాసనమునందున్నది. ఈవరతులకు సంస్కరణ శాసనము ననుసరించి ఇండియామంత్రి బద్ధుడైయున్నాడు. ఇట్టి పరిస్థితులలో సంస్కరణశాసనపు 14 వ కేసు ననుసరించి రాష్ట్రీయ శాసనసభయందు ఆమోదింపబడిన హిందూ ధర్మాదాయముల శాసనము ఎంతమాత్రము క్రమమైనది కాదు.

సంస్కరణముల అనంతరము ఏర్పడిన మొదటి శాసనసభ యందు ఆ మోదింపబడిన నిల్లుపై మరల చర్య జరుపుటకు రెండవ శాసనసభకు ఎట్టి అధికారము లేదు. కావున రెండవ శాసనసభయందు ఆమోదింపబడిన శాసనము ఎంతమాత్రము క్రమమైనదికాదు.

1928 సంవత్సరమున గవర్నరు జేసరలుగారి అనుమతికి ఈ చట్టము పంపబడినది. 6 నెలలలోపుగ గవర్నరుజేసరలుగారు అనుమతి ఇవ్వనందున ఈ చట్టము నిరాకరింపబడినట్లుగ పరిగణించవలెను.

తాను నూచించిన సవరణలు లేక ఇతరసవరణలను సభ్యులు అపహరింపరాదని గవర్నరుగారు శాసనసభవారికి తెలుపుట, ఈవిషయమై శాసనసభాధ్యక్షుడు గవర్నరుగారి ప్రకటనము సరియైనదని నిర్ణయింపట శాసనసభానిబంధనల ననుసరించి క్రమమైన సాంప్రదాయముల ననుసరించి అక్రమమైనదని ఆశేపించుచున్నది. ఈ విషయమై తీర్పుచెప్ప హైకోర్టువారికి సంపూర్ణాధికారమున్నది.

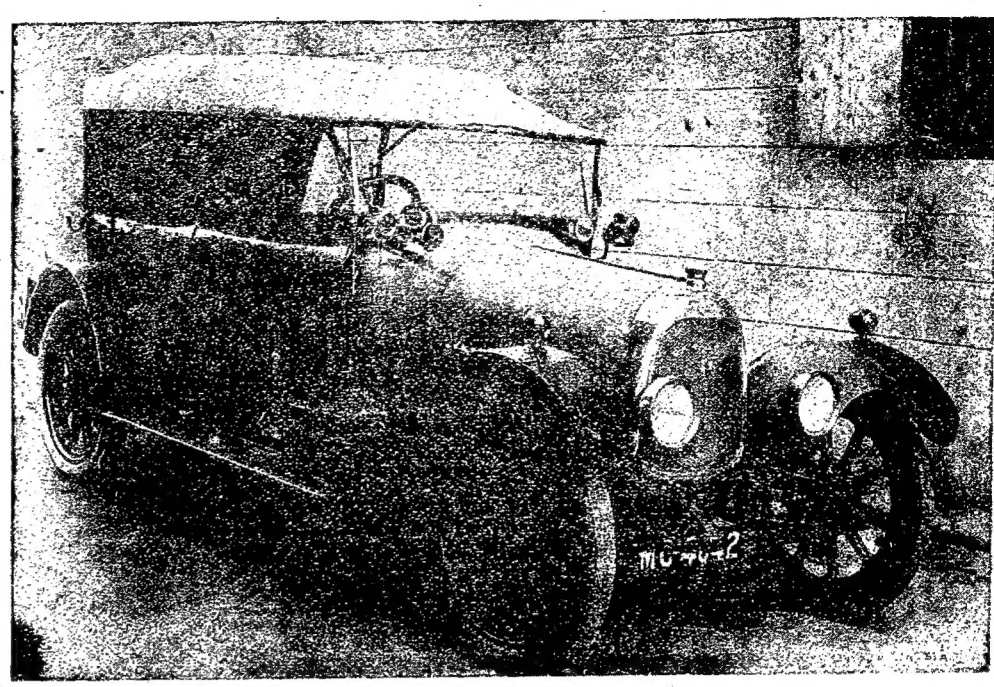
కావున ఈ హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టము క్రమమైనదికాదని నిర్ణయించి చట్టమును రద్దుచేయవలయు ననియు, ఈ చట్టము మహామంతుల వీధిమగ బాధించుచుండవలయుననియు, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల విషయమై దేవాదాయముల బోర్డువారికెట్టి సంబంధము లేకుండునట్లు పర్యవేక్షించు ఇంజక్షను ఇవ్వవలయుననియు పైయింటునందు మహామంతులందర కోరుచున్నారు.

ఇదేవిధమున పంఛారసన్నిధిగారు కూడ ఒక పైయింటును దాఖలుచేసి యున్నారు.

నిన్నటిదినము (25 వ తేదీ) గౌ. న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఎదుట ఈ కేసును దాఖలు చేయుటకు అనుమతి ఇవ్వవలయునని యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, టి. కుమారస్వామయ్యంగారు కోరిరి. బోర్డువారిచరకు దేవస్థాన పరిపాలన విషయములం దెట్టి జోక్యము వున్నదనినందున తాత్కాలికపు ఇంజక్షను నాదులు కోరలేదు.

ఈకేసు సంవత్సరమున ప్రభుత్వమునందు ఉన్నతపక్షంలో నుండు వారసేతులు సాక్షులుగ విచారింపబడెదరని తెలియుచున్నది.

సెకండుహాండు ఇంగ్లీషుకారు కావలసినవారికి మంచి తరుణము.

Angus Sanderson Car

ఆంగన్ సాండర్సన్ అను చక్కటి ఇంగ్లీషు మోటారు కారు

ఆకాశవిమానములు చేయుటలో ప్రఖ్యాతివడసిన లేటర్ కంపెనీవారిచేత, ఈ మోటారుకారు యింజను చేయబడినది. మూడు సంవత్సరములక్రిందట సుమారు 8000 రూపాయల కిమ్మతు గలది. ప్రస్తుతము చక్కగా పని చేయుచున్నది. ప్రతిదినము వాడుకలో నున్నది. 3000 రూపాయలకు గాని, కొంచెము తక్కువకుగాని యివ్వబడును. కావలసినవారు, ఈ చిరునామాకు వ్రాసి కారును పరీక్షించుకొనవచ్చును.

అడ్వర్టయిసుమెంటు మేనేజరు, ఆంధ్రవత్రిక, మద్రాసు.

పానిపట్టు హిందూమహమ్మదీయ తగవులు

విచారణసంఘమువారి నివేదికమును పంజాబు ఖిలాఫతుసంఘమువారు ప్రకటించిరి

లాహోరు, ఆగష్టు 25:- పానిపట్టు హిందూమహమ్మదీయ తగవులను గూర్చి విచారించిన విచారణసంఘమువారినివేదికమును పంజాబు ఖిలాఫతు సంఘమువారు నేడు ప్రచురించిరి:- నివేదికము 81 పూలున్నపు కాగితములపై పైపుచేయబడియుండెను. చేనాలు చేసినవారు (పంజాబుఖిలాఫతుసంఘాధ్యక్షుడు మార్షి జాఫరు ఆజీఖాన్ ఖాన్ అల్లార్ రహీం కార్యదర్శి, పంజాబు శాసనసభ్యులగు రానాఫీరో సుద్దీక్ అల్లర్ హాక్ గాగ్) నిష్పక్షపాతమైన విచారణ చేయుటకు తాముపానిపట్టులో అనేకమంది హిందువుల దగ్గరకు ను పంజాబు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పరశురామ్ దగ్గరకు పోయితిమనియు కాని యిద్దగు హిందువులు తప్ప తక్కినవారందరను తమవద్ద సాక్ష్యులొచ్చుటకు నిరాకరించిరినియును మొట్టమొదటనే చెప్పిరి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో నాగ పానిపట్టులోనున్న మూడు దినములలోను దివ్యాత్మికమీమాన్సనకుండి దినవరకు ఆందరిని దర్శించి చాలమంది గౌరవముగల మహమ్మదీయ పెద్దవనుష్యుల సాక్ష్యములను తీసికొని యాతీర్యావసరములకు నచ్చిరి:-

(1) మొహరం 10 వ దినమున పోలీసువారిపై తిరుగబడ్డ జాటులకు పానిపట్టులో చాలకాలము నుండి హిందూమహమ్మదీయులకు తగవులు నొచ్చి యుండుటచేత మహమ్మదీయులపై అసహన భావము ప్రబలియుండెను.

(2) హిందూదేవాలయమున తగలబెట్టి హిందూమౌలను లూటించి మహమ్మదీయులు హిందూనానానులను దెరుపుదురను కథలు ప్రబలియుండుటచేత వారి కోపావలము ప్రబలి వారి కేరీరలనుచేతనే అచ్చటి మహమ్మదీయులను భయపెట్టెనాదిరి.

(3) వారి స్వాగోష్ఠ్యమునందును మిఠాయిలు కొనుక్కొనవలెనను నిరపాయమైన యుద్దేశ్యమే పానిపట్టుగాని

కీ వారు వచ్చుటకు కారణముకాదు. టూజియా యూరేగింపు నమ్మదున్న స్వేచ్ఛనందు మిఠాయిమెపు లేనేలేదు.

(4) పట్టాముయొక్క తూర్పుభాగమున రక్షణలేకుండు విడివిప్పెట్టులలో పోలీసువారును అధికారులును వారి కక్తిలేమిని గనపరచిరి. ఇట్టి దూరవృత్తి లేకపోవుటయే కొంపముంచి నది. జాటులను పట్టాములోనికి రానియకుండనుండుట సరికాదనితోచినయెడల పట్టా మధ్యమున నొక్కచోట వారందరను చేరకుండ వారిని వెంటనంటి పంపుట సులభపాధ్యమయ్యెడిది. అట్లు జరిగినయెడల జాటులందరు ఒక్కచోట జేరినందుకు ఏదో నమ్మదగనికారణమును చెప్ప బాధ్యత అధికారులకు తప్పెడిది.

(5) హిందూమహమ్మదీయుల తగవులు బెజినెడి స్థితి యందున్నవని తెలిసియు వారు రక్షింపవలసిన విధమున పట్టామును రక్షింపకపోవుట అధికారుల తప్పిదమైయున్నది. కాని అంతకన్నను ఎక్కువ బాధ్యత హిందూనాయకులది. వీరు జాటులతో తమ కలల పలుకుబడిని అవకాశముగా గైకొనక నిర్లక్ష్యముచేసినందువలన గుంపును తరిమివేయుట దుస్సాగ్యమై మరణములు సంభవించినవి.

గుంపును తరిమివేయుటలో అనసరమైనంత బలమును మాత్రమే అధికారు లుపయోగించి రినియును పోలీసువారు కావించిన గాయములు స్వల్పము లనియు వీరు చెప్పుచున్నారు. బాతుల నుపయోగమును గూర్చియు గుంపులో నృద్ధులు చాల నుండి లేరనియు చెప్పినవిషయము లతిశయోక్తులు. అక్రమచేయబడినవారిలో కొంతమంది నృదులును బాలురును ఉండిరినియు ను విచారించినప్పుడు వారు గల్లంతులోపాల్గొనక కేవలము ప్రేక్షకులుగా నుండిరినియు అందువలన వారు విడివిప్పెట్టుబడిరినియు వీరు ఒప్పుకొనుచున్నారు.

చివరకు పట్టాములందును పల్లెలందును ఈరెండుసార్వర సంఘములనును విశ్రాంతినియును నెలకొల్పుటకై ఏదో నొక మధ్యవర్తిగమును కనిపెట్టుటకు ఉభయసంఘములనుండి ప్రతినిధులు గల బాయింటు కమిషను నేర్పాలు చేయవలసినదని హిందూమహమ్మదీయుల నిరువురి భిక్షాభతువారు వేడుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అండమాను దీవులు: మా పిల్లాలు

అండమానుదీవుల కంపబడిన మాపిల్లా ఖయి దీలతో బాటు వారి కుటుంబములను గూడ పంపుటకు, ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరి ఏర్పాటు ఎల్లర కనంగీకారముని నిన్నటిదినము జరిగిన చర్యలో బయల్పడెను. అండమానుదీవులు వానయోగ్యములు గాననియు, మన్యజ్వరము మున్నగు రోగముల కాకరమైయున్నవనియు, అండమాను ప్రవాసమును నిలిపివైచి ఖయిదీలను హిందూదేశమునందే నిలిపియుంచవలయుననియు, జయిలు కమిటీవారు స్పష్టముగ సూచించిరి. వారి సూచనలను ప్రభుత్వమువారు గూడ యంగీకరించిరి. కాని ఈ సూచనను కొనసాగింపలేదు. మాపిల్లా తిరుగుబాటు మున్నగు అసాధారణ సంఘటనల వలన, అండమాను ప్రవాసము నాపివైచుటకు వీలులేక బోయెనని ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. కాని, యిందు నిమిత్తమై పాటుబడుటకు ప్రభుత్వమువారి విధి యనుట స్పష్టము. నేడుగాకున్న మరి కొంతకాలమున కయినను జయిలు కమిటీ శిశువుల నాచరణలో బెట్టుట యవసరము. అందుకు మారుగ, నేరస్థులు గాని స్త్రీలను, పిల్లలను అండమాను దీవుల కంపుట మిగుల యవసరము. రోగ పూరితమై, అనాగరిక పరిజనవృత్తంబై, నివాసమున కయోగ్య మగు ప్రదేశమునకు నిరవరాధులను బంపుట మిగుల కఠినము. మాపిల్లా స్త్రీలిందు కంగీకరించినట్లు, సరియగు కారణము గాదు. సంగతి సందర్భము లెరుగని అజ్ఞాన్ముఖు సమ్మతించుట యొకవిధ గాదు.

జయిలుకమిటీవారి రిపోర్టునాటి పరిస్థితులు పూర్తిగ మారి, నేడు అండమానుదీవులు భూతల స్వర్గ మయ్యెనని తలంచుట కేమాత్రము వీలు లేదు. ఉప్పిసాహేబుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము, అండమాను పలన ఏర్పాటులను నిలిపి వేయవలయుననియు, అసభికార శాసనసభ్యులు గల కమిటీవారు అండమానుదీవులను స్వయముగ పరికించుట కవకాశ మీయవలయునని, గోరుచు న్నది. ఈతీర్మానము న్యాయముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. ప్రజాప్రతినిధులు నిజము గనుగొనుట ఎల్లరకు డేమము గద. ఇట్టి తీర్మానమును హోం మెంబరుగా రెది రించుట జూర, ప్రజాప్రతినిధుల సలహాలయందు ప్రభుత్వమువారికి గౌరవము లేదని విదితమగును. శాసనసభ్యులు హిందువులు మహమ్మదీయులను భేదము లేక, దాదాపుగ నెల్లరును ప్రభుత్వప్రయత్నమును నిరసించిరి. అండమానుదీవులపంటి ఘోరప్రదేశమునకు స్త్రీలను పంపుటకు నాగరిక దేశ మేదియు సమ్మతించదు. హోం మెంబరుగారు

చెలిపిన కారణములు మిగుల నిస్సారములయినవి. ఉప్పిసాహేబుగారి తీర్మానము శాసనసభవారి యంగీకారము బడయుట చే, ప్రభుత్వమువారు దీనిని గ్రహించి వెంటనే సఫలపరచుట యుక్తము. విచారణసంఘము నేర్పరుచుట యవసరము. జయిలు కమిటీ రిపోర్టు సూచనలను చులకనజేయక, వానిని అమలులోబెట్టుట గౌరవదాయకము. జయిలు పరిపాలన మిదివరకే అపఖ్యాతిపాలయినది. అండమానుదీవులకు నేరముజేయని స్త్రీలను మున్నగువారిని బంపుచో, తీరనికళంకము వాటిల్లకమానదు.

జస్తిసుపక్షపు నిజాతయములు

జస్తిసుపక్షము కేవల బ్రాహ్మణద్వేషము చేతనే గాక, స్వాతంత్ర్య విముఖతచేగూడ ప్రేరిత మయ్యెనని, నేడు స్పష్టమగుచున్నది. బ్రాహ్మణుల నొక్కరిని బహిష్కరించి మిగిలినవారి కయినను స్వాతంత్ర్యము లభించునట్లు జస్తిసుపక్షము ప్రయత్నించుచో కొంతయర్థ ముండును. అటుగాక స్వాతంత్ర్యమును ప్రేమించెడి బ్రాహ్మణేతరులను సయితము బహిష్కరించుటచే, జస్తిసుపక్షము దేశమున కెట్టి యవకృతి గావించుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. తంజావూరులో బ్రాహ్మణేతరము ఖయి పలువురు వేరొకసమావేశము నేర్పరచి, స్వరాజ్యదీక్షను ప్రకటింపవలసిన యవసరము గలుగుట జూడ, జస్తిసుపక్షమున జేరెడివారు అత్యల్ప సంఖ్యాకు లనియు, బ్రాహ్మణేతరుల నిజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుపజాల రనియు కరతలామలక మయినది. తణికాచలం శెట్టిగారి రోషపూరిత మగు ప్రసంగమును చదువరులు తిలకించియుండిరి. సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారి యుపన్యాసము తణికాచలం శెట్టిగారి ప్రసంగమును మరిపించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారిపై వీరు తమ ఆగ్రహము సంతను కురిపించిరి. స్వరాజ్యపక్షము వారిని కనిపెట్టి యుండుదని, నాయుడుగారు మందలించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు జేసిన ద్రోహమేది? స్వల్పసంస్కరణములను గాక, స్వరాజ్యమును గాఢముగ వాంఛించుటయే. జాతిమత ద్వేషముల జోలికిబోక, జాతీయభావమును వ్యాపింప జేయుటయే. ఇట్టిప్రచారము, బ్రాహ్మణద్వేషమును స్వాతంత్ర్యవిముఖతను ఆధారముగ నైకొనిన జస్తిసుపక్షమునకు, సంకటముగ నుండుట వింతగాదు. “స్వరాజ్యపు కోర్కెను సయితము ఎదిరించుట అవసరమగు” నని సర్ కే. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు చెలిపినవాక్యములు ఆడలేక మద్దెల యోడను సామ్యమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నవి. స్వరాజ్యములభించిన జస్తిసుపక్షమునకు చోటుండదుగాన, స్వరాజ్యశయమునుగూడ వీరికమిద నిరాకరించుట సహజమే గద. స్వరాజ్యపక్షము వారిని నిరోధించునిమిత్తము, తాము అభికారవర్గముతో చేతులగలిపెదమని గూడ నాయుడుగారు బహిరంగముగ చెలుపుటజూడ, దేశవిముక్తిలో వీరికి బనిలేదనియు, స్వార్థలాభములే వీరిని ప్రేరేపించుచున్నవనియు, తేటతెల్లమయినవి. అసహాయోద్యమమును చంపినకీర్తిని, నాయుడుగారు తమపక్షమునకు కట్టిబెట్టిరి. వీరిమూహయం దెంతవరకు ఆధారమున్నను, ఆ గౌరవమును వారికేదక్క నీయవచ్చును. అసహాయోద్యమము నేడు

స్వరాజ్యోద్యమము రూపము దాల్చుట చే, దానిని గూడ అణగదొక్కిన పుణ్యము గట్టుకొనవలయునని వీరు తమ పక్షమువారిని హెచ్చరించుచున్నారు. వీరికోర్కె సఫలమగుచో, ప్రజల స్వాతంత్ర్య సంపాదనా ప్రయత్నములను పూర్తిగ విఫలపరచిన యశము దక్కును. అసహాయోద్యమ నాయకు లెవరు? బ్రాహ్మణేతరుడగు గాంధీమహాత్ముడేగద ! స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల లెవరు? బ్రాహ్మణేతరులగు దేశబంధు దాసుగారే గద. అట్టి నాయకుల ప్రయత్నములను చెడగొట్టుట, బ్రాహ్మణేతరాభిమానమగునా? ఇకనయినను ప్రజలు ఏ పక్షము వారిని నమ్ముకొనిన, స్వరాజ్యము లభించునో గ్రహింపగలరు. జస్తిసుపక్షమువారిని నమ్ముకొనిన, దేశమెంతకాలమయినను పరాధీనము ననుభవించుననుట నిశ్చయము.

పనిలేనివారిస్థితి

ప్రస్తుతవిద్యావిధానము పనిలేనివారి నెందరినో తయారుజేయుచున్నది. కేవల సాహిత్యవిద్య యొక్క విలువ యంతరించినది. గుమాస్తాలకు సరి పోయెడివారికన్న నెక్కుడుమంది విద్యాధికులు తయారైరి. న్యాయవాదవృత్తి, వైద్యవృత్తి, ఇంజనీయరింగువృత్తి మొదలగునవి ఈవరకే నిండిపోయినవి. ఇంకను చదువుకొనువారిసంఖ్య బలమగుకొలదియు, దారిద్ర్యబాధ యధికమగుటదప్ప వేరులాభము లేదని చూడీయగుచున్నది. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము నిట్టిసమస్యయే ఎదుర్కొనుచున్నది. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము నిట్టిసమస్య వేధించుచున్నది. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువా రీవిషయమై తీవ్రముగ నాలోచించుచున్నారు. చెన్నపురియం దింకనుకదలికలుగలేదు. వాకేషనల్ విద్య యను పదము తరుచుగ వినిపించును గాని అయ్యది కార్యరూపమింకను దాల్చుకున్నది. మహాత్ముడు సూచించినరాటము, మగ్గుపు సాధనముల నంగీకరించుటకు, ప్రతిబంధకము ప్రతిష్ఠ దప్ప వేరుగాదు. అసహాయోద్యమ నాయకునినుండి వెలువడుటచే దాని నామోదించుటకు, అధికారులును వారి యనుచరులును వెనుదగ్గుచున్నారు. వానియందు రాజద్రోహవాసన నాఘ్రాణించుచున్నారు. వ్యవసాయాభివృద్ధిని గూర్చి ముచ్చటించెదరు గాని, ఆ విషయమైన సయినను నిశ్చయమగు ఆలోచన గనుపించదు. పనిలేనివారి దుస్థితిని గూర్చి యోచించి, తన్ని వారణకై తగిన ప్రతిక్రియలను సూచించుట కొక విచారణసంఘము నేర్పబుపవలయునని, నిన్నటిదినము సి. గోపాల మీనను గారు చెచ్చిన తీర్మానము శాసనసభవారి యామోదము బడసెను. ప్రభుత్వమువారిట్టి సంఘము నేర్పబుచెదరా? అట్టి సంఘము జేసెడి సిఫార్సులను వెంటనే ఆచరణలోనికి దెచ్చెదరా? లేకున్నచో, విచారణసంఘములను నియమించి ప్రయోజనముండదు. ఈ సమస్య చాల ముఖ్యమయినది. బెంగాలునందు ప్రబలిన యశాంతి కిది ముఖ్య కారణము. మద్రాసు రాజధానియందు గూడ, పనిలేనితనము విస్తారమగుచో, ఎట్టి య సర్థములు వాటిల్లునో ఎవరు చెప్పగలరు? ఇంగ్లండులో పని పాటులు లేనివారి కుపశాంతి గలిగించుటకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు మిగుల పాటుబడుచున్నారు. అట్టి యాతురమును మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు గూడ జూపుట విధియగుచున్నది. తమవిధిని వీరు నెఱవేర్చరా?

పట్టుకొని యధ్యక్షుడవని

పట్టుకొని కథ్యక్షుడవని లభించుటచే, స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రతిష్ఠ యిగురుమడించినను, దూరదృష్టితో జూచిన లాభమున కన్న నష్ట మధికముగ గలదని కనుపించును. ఉద్యోగపదవిని స్వీకరించుటచే, స్వరాజ్యపక్ష స్వాతంత్ర్యమునకు కొంత వరకయినను నిరోధము గలుగుట సహజము. ఆ విషయమటుండ, స్వరాజ్యపక్షము పట్టుకొని నేవాలాభమును కోల్పోవుచున్నది. శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమునుండి పట్టుకొని రాజీనామానీయవలసివచ్చెను. వారికిమీద శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షసభ్యులుగ పనిజేయ వీలులేదు. పక్షముల నన్నిటి నతిక్రమించి, న్యాయమగు నుత్తరువుల నిచ్చుటతో వీరికి నరిపోవును. ఇకనుండియు రాజప్రతినిధిగారిని, వారి కార్యనిర్వాహకసభ్యులను తరుచుగ కలసికొనవలసియుండును. అందుకు తాము సంసిద్ధులుగ నున్నట్లు, పట్టుకొని సూచించిరి. శాసనసభకు వెలుపల వీరు స్వరాజ్యపక్షమునకు తోడ్పడగూడదాయని యడుగ వచ్చును. కాని యిందుకు ఏకేపావకాశముండునని తలంపజాలము. శాసనోన్ముఖునాది ప్రతిక్రియలు వెనుకబడును. ప్రస్తుత సందర్భమునను పట్టుకొని గల స్వరాజ్యపక్షనాయకు లొకరు కార్యరంగము నుండితొలగుట ప్రతిపక్షులకు సంతోషప్రద మే యగును. ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు సంతసించుటకు కారణము లేకపోలేదు. లండను టైమ్సుపత్రికయు సంతసించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమునందు పట్టుకొనినామ నాక్రమింపగల సమర్థులు లభించుట దుస్సరము.

మిల్లుయజమానులు : రీడింగు ప్రభువుగారు

మిల్లుయజమానులకు రీడింగు ప్రభువుగారిచ్చిన పత్వ్యతరము మిగుల ఆశాభంగకరముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. ఆసంగతిని వాడియాగారు వెంటనే సూచించిరి. ప్రతిఎక్సెక్యూషన్ ను వెంటనే రద్దుజేయవలెనని మిల్లుయజమానులు కోరిరి. రాబోవు బడ్జెటువరకు వేచి యుండుచో తామప్పుడు విచారించెద మని, రీడింగు ప్రభువుగారు బదులుజెప్పట ఎంత యసభ్యమో చెప్పవలెనని లేదు. ఇంట్లు అంటుకొనుచుండ, బాపిత్రవ్యట కాలోచించుటవలె నున్నది. ప్రతిఎక్సెక్యూషన్ ను వసూలుజేయచో, పరిపాలనము కొనసాగదని ఎవరును తలంపజాలరు. ఈ పన్నును రద్దుజేసెదమని ప్రభుత్వమువారిదివరకే వాగ్దానమును జేసి యుండిరి. ఆ వాగ్దానమును వారేల చెల్లించలేదు? అసాధారణస్థితి సంభవించినపుడు, తగిన ప్రతిక్రియల నవలంబించుట కభ్యంతర ముండజాలదు. ఎక్సెక్యూషన్ రద్దుజేయుటకుగాని, విదేశవస్తుముపై ఎగుమతిపన్నును విధించుటకుగాని, రాజప్రతినిధిగా రంగీకరింపరయిరి. దేశీయవస్తు పరిశ్రమకు రక్షణయవసరమే లేదాయని, టారిఫ్ బోర్డు వారు విచారించుట మేలని, ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నారు. టారిఫ్ బోర్డు విచారణజరుగుటయే సందేహస్పదము. జగినను ఎంతకాలము బట్టునో యూహించవచ్చును. వీరిసూచనలను ప్రభుత్వమువారు రామోదించవచ్చును, ఆమోదించకపోవచ్చును. సర్ బేసిల్ బ్లాక్స్టెట్టుగారు జూపిన సానుభూతినయినను, రాజప్రతినిధిగారు గనుపరుషకబోయిరి. రీడింగు ప్రభువుగారి దృక్పథము మిగుల శోచనీయము.

బ్రాహ్మణేతరులెవరు ?

నిన్నటిదినము ఉద్యోగ నియామకము విషయమై జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములలో, బ్రాహ్మణేతరులెవరను ప్రశ్న జనించెను. బ్రాహ్మణేతరులనిన, బ్రాహ్మణేతర హిందువులనియూ, లేక బ్రాహ్మణులుగాని మిగిలిన ప్రపంచ మంతయు ననియూ యని, కట్టమంచి రామలింగ రెడ్డి గారడిగిరి. జస్టిసు పక్ష నాయకులలో నొకరగు డాక్టరు నటేశమొదలియారుగారు, బ్రాహ్మణేతరుల క్రిందకు పార్శ్వలు, ఆంగ్లో హైందవులు, యూరపియనులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు మున్నగువారందరును వచ్చెదరని, సూచించిరి. ఇదియే యర్థమగుచో, జస్టిసుపక్షమువారిందు కనుగుణ్యముగ మెలగుట లేదని జెప్పవచ్చును. మహమ్మదీయులను, క్రైస్తవులను, ఆంగ్లో హైందవులు మున్నగువారిని వీరు సరకుగొనుట లేదు. తుదకు మున్నజాతులనుగూడ వీరు తమలో జేర్చుకొనుట లేదు. వారిపై నెట్టియభిమానము జూపుట లేదు. ఉన్నతజాతి బ్రాహ్మణేతర హిందువులను మాత్రమే వీరు సరకుగొనుచున్నారు. నటేశమొదలియారుగారి నిర్వచనమును తామనుసరించుట లేదని, హాం మెంబరుగారు సూచించిరి. బ్రాహ్మణేతరశబ్దము గూర్చి, జస్టిసుపక్షనాయకులే అజ్ఞానమును వెల్లిబుచ్చుచున్నపుడు, తదితరులేమని తలంపవలయును ?

దక్షిణాఫ్రికా : ఆసియా బిల్లు

దక్షిణాఫ్రికాలో నిర్మించుచున్న ఆసియా బిల్లు ఎంత ఘోరమయినదో, నేటాలుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు తమ తంతివార్తయందు వివరించిరి. భారతీయుల జీవమున కిది ఎంతనష్టదాయకమో వర్ణించిరి. గాంధీ-స్మిట్టు ఒడంబడిక నిది పూర్తిగ భంగపరచుచున్నది. భారతీయు లొకమీద వ్యాపారము జేసికొన వీలులేదు. ఈచట్టము భారతీయులను దేశమునుండి వెడలగొట్టుటకును, వారిఆస్తిని ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనపరచుకొనుటకును బనిక వచ్చును. ఇట్టిచట్టము శాసనముగాకుండ జేయుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని ప్రోద్బలపరుపవలయునని, నేటాలుకాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగా రిటీవల గావించిన ప్రసంగములో, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపుచున్నట్లు చెలివిరి. ఎంతకాల మిటుల గడువవలయునో చెలియదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, పరిస్థితులెంత క్లిష్టముగ నున్నవో గ్రహించినట్లులదోచదు.

శాస్త్రీగారి హితబోధ

బర్మె-హెడ్డు ప్రభువు ప్రసంగమును, రీడింగు ప్రభువు ప్రసంగమునుగూడ మిగుల ఆశాభంగము కలిగించెనని శ్రీనివాసశాస్త్రీగారు రంగీకరించెదరు. ప్రజాభిప్రాయమును రీడింగు ప్రభువుగారు తిన్నగ కనిపెట్టలేదని శాస్త్రీగారు అసంతృప్తి జూపుచున్నారు. కాని, ఇకముందు దేశకర్తవ్య మేమి? ఆవిషయమై శాస్త్రీగారు రెప్పటి పాటలనే పాడుచున్నారు. శాసనోన్ముఖునాది ప్రతిక్రియలను తలపెట్టగూడదట. స్వరాజ్యచట్టము నొకదానిని తయారుజేసి సమర్పించవలయు ననియు, సక్రమాందోళన జరుపవలయు ననియు, వీరు బోధించుచున్నారు. ఎన్ని యాశాభంగములు తలపించినను, వేరొక పద్ధతి నవలంబించుటకు వీరు బూనకుండుట విచిత్రము.

వయోనిర్ణయ చట్టము

వయోనిర్ణయచట్టమును వెనుక డాక్టరు గవరు గారు ప్రతిపాదించినపుడు, పెండ్లియైనవారికి నయఃపరిమితి 12 గను, పెండ్లిగానివారికి 14 గను సెలెక్టుకమిటీవారు నిర్ణయించిరి. కాని శాసనసభలో 14, 16 సంవత్సరములకు వయస్సును హెచ్చు జేయుటచే, ప్రభుత్వము వారి చట్టమును నిరాకరించిరి. అయినను, సెలెక్టు కమిటీ వారి ఏర్పాటు సమంజసముగ నున్నదను కారణముచే, దానిని పొందుబరచుచు ప్రభుత్వమువారు మరియొక చట్టమును దెచ్చిరి. హాం మెంబరుగారు నిన్నటి దినము దీనిని సామ్రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టగ అందు కనుజ్ఞయొసగబడెను. నూతన చట్టమునకు సభ్యుల కాక్షేపణ యుండదని తలచెదము.

కరెన్సీ కమిషను

కరెన్సీ కమిషను సభ్యుల నియామకము మిక్కిలి అసంతృప్తికరముగ నున్నది. యూరపియనులసంఖ్య విస్తారము. భారతీయులలో సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు తప్ప మిగిలినవారు ప్రజామోదము బడయజాలరు. అధ్యక్షునిగ భారతీయుని నియమించవలసి యుండెను. అటుల గావించెద జన్నాగారు కరెన్సీ కమిషను నియామకమునాడే పించుచు అడ్డరకమెంటు తీర్మానమును ప్రతిపాదించగ, శాసనసభవారు దీని నామోదించిరి. ఈ తీర్మానమును గౌరవించి, ప్రభుత్వమువారు నుకూల నియామకము గావించెదరో లేదో చూడవలయును

ఒక క్షవరమునకు మంగలికి 9000 రూపాయల నిచ్చుట

లేటు యోధపురము మహారాజుగారు

బొంబాయిలోనున్న ఒక మంగలిపై మహారాజుకు మోజు కలిగినది. వానికి రైల్వే ఫస్టుక్లాసుచార్జీని యితరఖర్చులను యిచ్చి 500 మైళ్లదూరముననున్న బొంబాయినుండి మహారాజు పిలిపించెను. మంగలి రైలు దిగగానే మహారాజు దర్శకమున కేగెను. మరునాడు రమ్మని మహారాజు తెలిపెను. మరునాడు మంగలివెళ్లగా నేడు రాజకార్యముల తొందర హెచ్చుగా నున్నదిగాన రేపురమ్మని మహారాజు సెలవిచ్చెనని పరిజనులు తెలిసిరి. మరునాడు మహారాజు వేటకుపోయెను. వేటనుండి రాగానే మహారాజుకు జబ్బుచేసినది. ఆరోగ్యము కలుగునరకును వుండవలెనని మంగలికి తెలిసిరి. ఆరోగ్యము కలుగునరకే కొంత కాలమైనది. ఇంతలో విదేశములనుండి రాజకుటుంబులవారు వచ్చిరి. అందువలన మహారాజుకు తీరుబడి లేకపోయినది. ఈ రీతిగా ఆ పట్టణమున బొంబాయి నంగలి మాడుకెలవరకు పడియుండవలసి వచ్చెను. వానికి రోగుకు 90 రూపాయలు భత్యముక్రింద ఇచ్చుచుండిరి. తనవాత నొకనాడు మహారాజు వానినే క్షవరము చేయించుకొనెను. మూడురెలలకు భత్యము 8000 రూపాయలైనది. రైలుచార్జీలు యీనామ రెక్కిన జేయిరూపాయలైనది. మొత్తము బొంబాయి మంగలికి ఒకక్షవరమునకు మహారాజునన 9000 రూపాయలునుపైసని ఉరుదుపత్రికల ప్రకటించెను.

మహమ్మదీయ వార్తలు

హైదరాబాదులో బోగంమేళములు జరుగగూడదు

“పవిత్రములగు భగవద్గురువులు శుభకార్యములు, మున్నగునవి జరుగనపుడు స్వభావరీతులచే నృత్యగానములను జరిపించుట మతధర్మములకు విరుద్ధముగాన వానిని మంజూలాధికారులు రద్దుచేయించవలెనని వైఖాముగారు ఉత్తరువు చేసిన గాహిపా అను ఉరుదుపత్రిక ప్రకటించెను.

అంతర్జాతీయ మండలి ఋణము

ఆంగ్లో ప్రెంచి రాయబారములు

బ్రిటిషు ప్రజల ఆశ

లండన్, ఆగస్టు 24:—కెయిలోగారి మాటలను విని బ్రిటిషు ప్రజల లెవరును మోపావువారుగారనియు ఇంతత్వరలో ఆదాయపుపన్నును తగ్గించెదరని తలచరనియు లండను వార్తాపత్రికలు నుడుపుచున్నవి. బ్రిటిషువారి త్యాగమును గూర్చి లండను వార్తాపత్రికలు ఎంతయు సోగసుచున్నవి. మొదట మిత్రమండలి బ్రిటిషువారి కీయవలసిన అప్పులను ప్రతి సంవత్సరము 100000000 పౌనులు వడ్డీవచ్చుచున్నదనియు, ఇప్పుడు తమంతటాకే 260000000 పౌనులకు తగ్గించుకొనిరనియు ఇందులో పరాసులను 20,000000 పౌనులనే ఇవ్వవలెనని గ్రేటుబ్రిటను కోరుచున్నదనియు పత్రికలు చెబుచున్నవి.

కెయిలోగారు 100000000 పౌనులకు పైగా ఇవ్వరని ప్రెంచివార్తలు చెబుచున్నవి. ఈ మొత్తమును చర్చిలుగా కొప్పకొనరనుచున్నారు. అసలు 150000000 పౌను లెచ్చినను నూటికి 2½ వడ్డీ గిట్టుననుచున్నారు. ఇంతవరకు మిత్రమండలి ఆమెరికాకీయవలసిన మొత్తమునకు నూటికి రిక్తి వడ్డీ నేర్పాటు చేసిరి. దాన్ నివేదికమువలన తమకు రావలసిన సొమ్మును బ్రిటను కీయవలసిన ఋణమునకు జమగట్టుకొనవలెనని కెయిలోగారు రనుచున్నారు. ఇది బ్రిటనుకు తృప్తికరముగలేదు. దాన్ నివేదికము 87 సంవత్సరములో ఆఖరను, ఆమెరికాకు బ్రిటను 62 సంవత్సరములవరకు. అప్పును తీర్చవలసియున్నదను కారణమే దీనికి తృప్తిలేకుండుటకు కారణము. ముందు ప్రాంతో ఆమెరికాకు రాయబారములు జరుగను. దానిని అనుసరించినగాని పరిష్కారముగాదనుచున్నారు. బ్రిటనుకు ప్రాంసు ఇవ్వవలసిన 628000000 పౌనుల ఋణమును దీర్చు విషయమై కెయిలో చర్చిలుగారు కలిసికొనిరి.

ఆమెరికాకు తానీయవలసిన మొత్తమునకు సరిపోవు సొమ్మును ప్రాంసు ఇచ్చిననే వ్యవహారము కుదురు ననుకొనుచున్నారు.

ప్రెంచి పత్రికల వాఖ్య

ప్యారిస్, ఆగస్టు 24:—ప్రాంసు తనకు మించినవారు పును వహించలేదని నిర్ధారణ యగువరకు ఒడంబడిక కుదురదని ఈ కోడి ప్యారిస్ పత్రిక చెబుచున్నది.

బ్రిటిషు ప్రజలకంటె ప్రెంచి ప్రజలకే ఎక్కువపన్నులు బాధగ నున్నవి. బ్రిటిషువారు ఒక్క ఆర్థిక రూపేణా ఈ విషయమును అలోచించరాదని గాలోయి పత్రిక వాకొనుచున్నది.

కెయిలోగారి ప్రయత్నములు సమంజసముగ ప్రయత్నించినచో కెగ్గలవనుచున్నారని వీరినోవెల్లి పత్రిక చెబుచున్నది.

భారతదేశ చీనాపరిస్థితులను గూర్చి ప్రస్తావించుచు ఇప్పుడు డబ్బుకొరత తగవులాడుటకు అదను గావనియు ప్రపంచమును కదలించి వేయు పరిస్థితులు ఏర్పడనుండుటచే వాటి నెదుర్కొనుటకు ప్రయత్నించవలె నను చున్నది.

ప్రతిసంవత్సరము కెయిలోగారు 150000000 పౌను లీయు నున్నారన్నమాట అసత్యమని మ్యాటిక్ పత్రిక చెబుచున్నది. 10, 000000 పౌనులకంటె ఎక్కువ ఇవ్వలేరనియు అందుదేశనే రాయబారములు నిరాకరించబడినవనియు అనుచున్నది.

ఏమి పరిష్కారము నిర్వచితముగాలేదు

లండన్ ఆగస్టు 24:—చర్చిలు కెయిలోగార్ల సమావేశ ఫలితమును గూర్చి ప్రభుత్వప్రకటన మేదియు ఇంతవరకులేదు. తేపు మరల ఇంకొక పర్యాయము చర్చిలుగారిలో కలిసికొనవలసి వచ్చునని కెయిలోగారు రూటరుతో చెయిజేసేరట కాని ఏమి మాట్లాడునది ఏర్పాటు గాలేదట. సంభాషణ హృద్యముగనే యున్నవారి.

అ బ్దుల్ కే రీ ము — రి వ్వు ల నా య కు డు

మత్తుపదార్థములను దొంగిలించుట

జాతినమితి చర్య

జీనీవా, ఆగస్టు 24:—మత్తుపదార్థములు విస్తారము దొంగిలించబడుచున్నవట. జాతినమితిగా నీ విషయమును చర్చించిరి. సర్ మాల్కం డెవిన్సి గారిని అక్కడ నుండి వెళ్ళుకొనిరి.

జర్మను ప్రాంతముల ఆస్తికై మోగా రుకొన్నవారని నీయమించబడిరి. చీనా ప్రతినిధులు సభకు రా లేదు. ఆంగ్లము ఆశ్చర్య బడలేదు. చీనావారు ఫిబ్రవరి 7 తేదీన సభనుండి వెళ్ళిపోయిరి.

యువరాజు సంచారము

పంచెములు

పుష్పవిలాసము

ఘానపైర్స్, ఆగస్టు 24:—నూగుసుకోలు యువరాజు విశ్రాంతి గొని వేటాడెదరు. వైవనులో ప్రజలు గొప్ప స్వాగత మొసరిరి.

పూర్వ టెలుకు బయలుదేరుటకుముందు పంచెములను బోయిరి. యువరాజు వచ్చిన వెంటనే హర్షధ్వజములు మిన్నంటె ను. కొందరు కన్యలు యువరాజు దగ్గర నున్న పూలగుచ్చముల నీయవలెనని బ్రతిమాలిరి. యశ్లాజు చిగినపుడతతో ఆపూవులన్నిటిని నాతికలపై జల్లిరి. బాతికలు తమపూవులను యువరాజుపై వేసిరి. టోపీ అంతయు పూవులతో నిండిపోయి ఇంటికేగెను.

ప్రెంచి కమ్యూనిస్టులు

పోలీసుతోడికొనుట

మార్సెయిల్స్, ఆగస్టు 24:—80 పోలీసువారు కమ్యూనిస్టులతో డీకొని తుతగాత్రులైరి. మరాకోసరము అక్కరలేదన్నవారిలో డిప్యూటీ డోరియటు ఒకడు. ఇతనికిగూడ గాయములు తగిలెను.

నెక్యూరిటీ ప్యాన్లు

అంగీకారము

మార్సెయిల్స్, ఆగస్టు 24:—ప్రెంచి, జర్మన్, బ్రిటిషు ప్రతినిధులందరికిని నెక్యూరిటీప్యాన్లు అంగీకారముగానుండుటచే పోషకాస్తు కాల్ గెనవారు ఆశ్చర్యపడిరి. బ్రిటిషు కాన్సిల్ సత్తము తరపున ప్యాన్లును నోటులుబయింసుగారు ఆత్మేపీ చిరి. రషియాపై దండెత్తుట కైచిన నైతికతపై త్తనిరి. ప్రెంచి జర్మనుపక్షాలు ప్యాన్లును సహించిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారు

భావి విధానము

లండన్, ఆగస్టు 24:—నేడు పాటియాల మహారాజు జనీవాకేగెను. విల్లెంట్ ప్రభువు, చట్టగీగాల్లో భారతదేశమునకు జాతినమితిసభలో ప్రతినిధిగ నుందురు. ఇద్దెనలేరువారే స్కాట్లండులోనున్న సవర్లండు ప్రభుని దర్శించెదరు. తరువాత ఇంకి నూకు ఆక్టోబరు 20 తేదీని బయలుదేరెదరు.

నైతిక ప్రచలనము

మార్టా, ఆగస్టు 24:—న్యూసా ఓడనైతికలతో పటాలముతో నాంబరు 24 తేదీకి ఇవట దిగును. మార్టానుండి కరాచీకి ఈప్రతికామైన నైతికమును బంపెదరు.

1926 జనవరి 23 తేదీని మార్టానుండి నూడానుకు ఇంకొక పటాలమును గొంపోవును. పోర్టుసెడ్ నుండి మార్టాకు ఫిబ్రవరి 10 తేదీని ఇంకొక పటాలమును గొని తెచ్చెదరు.

పటేలుగారి అభ్యక్షపదవి

భారత సామ్రాజ్యసభ

తైమ్సు పత్రిక

లండన్, ఆగస్టు 25:—భారతదేశ సువార్తయను క్వికతో కైమ్సుపత్రిక పటేలుగారి యువన్యాసమును కొనియాడుచు భారతదేశ క్షేమమునుగోరువా రందరను సహకారమును పూరిగ సల్పుటకు అన్ని పక్షములవారును కృషిసల్పి ఆప్రయత్నములు క్వెలో ఫలోన్యూభతముగాండుటకు ప్రయత్నించెదరు గాక యనియు ఇందుకు దృష్టాంతముగ యూరపీయనులు, ప్రభుత్వసభ్యులుగూడ అనుమతియుగ ఉదారభావముతో మాట్లాడిరనియు పటేలుగారుహాడ పీఠికి తీసిపోకుండా బౌధార్యముతోనే ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరనియు అందరను పటేలుగారి ప్రయత్నములు విజయవశు గాకాయని గోరవలెనని చెబుచున్నది.

జర్మనీకి ఆమెరికా సహాయము

పరిశ్రమలకు పరపతినిచ్చుట

లండన్, ఆగస్టు 25:—రిచిప్యాంకు ప్రెసిడెంటు డాక్టరు హ్యుచటు మ్యాగూర్నుకుబోవుచున్నారనియు జర్మను పరిశ్రమలకు క్రొత్తపరపతిని గలుగజేయుటకు ప్రయత్నించెదరనియు ఆతనివెంట జర్మను ఆర్థికవేత్తలు చనుదెంచెదరనియు ఈ ప్రయోగము ఆమెరికను ఆర్థికవేత్తలు బ్రెర్లినునకు బోయినపుడు చెలరెట్టెరనియు చెప్పుచున్నది.

వర్ణభేదచట్టము-దక్షిణప్రదేశ్

నిర్బంధముగ గూడెములలో నుంచుట

హక్కులను తొలగించుట

నేటాలుకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని విన్నపము

దర్జన్, ఆగస్టు 24:—నేటాలు ఇండియన్ కాంగ్రెస్

అధ్యక్షులను అహ్మదుబాయ్ ఇండియాలో నున్న ప్రజా హిత సంస్థలను రాజకీయ వేత్తలను కాపనసభ్యులను ఇట్లు తరిమివేసిరి.

యూనియను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టబడు వర్ణభేద చట్టము కడు ఘోరమైనది. అన్యాయమైనది. భారతీయులకు వివాళకరము. గాంధీ స్వల్పము బహిష్కరణకు ప్రత్యేక విరుద్ధము. భారతీయులు వసించుటకు వర్తకము చేసికొనుటకు కొంత స్థలము నిర్దేశింపబడును. అందులోనే భారతీయులు కొనవలెను. ఆ స్థితి కవుల కీయవలెను. పల్లె జిల్లాలందు భారతీయులను తీరమునకు 80 మైళ్లదూరములో నుంచుచున్నారు. అచట ప్రదేశములను నిర్వచింపవచ్చును. ప్రస్తుతమునున్న కవుల ఆఖరగుటలోనే భారతీయులు తేలికలది మానుకొనవలసి వచ్చును. ఇయ్యది నిర్బంధముగ గూడెములలో నుంచుటగాని వేరొందుగాదు భారతీయుల ఆస్తికన్న సత్యములను తొలగించుటయే తుదకు అంతను స్వాధీనముచేసికొని భారతీయులను స్వదేశములకు బంపివేయు యుద్దేశ్యములను సదుద్దేశ్యముతో పెద్దమును మృణుగవచ్చు భారతీయులకు యూనియనులో ప్రవేశించుటకు గూడ అపాయముగనున్నది. జిల్లాలో అనేకముగ భారతీయులు వలసరాకుండజేయబడినది. వాసవమేర్పరుచుకొన్న హక్కులుగూడ త్వరలోనే పోవును. మూడేండ్లు అచట లేనిచో అన్ని హక్కులు తొలగును. 1925 ఆగస్టునుండి 5 సంవత్సరములైన పిదప వాసవమేర్పరుచుకొన్న భారతీయులు భారతీయులను రావీయరు. 80 సంవత్సరములనుండి వలసవచ్చిన భారతీయులు ఇచట వాసవమేర్పరుచుకొన్నారు. వీరి సంతతిని రావీయనునెదరు. వాసవమేర్పరుచుకొను హక్కు నే ఇవ్వరు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలోనే పుట్టి ఒకరాష్ట్రములో వాసవమేర్పరుచుకొన్న భారతీయుడు పుట్టిన రాష్ట్రమునకే రావలెను. అచట గూడ వారికి ప్రత్యేకముగ నియమించబడిన గూడెములలోనే వసించవలెను. ఇక్కడబుట్టిన భారతీయులుగూడ యూనియనుకు తగరనెదరు. పేరందరికి ఉన్న సత్యములు యూనియనులో సరియను. అచటనుండి తరుముబడెదరు. దర్జనులో 81 లేదని సార్వజనిక ఆక్షేపణసభ జరుగును. మీరందరు తీవ్రముగ పని చేసి ఇట్టి చట్టమును దీసివేయుటకు తోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాడను. మీమీద ఆధారపడుచున్నాను. ఇండియా ప్రభుత్వముగూడ తన అసమర్థుని జూపుటకు ప్రయత్నించునటుల జేయవలెను. భారతీయుల నిట్లు పరిభవించినపుడు ఇండియాలో అందరును ఖండించవలెను. ఈపరిభవము దుస్సహము. మన మెంతమాత్రము సహించరాదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునా రీతియై మై తక్షణము తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయునటుల జేయవలెను. ఉపేక్షించిన అందరును అపహేళనలు కవకాళము గల్గును.

నెక్యూరిటీ ప్యాక్టు

జర్మనులకు చెంది ప్రత్యుత్తరము

దర్జన్, ఆగస్టు 24:—జర్మను నెక్యూరిటీ ప్యాక్టుకు ప్రెంచివారు ప్రత్యుత్తరమును దాక్షరు ప్రస్తావనగారి కందజేసిరి. ఎవుడు ప్రకటించునదీ తెలియలేదు. శుక్రవారమునాడు ప్రకటించవచ్చు ననుచున్నారు.

క్రాంతసంగతి

అమెరికాలో నూతన వాయువార్తా ప్రచారమును గనిపెట్టినందు ఎఫ్డో ఒకశాడు వార్తాలో వీణ వాయిం చుటను వియన్నాలో వినుటకు ఏర్పాటులు జరుగగలవని ఆనుకొనచున్నారు.

సిరియాపరిస్థితులు

స్వాధా ఇంకను ముట్టడిలోనే యున్నది

హ్యూరస్, ఆగస్టు 24:—జెరెబుడూస్ ప్రదేశములో కాలి ప్రబలుచున్నదని యుద్ధమంత్రివర్గమునా రనుచున్నారు. స్వాధా నింకను చుట్టచేసి యేయు న్నాడు. అచటకు విమానములు ఆదేశనిగ పోవుచున్నవి.

ఇండియా రాజప్రతినిధి

రోనాల్డు మే ప్రభువే

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 26:—రోనాల్డు మే ప్రభుని ఇండియా రాజప్రతినిధిగ నియమించుటకు అంతయు నిశ్చయమైన దని మార్నింగ్ పోస్టు పత్రిక తెలుపుచున్నది.

నల్లమందు, మత్తుపదార్థముల సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 26:—మొదటిసమావేశమున జనీవా లో ఆయా ప్రభుత్వనివేదికములను దొంగతనముగ మత్తుపదార్థములను గొనిపోవుటనుగూర్చి చర్చించిరి. ఆస్ట్రేలియాలో నల్లమందు దిగుమతులనుగూర్చి ఏమి చర్యను దీసికొనిరని యునైటెడ్ స్టేట్స్ సభ్యురాలు చెట్టు అడిగెను. ఆస్ట్రేలియాకు ఏ మత్తుపదార్థములు వచ్చినను యునైటెడ్ కింగ్డుమునుండే వచ్చినవనియు, ఇండియానుండి రాలేదనియు ఇండియా ప్రతినిధి సర్ జాన్ క్యాంబెల్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. దొంగవర్తకమునుగూర్చి ఇండియాలో దీసికొను చర్యను తెలియజేసిరి ఇంతవరకు ఆస్ట్రేలియావారు దొంగతనముగ నల్లమందును బంపుచర్యను మాన్పించియు మై ఇండియా ప్రభుత్వమునకు మొలబెట్టి ఎరుగరనిరి. ఆస్ట్రేలియాలో దీగిన నల్లమందు ముఖ్యముగ ఇండియాలో గాక మకావో మున్నగుచోట్ల పండినదనిరి.

హంకాంగు పరిస్థితులు

క్యాంటను ప్రభుత్వమునకు అంత్యసందేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హంకాంగు, ఆగస్టు 26:—క్యాంటను ప్రభుత్వమునకు పెన్గ్ కోర్కెలను గోరుచు తగిన చర్యనుదీసికొని ప్రవర్తించనిచో నాకావరము అంతను ప్రయోగించి ముట్టడివేసెద మని అంత్యసందేశమును బార్లివ్వునుగూర్చి బంపవలెనని గోరుటకు సార్వజనిక సభ సమావేశమై ఏకగ్రీవముగ కోపముతో నిశ్చయించిరి. హంకాంగును, బ్రిటిషు ఆర్యములను దక్షిణాచీనాల గాపాడగల్గనవారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమే యని వారి యభిప్రాయము. క్యాంటను అందరకును ప్రవేశించుటకు ఒడంబడిక ప్రకారము ఏర్పాటు జేయవలెననియు, క్యాంటను క్యాంటింగులో బోలిషి వికులను తేకుండ జేయవలెననియు ప్రతిపాద బ్రిటిషు బహిష్కరణోద్ద్యమమును మాన్పవలెననియు క్యాంటనులో ఆయాప్రభుత్వములతో చేసికొన్న ఒడంబడికలను మన్నించు చీనా పరిపాలనమును బ్రవేశపెట్టునటుల జేయుటకును ఏర్పాటుచేయించవలెననిరి.

‘కోకా’ సేద్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, ఆగస్టు 26:—జనీవాలో నల్లమందు విషయమై జరుగుచున్న జాతిసమితి సభలో ‘కోకా’సేద్యమును గూర్చి పెద్దచర్చజరిగెను. దీనిని తక్కువగ సేద్యముజేయవలెనని సర్ జాన్ బార్డెన్ గారనిరి. దీనిని ఇటీవలిక స్వేచ్ఛనుదీర్చుముగ ఏర్పడినదనిరి. ఇండియాలో ‘కోకా’ను తయారుచేయుటలేదనిరి. కనడావారు మత్తుపదార్థముల దిగుమతి తగినదనిరి. ఇటీవల జేసిన కన్వేషనును ప్రాంగు ధృవపరచు నని నమ్ముచున్నాడని ప్రెంచి ప్రతినిధి తెలియజేసెను.

1928 లో గ్రీసు,క్యూబాకు మార్చెయినును విస్తారముగ ఎగుమతి జేసిన సర్ మాల్కండ్ డిలివింజిగారు తెలుప దీనిని గూర్చి తగిన చర్యను దీసికొనెదమని ప్రెంచి ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. మకావోకును, పెరిషియోకును ఇండియానుండి నల్లమందును ఎగుమతిజేయుట మానిరనియు దీనికి కారణము నల్లమందును దుర్వినియోగము జేయుటయే యనియు సర్ జాన్ క్యాంబెల్ గారు తెలిపిరి.

ఎక్స్-రే తే నల్లమందును అక్రమముగ ఉపయోగించుచున్నారో ఆప్రదేశములకు బంపుటమా అధికారము ఇండియాకు గలదనిరి.

రివుల సంకులము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యూరస్, ఆగస్టు 26:—నేటియునయమున దూల్సు మట్టుప్రక్కనున్న ప్రేసు తెగలవారిని లోబరుచుకొనుటకు ప్రెంచివారు యుద్ధముజేసిరి.

చీనా సుంకముల సభ

యునైటెడ్ స్టేట్స్ యాహ్వానము నంగీకరించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 26:—అక్టోబరులో జరుగు చీనా సుంకములసభకు బోవుటకు చీనావారి యాహ్వానమును యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారు రంగీకరించిరి.

వర్ష పాతము

సిమ్లా, ఆగస్టు 26:—దేశముందు విస్తారభాగముపై వర్షపవనము మందముగగలదు. దక్షిణభార్య, అస్సాము, ద్వీపకల్పమునకు పశ్చిమమున వర్ష పవనము సామన్యముగ చురుకుగలదు. దక్షిణభార్య, అస్సాము, కొంకణము, మళయాళము, ఉత్తర హైదరాబాదులందు సర్వసాధారణముగ వర్షము గలదు. ఉత్తర భార్య, ఉత్తరము, పశ్చిమసంయుక్త రాష్ట్రములు, పశ్చిమ మధ్యయిండియా, మధ్యరాష్ట్రములు, బొంబాయిదక్కను, కొడగులంపచ్చటవచ్చట వర్షించెను. బెంగాలు, ఛోటానాగపురం, తూర్పు రాజపుత్రస్థానము, ఘూర్ఖరములందు స్వల్పముగ వాన గురిచెను.

మోక్కును 1, టూనాయి 3, మెర్క్యు, లాషియో, పిలొంగు 1½, సీబీసాగరు, అంగుల్, మస్కోనీ 2, డెక్లెఫూసు 1½, నైజాంబాదు 1, మెర్కూరాలందు 1½ అంగుళముల వానగురిచెను. నూచన:—విశేషముమాన్యు గన్నించదు. (అ. ప్రె.)

పత్రికా సంపాదకునిపై కోర్టు తీరస్కారపు దావా

బొంబాయి హైకోర్టులో ప్రభుత్వన్యాయవాది దరఖాస్తు కొట్టివేయబడెను

బొంబాయి, ఆగస్టు 26:—బొంబాయి హైకోర్టులో ప్రభుత్వన్యాయవాది, నవీస్ ఆను పత్రికాసంపాదకునిపై కోర్టు తీరస్కారపు దావాను తీసికొని రావలెనని నోటీసు నీయమని దరఖాస్తు పెట్టగా అది నిరాకరింపబడెను.

ఈకేసులో మరాఠీ వారపత్రికను ప్రచురించు పత్రికా సంపాదకుడు మ్యునిసిపలు సబార్డినేటు పై లేబడిన కేసు విచారణనుగూర్చి తప్పుడు రిపోర్టును ప్రచురించుచు విచారణనుగూర్చి వ్యాఖ్యానము చేసెను. రిపోర్టు తప్పుడునని ఒప్పుకొని పత్రికా సంపాదకుడు తమపరాకొరకున్నచో వానిమీద మానసవృత్తి దావాను మాత్రము లేవచ్చునని న్యాయమూర్తులు చెప్పిరి. ఈ కేసులో తప్పుడు రిపోర్టు నిచ్చినంత మాత్రమున నది కోర్టు తీరస్కారము ను చెప్పుటకు వీలులేదు. ఏలయన విచారింపుచున్న మేజిస్ట్రేటున కది తప్పుడు రిపోర్టుని తెలియును. న్యాయాధిపతులు న్యాయము చేయదలచుకొన్నచో నిది ప్రతిబంధకము కానేరదని చెప్పి న్యాయమూర్తులు దరఖాస్తును ప్రోసీజేసిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

రేపల్లె డి. మునసబు కోర్టు

ఫయిలు O. S. నెం. 520/1924

వాది:—వెన్నం రాధాకృష్ణయ్య, రావి అనంతవరం ప్రతివాదు:—కావూరి సారాయణరావు } వాతేరు
2. యీ ఆంజనేయులు }

ప్రానోటునుబట్టి ప్రతివాదుల మీద రు 489-10-4 లకు వాది వానా దాఖలుచేసినాడు. 2 వ ప్రతివాదికి సప్లిమెంటరీ సర్వీసు నోటీసు వాయిదా 28-8-1925 లేదీ ఆక్షేపాలు వున్నయెడల కోర్టువారిలో మనవిచేసుకొనేది. లేనియెడల యక్కడ డిక్రీ చేయబడును.

పి. వి. చలపతి రావు, బి. ఏ. వి. ఎల్. హైకోర్టు వకీలు

భారత శాసనసభ

—::—

కరెన్సీ కమిషనువై నసంతృప్తి

(నిరసన తీర్మాన మామోదింపబడెను)

ప్రతిపక్షము నిధి సవరణ బిల్లుపై చర్చ

సి.పా. ఆగస్టు 25:— నేటిదినము శాసనసభ సభిగా టెంట్లకు ప్రారంభమయెను. గౌ॥ వి. జి. పటేలుగారి ప్రధానము వహించిరి. సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయెను. క్రమము చాల యెక్కువగానే యున్నది. 15 అనధికారపు సభయందుంచుట కంగీకారమునకై యుంచబడెను. రంగీనుసంఘము (సివిలు న్యాయవిచారణ సంఘము) వారి కమిషనుకు సంబంధించినవి రెండు, సంస్కరణముల విచారణ మునకు సంబంధించినవి రెండునై యున్నవి. బొగ్గుయొక్క యెత్తులను నూచించుటకు తరగతులనేర్పరచుటకై నూచించి సంఘమువారి నివేదిక నాలోచించుటకు దానిని యుపసం విమర్శన కుండుటకు గూడ తీర్మానములు సభయెదుట ని.

ప్రశ్నోత్తరములు

తొలుత కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొనిరి. సుమారొక గంట ప్రశ్నలకై వినియోగింపబడెను. గానుగారికిని ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసఁగెను. పట్టుకు సుసంఘమునందెవరు పనిచేయుదురో వారిపేర్లు నిశ్చయింపలేదనియు, ఉద్యోగియులూ నేర్చుటకు నియమింపబడినములయొక్క పనినే పట్టుకునర్హులు సంఘము జూచుటగాంపబడుచున్నదని దేశీయసభ్యుడు సమాధానమిచ్చెను. పుణ్యకే సమాధానమిచ్చు కరెన్సీ సంఘముపేర్ల నిదివఱకే టింపబడినవి యర్థికసభ్యుడు చెప్పెను. వెనుకటి సమాధాన రాజప్రతినిధిగా రాసంఘమునందు భారతీయ ప్రాతిము విరివిగా నుండనట్లు మాచెదనని వాదన మిచ్చినను, యు చాల యసంతృప్తికరముగ నున్నదని యెఱుఁగదురా దానుగారిదిరి.

సర్ జేసిల్లకైట్టెగారు:— సర్ పురుషోత్తమదాసుగా సంఘముం దుండుటలన కేంద్రసభ్యుల ప్రాతినిధ్యము సంఘముగ నున్నదని యూహించుచున్నాను. (సభ్యు)

దాసుగారికి సమాధానమిచ్చుచు ప్రభుత్వము రెండు సభల గూడ ముడిమను నిశ్చయమునందలి ప్రతిపక్షమునియొక కారముండనట్టి సూచన సంగీకరించుటకు ప్రతిష్ఠాధిపంచుచున్నదని దేశీయసభ్యుడు సమాధానమిచ్చెను.

ఈస్టిండియా పంక్తి నువ్వెదుట సర్ ఆర్మిక్ డ్యూగారు యుపన్యాసమును స్వీకరించుచుండరావుగా రడుగగా డెనిసుజేగారిట్లు సభాసమిచ్చిరి. "ప్రభుత్వ మయుపమును జూచెను. బొగ్గుగారి యుపన్యాసము చివరనూచిం యారువిషయములనుగూర్చి యగునో ప్రభుత్వమిదివరకే ననుసరించుచున్నది. పట్టిమొత్తర సరిహద్దుప్రాంతమునం సుద్రముమొదలు, గిద్దిటవరకు నొక్కరాష్ట్రముగ నుం లింపవలెనను ప్రధానసూచనకు ప్రభుత్వమిప్పు డెట్టిచర్య నొన దలచుకొనలేదు. రాజప్రతినిధి యాంగ్లదేశపు ప్రముఖ కేంద్రకార్యయైనవి గమ్యాప్రసాదుసింగుగారి రడుగగా 1,000 లని సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు బదులు ని.

రంగాచార్యులు, దేవకీప్రసాదు సింహగార్లకు సమాధానము, రంగీనుసంఘ సూచనల నమలులోనికి దెచ్చుట కీసభ ప్రతిపాదించబడునని సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారినిరి. గారు వెనుకటి సమావేశమందుకూడ నటులే వాదనామొడెను. కాని యటులలేదు. పైగా పాట్నా ప్రధానన్యామమువారు సంఘసూచనలకు వ్యతిరేకముగూడ జేసిరిగా గారు చెప్పిరి. వాటిని బహిష్కరించునని దేశీయసభ్యుడు వాచెను.

కరెన్సీకమిషను సభ్యుల నిర్ణయమును విమర్శించుటకు నాపుచేయగోరుచు జిన్నాగారు ప్రతిపాదించిరి. ఆతీర్మా సభిగనున్నదని యభ్యుక్తుడంగీకరించుటచే సభలో నది పబడును. మధ్యాహ్నము జిన్నాగారి తీర్మానము చర్చించును.

సానుగారికి సమాధాన మిచ్చుచు సర్ బి. యన్. మిత్రగారు సామానులు కొనుటలో ముఱు లేండర్ల దీసికొను విష

యమై గవర్న రింకను నిశ్చయింపలేదని చెప్పెను. దానిపై రామచంద్రరావుగారు, సర్ పురుషోత్తమదాసు, రంగస్వామి అయ్యంగార్లు ప్రశ్నపరంపరలను పారిక్రామిక సభ్యునిపై ప్రభుత్వము చేయుచున్న యాలస్యమునుగూర్చియు, నవలంబించుచున్న పద్ధతులనుగూర్చియు గురిపించిరి. దానికి మిత్రగారు సమాధాన మిచ్చుచు వెనుక డెల్లి సమావేశమునుండి గూడ చాల శ్రద్ధ వహింపబడుచున్నదనియు కాని నిశ్చయ మెప్పుడు లేకునో నిర్ణయింపబాలకున్నా మనియు, నా నిశ్చయమును భారతమంత్ర యంగీకారమునకు బంపవలసియున్నదనియు చెప్పిరి.

ప్రశ్నకాలము ముగిసిన పిమ్మట జిన్నాగారు కరెన్సీ సంఘముం దెర్పిన సభ్యుల నిర్ణయమునుగూర్చి ముందు విచారిం చుటకు సభ నాపుచేయు తీర్మానమును బ్రతిపాదించ గోరిరి. యభ్యుక్తుడు చెప్పెను. ప్రభుత్వము తమ యాక్షేపణమును జూపినగాని తీర్మానమును సభయం దుంచవచ్చునని యూహించుచున్నానని యభ్యుక్తుడు చెప్పెను. రేపటిదినమున సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి బిల్లు రెండవసారి సభయందు చర్చకు వచ్చును గాన నేడు చర్చకు దేవీలులేదని సర్ అలెగ్జాండరు ముడి మనుగారు తెలిపిరి. అప్పుడు సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు తమ బిల్లు నికముందు చర్చకు దేవదేశించుటలేదని చెప్పిరి.

పురుషోత్తమదాసుగారి యుద్దేశ్య మిదివఱకు నాకు చెల్లి యెదు. కావున కొంత యనుమానముల కవకాశము గలుగుచున్నదని యాగీకసభ్యుడు చెప్పెను. సర్ పురుషోత్తమదాసుగారిదివఱకే కధికారపూర్వకముగ తమ యుద్దేశ్యమును బ్రకటింప నందుటకు జింతించుచు, నిష్పక్షిలు చెలుపుచున్నాననిరి. అప్పుడు దేశీయసభ్యుడు. తన యభ్యంతరము నుపసంహరించుకొనెను. సర్ శివస్వామిఅయ్యంగారు భృంశతరము నూచించిరి. వెంటనే 48 సభ్యులు తీర్మానమును బలపఱచుటకు లేచిరి. కావున సభ్యు డు సభలో తీర్మానమును జర్పించుట కంగీకరించెను. మధ్యాహ్నము చర్చ సాగును.

అధికారసభ్యుల బిల్లులు

ఇదివఱకే ప్రచురింపబడిన భీమాకంఠేనీల బిల్లు సర్ ఛార్లెసుయిన్సీ గుగారు ప్రతిపాదించిరి.

పిమ్మట సర్ జేసిల్లకైట్టెగారు ఉప్పు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. దీనివలన నుప్పుసంస్థానము కేంద్రసంస్థ కేర్పఱచి దాని యధికారముం దుండుటకు ప్రయత్నింపబడును. సంస్కరణములకింద కేంద్రప్రభుత్వముయొక్క విధులేనో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాధికార మెంతో విడిగా నేర్పఱచుట కీమార్గసంసరము. బిల్లు వెంటనే యమలులోనికి రాక, వీలు వెంటదీని సింధు రాష్ట్రముందు శిష్ట యెక్సైజుసంస్థలు ప్రత్యేకింపబడువఱకు నాగు లాగున, వెంటనే, బొంబాయి, మదరాసు సంస్థలపై సభికారము వహించునట్లు నిర్ణయింపబడినది.

పిమ్మట సివిలు ప్రాసీజుకోడ్నుందలి 80 వ సెక్షను సవరించుటకు సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు కోరిరి. 1928 వ సం॥ లో నమలులోనికి లేబడిన చట్టము ప్రకారము రు 40 ల నుండి రు 80 లకు, రు 20 ల నుండి రు 40 లకు మోచ్చింపబడినది. సమాకారసంఘములకు వర్తింపకుండునటులు సవరణ ప్రతిపాదించబడినది.

ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములను జతచేయు విషయమున సాధారణముగా సమాకారసంఘము కీతరులను బాధించుటకుగాక వారి కుపకారముచేయుటకే యోయున్నది. కాని యిప్పుడున్న పద్ధతిని తక్కువ జీతగ్రాండ్లకు సహాయములు చేయలేదు. కాని వారికే ముఖ్యముగా సహాయము కావలెను. కావున 1928 వ సం॥ మందలి నిర్ణయము నాటికి వర్తింపకుండు లాగున పూర్వము వలె రు 20 లు, రు 40 లు మాత్రమే జత పు నమలు చేయుటకును ప్రతిపాదించబడినది.

పిమ్మట దేశీయసభ్యుడు, పౌరసత్వపుహక్కు చట్టము నకును సవరణచట్టము బ్రతిపాదించెను. ఈచట్టము శాసనసభలో జూలై 2 వ తేదీని ప్రవేశపెట్టబడి యుపసంఘ విమర్శన కంగీకరించబడెను. ఈ ప స ం ఘ ము తమ నిర్ణయము నా సమావేశమందే చెల్లిపెను. కాని చట్టముపై చర్చ సాగింపఁబడలేదు. ఈ సవరణ యుద్దేశమేమనగా 1892 లో నిర్ణయింపబడిన ప్రాతచట్టమును మార్పుటకు ఆంగ్లదేశమందలి పౌర సత్వపు హక్కు చట్టమువలె 1914 లోని విదేశీయుల చట్టము

ననుసరించియు, భారతదేశము సంస్కృతులను గమనించియు నొన్నిట కుద్దేశింపబడినది. ఇదివఱకు భారతదేశపు పౌరసత్వపు హక్కులను సంపాదించుట కాంగ్లభాష రావలెనను నియమము గలదు. ఇప్పుడు దానిని మార్చి స్థానిక దేశభాషవచ్చిన గూడ నా హక్కుల నిమిత్తు కంగీకరించుచున్నది.

పిమ్మట శోభన వయో నిర్ణయ శాసనమును సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు ప్రతిపాదించిరి. దా॥ గౌరగారి బిల్లు సంఘమునకుంచగా వారు పెండ్లయిన బిల్లు వయస్సు 18 గాను కాని వారికి 14 సం॥లుగను నిర్ణయించిరి. ఒక సవరణ వరుస గా 14, 16 సం॥లుండునట్లు ప్రతిపాదించబడినది. కాని యీ సవరణ ప్రజాప్రాయమునకు మించియున్నదని ప్రభుత్వము నిరాకరించెను. సవరణ మోడిపోయెను. కాని యుపసంఘము నూచించినట్లభిప్రాయము కావలెనని ప్రభుత్వముకూడ సమ్మతించెను. కావున యీ యధికారపుట్టు శోభనవయో నిర్ణయ సంవత్సరములు 18, 14 గా నిశ్చయించెను.

యమ్. కె. ఆచార్యగారు న్యాయసూత్రములపై నాక్షేపించెను. ఇట్టివి శాసన పూర్వకముగా నుండకూడదని యి, ప్రజలయొక్క సుహృద్భావములకు వలవలెననియు గోరిరి. కాని బిల్లును ప్రతిపాదించుట కంగీకరింపఁబడినది.

సివిలు న్యాయసంఘము సూచనల నమలులోనికి దెచ్చు రెండు బిల్లులూడ నుంచబడినవి. సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమను గారు రాజధానులందలి దివాలాకోర్టుల చట్టమును సవరించు చట్టమును బ్రవేశపెట్టిరి. దివాలాకోర్టులచట్టము కరాచీగూడ నమలులోనికి దేవలయునని గోరుచున్నది. సింధురాష్ట్రముందు జూడిషులు కమిషనరుకచ్చేరి ప్రధాన న్యాయస్థానముగ మార్పు విషయ మాలోచనయందున్నది. రంగీనుసంఘము నూచించు నితర సూచనలగూడ నమలులోనికి దెచ్చుటకు బిల్లు డిహించుచున్నది. ఇన్నాల్వెన్సీ కోర్టు మొదట తానే విచారణ ప్రారంభించుటకు పూర్వము, మొదటిసారిగలి న్యాయాధికారియొద్ద మొదట విచారింపబడునట్లు, ప్రస్తుతమున్న శాసనములను మార్చి యాంగ్లదేశములందు దివాలాదారుల కేర్పడిన శాసనమువలెనే నిర్ణయించుటకును దానివలన, దివాలా తీసినవానికి ముందు తెలు పకుండ వాని నిర్బంధించునటులును, వారిపై నేల నేరము మోపఁ గూడదో యప్పుడు కోరునటులును సవరించుచున్నది. ధర్మాదాయముల చట్టముయొక్క సవరణ వాటిపై నేరములను జిల్లా

యాలయములే గాక యంతకంటే భిన్న న్యాయాలయము లందుగూడ విచారింపుట కనుజ్ఞ నొసఁగుచున్నది. కాని తత్సంఘములందు ఖాళీలు వచ్చినపుడు వాటిని మూడునెలలలో పుగా పూర్తిచేయుటకు జిల్లాసంఘములే తగిన యధికారులని నిర్ణయించుచున్నది.

ముడిమను నివేదిక సూచనలు

పిమ్మట సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు ముడిమను నివేదికమందలి సూచనల నమలులోనికి దెచ్చు రెండుబిల్లులను ప్రతిపాదించిరి. మొదటిది శాసనసభ్యులు లంచములు దీసుకొన కుండగను మొలలను దురలవాటుల నాపునది ప్రస్తుతము లంచము దీసుకొని తన స్వతంత్రబుద్ధిని గోల్పోయి నిష్పక్షపాతభూద్ధితో తన ప్రాతినిధ్యము నుపయోగించుట తప్పగాకున్నది. కాని యొకసభ్యుడొకతరులకు లొంగిపోయి తన స్వాతంత్ర్యబుద్ధి నుపయోగింపకుండుట శిక్షాస్పృతి 508, 509, 517, యంతయుల ప్రకారము నేరముగా నిర్ణయింపబడినది. కావున నీసవరణ లంచ మిచ్చుటయు, నట్టిలంచమును గైకొనుటయుగూడ (నియోజకుల విధులందు లంచమును పదమును సాధించు 171 బి యంతము ననుసరించి) దోషములుగా నిర్ణయింపబడినవి. అదిగాక ప్రస్తుతము బయలుదేగుచున్న వెగటగు తగాయిదాలనుగూడ నాపుట కది క్రిమినలు ప్రాసీజరు న్యాయవిధులందు 196 వ యంతముందు చేర్చబడినవి. రెండవది సభ్యులు సంయుక్తసభల (కేంద్రసభ, స్టేటుకౌన్సిలు) లో నున్నపుడు నుపసంఘములందు మోర్చిన సవ్యకు సివిలు నిర్బంధములు చేయకూడదను సవరణను ప్రతిపాదించుచున్నది. అట్టి సమావేశములకు వారము రోజులు ముందు సమావేశము పూర్తియైన 14 రోజులకు ముందుకూడ చర్చ దీసుకొనుటకు వీలులేదని సవరణ నిర్దేశించుచున్నది.

పిమ్మట టాంకినుసనగారు సివిలు న్యాయవిధులందు 102, 103 యంతములను రంగీను సంఘము నూచించినట్లె మార్పు గోరుచు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. 102 వ యంతము ప్రకారము ప్రత్యక్షముగ స్వాలుకాజికోర్టు వారియధికారమునకు లోబడి రు 500 లకు మించని దా వాల పై రెం డ వ మార ప్సీలు చేయుట కధికారములేదు. 103 వ యంతము ప్రకారము రెండవ యప్పీలులో కాగితములను బట్టియే ప్రధాన న్యాయాలయ మట్టి యప్పీలున కవకాశమున్నదియు లేనిదియు నిర్ణయించును. కాని క్రిందికోర్టు నాలోచించ నవసరములేదు. ఇప్పుడీ యుపసంఘము నూచనలేవన 102వ యంతమునందు మొత్తము రు10-0-0 ల వఱకు మోచ్చింపగలండుటకును 103 వ యంతములే ప్రధాన న్యాయస్థానమునకు 100వ యంతము ప్రకారము న్యాయదాన

గుటచేటికాగారి ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడెను. (అ. అ. అ.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

సూత్రసభ వసతులకు ప్లానులు

శాసనసభలో ప్రశ్నోత్తరములు

రా॥ బి॥ సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు:—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునుబట్టి ప్రభుత్వమువారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము వారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనిరా?

ఉ:—తెలిసికొనిరి.

ప్ర:—విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు ఫలములు నిర్ణయించి వాటి ప్లానులను పట్టుకొని కాలిఫోర్నియా దాఖలు చేసిరా?

ఉ:—ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, విశ్వవిద్యాలయములు నిర్మించుటకు ఫలనిర్ణయము జేసి ప్లానులు తయారుజేసిరి.

ప్ర:—విశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసిన భవనములు నిర్మించు ప్లానులనుబట్టి తయారుజేసిరా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—ప్రత్యేకోద్యోగి యొసంగిన రిపోర్టును బట్టి మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి అభిప్రాయమును పట్టుకొని కాలిఫోర్నియా దాఖలు చేసిరా?

ఉ:—ప్రత్యేకోద్యోగి రిపోర్టు యిప్పుడే అందినది. ప్రకటించుటకు గూర్చి ఆలోచించుచున్నాడు. విశ్వవిద్యాలయ రిపోర్టు గూర్చి ప్రకటించబడినది. పట్టుకొనినవారి రిపోర్టు అందులేదు.

ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—ఫలముల ప్లానులు విశ్వవిద్యాలయము మూడు స్థానములకు సంబంధించినవా లేక బెజవాడగూడ చేరినదా?

పాత్రోగారు:—అవి విశ్వవిద్యాలయ స్థానములకు సంబంధించినవని చెప్పిరి.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:— ఏయే ఫలములను గూర్చి ప్లానులు తయారుయినవి?

విశాఖపట్నం, రాజమండ్రిలు మాత్రమే తనకు జ్ఞాపకమున్నట్లు పాత్రోగారు చెప్పిరి.

గ్రాంటు బడులు

గ్రాంటును ఎందుకోడు వ్యవహారముల విచారించుటకు వ్యవహారముల విచారించుటకు ఒక ఉపసభామును నియమింతురాయని ప్రభాకర తంపను గారు ప్రశ్నింప యిప్పుటికి నిశ్చయించలేదనియు, దానివిషయమై విచారించుచున్నారనియు తెలియవచ్చెను.

కల్లుదుకాణముల స్థానము

కోయంబత్తూరుపట్టణ వెలూరు గ్రామమునందు సంతకు రెండువైపులను రోడ్డుగర్తనె కల్లుసారా దుకాణములున్నవి. అట్లుండుటకు చట్టబంధన లంగీకరించునా యని సి.వి. వెంకటరమణయ్యగారు ప్రశ్నింపగా, నిబంధనల ప్రకారము కంకర రోడ్డునకు ఫర్లాంగుదూరములో కల్లుదుకాణ ముండరాదుగాని అవునరమునుబట్టి స్థానికోద్యోగులు చేరువగ ఫలనిర్ణయమును చేయవచ్చునని మంత్రిగారు బదులుచెప్పిరి.

దానిపై సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు: సబ్ మెంటరీ పక్షం లడుగును, మదరాసులోనున్న కల్లుదుకాణములన్నియు నిబంధనల నతిక్రమించి నిర్మింపబడినవేయని నూచించిరి. అట్లంగీకరించుటకు వీలులేదనియు ఏవేని ఒక దుకాణమును నూచించి దాని ఫలనిర్ణయమువలన ప్రమాదముగలదని చెప్పినచో ప్రభుత్వము వారు తన చర్యదీసికొందురని మంత్రిగారు చెప్పిరి.

తాలూకాబోర్డువారు జిల్లాబోర్డునకు సభ్యుల సెషన్ల కొనుసప్పుడు వచ్చు తగవులలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొందురా? అవిషయమున కోర్టువారి తీర్పును గూడ నిర్ణయము జేయుదురాయని వెంకటాచలం చెట్టిగారు ప్రశ్నింప, అవసరమైన జోక్యము కలిగించుకొందురనియు, కోర్టు తీర్పును నిర్ణయము చేయరనియు తెలియవచ్చెను.

ధర్మాదాయముల చట్టము

ఈచట్టము జాడనుతము, ఆర్యసమాజము, బ్రహ్మసమాజము, దివ్యజ్ఞానసమాజముల దేవాలయముల కనువ్రతంపదని వీరయనుగారి ప్రశ్నకు తరువువలన తెలియవచ్చెను.

ఉద్యోగనియామకములు

ప్లాఫ్ సెలక్షనుబోర్డు నియమించిన నాటినుండి యెంతమంది ఎంచుకొనిరి? ఎంతమందిని ప్రభుత్వోద్యోగములలో నియమించిరి?

వారిలో బ్రాహ్మరెండరు? బ్రాహ్మణేతరు? రెండరు అని అర్. వీరయనుగారు ప్రశ్నింపగా కొన్ని సంఖ్యలు చెల్లబడెను. దానిపై సి. నటేశ ముదల్యూరుగారు ప్రభుత్వోద్యోగులు గుమస్తాల నియమించునపుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును గూర్చిన ప్రభుత్వపు ట్రైబ్యునలు ననుసరించుచున్నారా? యని ప్రశ్నించిరి.

రివెన్యూసభ్యుడు:— అట్లు జరుగలేదని నమ్ముటకు కారణ మగుపడును.

అర్. మదనగోపాల నాయుడుగారు:— యీ నగరమున సబు ఇన్ స్పెక్టరులను నియమించునపుడుగూడ బ్రాహ్మణేతరులకు తగిన ప్రాతినిధ్య మేల నీయలేదు!

ఉ:— ఇప్పుడేదని నమ్ముటకు వీలులేదు.

మో. గంగరాజుగారు:— (తెలుగున) పోలీసు సబు ఇన్ స్పెక్టరులందు ఒక్క వైశ్యునైనను ఏల నియమింపలేదు?

ఉ:— అందరికీ పనులుదొరుకుట కష్టము.

ఎ. రామస్వామి ముదల్యూరుగారు:— ఇతరు లెవరు సమర్థులుకారని భావించవలసినదేనా?

ఉ:— అట్లే భావించవలెను.

నెల్లూరు జిల్లాలో రివిన్యూడివిజనుల మార్పులు

నెల్లూరుజిల్లాలో, రివెన్యూడివిజనుల నెట్లు మార్పు నిశ్చయించిరని ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారిడిగిరి.

ఉ:— (1) పొడి ది ద ర్మి డి వి జ ను లు రెం టి ని నెల్లూరు నుండి తీసి గుంటూరు జిల్లా ఒంగోలు డివిజనులో చేర్చుట. (2) కావలి డి వి జ ను ఎ త్రి వేసి కావలి తాలూకాను కందుకూరు డివిజనుకు కొవ్వూరు తాలూకా నెల్లూరు ముఖ్యడివిజనునకు చేర్చుట.

కృష్ణాజిల్లా విభజన

సి. పెద్దిరాజుగారు:—పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలోని పోతవరం గ్రామమును తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో చేర్చుమని గ్రామములు అర్జి పెట్టుకొనిరా?

ఉ:—అవును. ఆ అర్జీని రివెన్యూ బోర్డువారికింపిరి. పశ్చిమగోదావరి ముఖ్యస్థానము గూర్చి కలెక్టరుగారి రిపోర్టు యింకను రాలేదు.

గ్రామోద్యోగుల పునర్నిర్మాణము

సి. పెద్దిరాజుగారు:—పశ్చిమగోదావరి కృష్ణాజిల్లాలో గ్రామోద్యోగుల పునర్నిర్మాణ విధానము ప్రకారము యెన్ని గ్రామములు విభజింపబడును. తిరిగి నియమింపబడునా రెంతమంది? ఉ-ఇప్పటికి ప్రత్యేకముగ నొక విధాన మేర్పరుచుకొనలేదు.

ప్ర:—గ్రామ మణేగారులను అసిస్టెంటు కరణములనుగూడ తిరిగి నియమింతురా? ఉ-అనవసరమని దలంచి తొలగింపబడిన గ్రామ మణేగారులను అసిస్టెంటు కరణములను తిరిగి నియమించరు.

విశాఖపట్నంలో జిల్లాకోర్టు

విశాఖపట్నంలో నూతనము గా నొక జిల్లా కోర్టు కట్టుటకు నిశ్చయించిరనియు, వైకోర్టు వారి నూచనలు తెలియగనే, బడ్జెటులో చేర్చుటగూర్చి ఆలోచింతురనియు నరసింహ రాజుగారి ప్రశ్నవలన తెలియవచ్చెను.

వార్తాపత్రికలు ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:—ప్రభుత్వప్రకటనలు (అడ్వర్టైజింగ్ మెంటులు) ఏపత్రికలలో ప్రకటింపుచుందురు, (2) మదరాసులోని దినపత్రికలన్నిటికి ప్రభుత్వప్రకటనల నిచ్చుచున్నారా? (3) దినపత్రికలలో ప్రకటన విషయమున అనుసరింపవలసిన విధానము నూచించుచు ఉత్తరువులొసంగిరా?

ఉ:— (1) ప్రభుత్వప్రకటనల నిచ్చు వార్తాపత్రికల జాబితాను తయారుజేసి యంచుకొనలేదు. (2) ప్రభుత్వమువారికే పత్రికలు యోగ్యముగతోచినవాటికే యిచ్చురు. (3) ఉద్యోగుల కొసంగిన ఉత్తరువులను ప్రకటింపురు.

మదరాసు దినపత్రికలలో వేనికి ప్రకటనలీయ నుద్దేశించి వాటి జాబితా వ్రాసియుంచిరా యని వెంకటరమణయ్యగారు అవునని లామెంబరుగారు బదులుచెప్పిరి.

వెం. ర. అయ్యంగారు:— అన్ని దినపత్రికల కిచ్చుచున్నారా?

లామెంబరు:— అన్నిటికి గారు.

వెం. ర. అయ్యంగారు:— ఇవ్వనివారి పేర్లేమి?

లామెంబరుగారు:— ప్రభుత్వప్రకటన లనగా చాలా తుల నుండును. ఒకప్పుడు వైకోర్టుజడ్జిలు, ఇతరజడ్జిలు కొరి ననుగూడ కొన్ని పత్రికలకు ప్రకటననియ నిరాకరింతురు. అట్టి విషయములగూర్చి తమతీర్పులో తెప్పుచుందురు. అట్టియొడ ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసి కొ న జాలరు. ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రకటనలను కొన్ని పత్రికలకు మాత్రమే నిచ్చురు.

వెం. ర. అయ్యంగారు:—నేను ప్రభుత్వ ప్రకటనల గూర్చియే మాట్లాడుచున్నాను. పత్రికల నెంచునపుడు యేనూత్రము ననుసరింతురా?

ఉ:— ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి చేయుటగాని పామాన్యముగ ఒకేరీతి ననుసరింతురు.

వెం. ర. అయ్యంగారు:—అరీతియేది?

లామెంబరు:— ప్రభుత్వమువారు ప్రకటింపవలసినవని నపుడు పత్రికల నెంచుకొనుటకు వీలుండదు.

రత్నస్వామిగారు:—పత్రికల రాజకీయాభిప్రాయములకు, ఈ ప్రకటనల నిచ్చుటకు సంబంధముగలదా?

లామెంబరుగారు:—యుండవచ్చు.

రామనాధు రాజుగారు:—ఈ విషయమున స్థానిక సంఘములకు ప్రభుత్వమువారేమయిన ఉత్తరువుజేసియుండిరా? లామెంబరు:—నాకేమియు తెలియదు.

రత్నస్వామిగారు:—పత్రికల చందాదారుల సంఖ్యను గమనింతురా?

ఉ:—ఒకప్పుడు మంచి పత్రికలకు తక్కువ చందాదారులుండురు.

సి. రామలింగారెడ్డిగారు:—పత్రికలకు ప్రకటన లొసంగు విషయమున ననుసరించు నిబంధన తెలియ పరచెదరా?

ఉ:—వీలులేదు.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు 1924 సం॥ తిరిగి పరిశీలించగా ఆర్థిక విషయములబట్టి అసాధ్యమైనవిగా తోచెను. అందుచే యెత్తైన ఫలమున రిజర్వాయరు కట్టిం చి జూడవలసిరి. దీనిగూర్చిగూడ ప్రత్యేకముగ కొందరిని నియమించి పరిశీలించినగాని నెల్లూరుజిల్లాకు దీనివలన యెంతలాభముండునో చెల్లుటకు వీలులేదు.

సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టునకై వైద్రాబాదుపేటనుండి గ్రహించుభూమికి ప్రతిహారముగ నియవలసిన విస్తీర్ణముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. ఆప్రజెక్టునుగూర్చిన పరిశోధన పూర్తిగాలేదు.

వెంగళాపురం ప్రాజెక్టునుగూర్చిన ఆర్థికరిపోర్టునవ్వదాయకమని నూచించుచున్నది. కావున విడిచిపెట్టవలసి వచ్చును అని రా॥ బి॥ ఎస్. కృష్ణారావుగారు వేసినప్రశ్నలకు తరువుగ చెప్పిరి.

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో 1924 సం॥ జూను మాసమునకు పూర్వము సాగుజేసిన కారణముచే భూములపై అధనపుకి ప్పు వసూలుజేసిరి. అట్లువసూలుజేసిన మొత్తముఎంతఅని పెద్దిరాజుగారు ప్రశ్నింప సమాచారము తెలియరాలేదు రిపోర్టునకై వ్రాసియుండిరని ప్రత్యుత్తరమువచ్చినది.

కృష్ణారిజర్వాయరు ప్రాజెక్టు

సి. పెద్దిరాజుగారు రడిగినప్రశ్నలకు తరుముగా కృష్ణారిజర్వాయరు, సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టులు రెండింటికి అంచనాలువేయ ప్రత్యేకోద్యోగులను గుమాస్తాలను నియమింపలేదనియు, ప్రస్తుతము నియమింపరనియు తెలియచున్నది.

గోదావరి కాల్వలు

గోదావరి డెల్టాలోని కాల్వలందు బురదతీయించి బాగు చేయించుటను గూర్చి స్థానికోద్యోగుల నూచనలకొని, దాని గూర్చి విచారింది రిపోర్టుజేయుటకు కొందరుద్యోగులను, సలహాజేయుటకు సలహాసంఘమును నియమింతురాయని సి. పెద్దిరాజుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—ఇదిగేమను బిల్లుప్రకారము నియమింపబడిన సలహాసంఘములను తప్ప వేరుగా నిప్పుడు నియమింపరు. పిటి మరమ్మతును గూర్చిఫైబ్రెఇంజనీరుగారి రిపోర్టు రానున్నది.

రాంపూరు ఆనెకట్టు

ఎ. రంగనాథ ముదల్యూరుగారు:— బళ్లారిజిల్లాలో రాంపూరు ఆనెకట్టు, కాల్వమరమ్మత్తు 1021 సం॥ ప్రారంభించబడినది పూర్తీఅయినదా?

ఉ:— ఇంకను విశేషమగు సమాచారము తెలియదు. ప్రస్తుతము మన్నుతీయించు పని టాంకుకట్టారేమను స్క్రీమువారు జేయుచున్నారు.

కార్యనిర్వాహక, న్యాయశాఖలు వేరుజేయుట

రా॥ బి॥ ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు:— కార్యనిర్వాహక, న్యాయవ్యవహారములను వేరుజేయుటను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విశేషముగ అభిప్రాయము చెప్పిరా?

ఉ:— ఇప్పటికేమియు ప్రకటన గావించలేదుగాన నిశ్చితాభిప్రాయమునకు రానట్లే భావించవచ్చును.

సి. వి. వెం. ర. అయ్యంగారు:— ప్రభుత్వమువారు యీ లోపుగా తాము ముందు అమలుజరుపుట కనుజ్ఞ గోరెదరా? ఉ:—వేదు.

చుండుకునూనె సినా 1-కి 0-6-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల గోకుడుపుండు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకుహాని గలుగక చక్కగ బెరుగ గలుగు.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు బొంబాయి

అన్న మోరామచంద్రాయను వారాధన సున్నము బెట్టెదననుట

ప్రతి పరిశ్రమ దుస్థితి

రాజప్రతినిధి మిల్లయజమానులకు నిచ్చిన
ఆశాభంగకరముగు సమాధానము

సింహ, ఆగస్టు 24—ఈ దిగువ ప్రకటించబడినది రాజ ప్రతినిధి యంత్రాలయ యజమానుల కిచ్చిన విపులముగు సమాధానము:—అనూనముగు లాభములను దినపత్రము బొంబాయి అహమదాబాదు నేత పరిశ్రమల వ్యాపారము మందముగ నున్న పని తానెరుగు నని రాజప్రతినిధి సమాధానమియ్య మొదలిడెను. ఈ పరిశ్రమయొడ దొరతనము జూపు శ్రద్ధకు యిట్టివల సర్ చార్లెసు యిచ్చి ను, చాడ్ విక్టర్ సర్ జేసిల్ బేకెట్టుగార్లు బొం బాయి సంవత్సరములయొ నెవ్వనము. ఆర్థికపరిస్థితు లంగీకరింప గనే ప్రతి ఏ కై న్నజా సుంకమును రద్దుచేయుటకు దొరతనము మునుకొన నిశ్చయించెను. ప్రభుత్వ మిశేషమును క్రియరూప మున అమలునందు బెట్టుటకు లేక మాత్రమైనను వెనుదీయదు.

నేతపరిశ్రమ సర్వత్ర మందముగ నున్నది

ప్రపంచము దంతలను నేతపరిశ్రమ కష్టములపాలై యున్నది. ఇంగ్లీషు అమెరికా యంత్రములు సంపూర్ణముగ కార్మికునిర్ణయకాలము దంతలను బనిచేయుట లేదు. జపానునుండి కార్మికుల జీతములు చాలబలేదని గోల బయలు చేరుచున్నది. ఈగోలవలన కార్మికులు యిబ్బందుల పాలగుననుయ మానన్నమ గుచున్నదని యెంచవచ్చును. ఇతరవస్తువుల ఖరీదులకును బట్టల ఖరీదులకును సామ్యము లేకపోవుటచే యిట్టి అవస్థ గారణమని తన అభిప్రాయమని రాజప్రతినిధి వాకొనెను. బట్టలధర అతిజా స్తీగా యింక నున్నది. ఇందులకు పాతపు ముడిప్రతియొక్క హెచ్చుధర అయిఉన్నది. అమెరికా ప్రతిపంబ ధరములమున ప్రపంచమందంతలను ప్రతివల హెచ్చుగనున్నది. ఈసంవత్సర మందు ప్రతి బాగుపడునని ఊహించుచున్నారు. ఊహాప్ర కారము సంభవించినయెడ యంత్రాలయ యజమానుల కష్టముల లో నొకటి తొలగినదనుటచెందును. ఉత్పత్తిఖరీదు దగ్గించి నచో హెచ్చుగ బట్టలమ్ముదగును. బట్టలవ్యాపార మిదేశమందు గిరాకీగానుండును. బట్టలవ్యాపారము చురుకుగ జరుగును. యు ధానంతర సంవత్సరములందు చురుకుగ బట్టలవ్యాపారము నడచు టకు యుద్ధమేగారణము. యుద్ధమునకు బూర్వముకంటె యుద్ధ కాలముందు బట్టలవల రెండింతలుండెను. అయిప్పటికిని రెట్టింపు వలకు ఉత్పత్తియగు బట్టలు వ్యయముకావలయునని కోరబడు చుండెను. ప్రతిఏ కై న్నజా సుంకమును రద్దుచేయవలయునని గో రబడుచున్న అంతము దొరతనము విచారించెను. ఒక పానుబట్టపై తొమ్మిదిపైసలు ఎక్కినావన్ను వనూలు చేయబడుచున్నదని నాకరింపబడె నని రా జ ప్ర తి ని ధి ను డి నె ను. రాబోవు సంవత్సరముందు దొరతనము వెచ్చింపవలసిన ధనము, దొరతనమునకు రావలసిన ఆదాయము దెలియకుండ ఆర్థికసంవ త్సరమధ్యమందు ఎక్కినాసుంకము రద్దుచేయు టసంభవము. సంవత్సరమునకు దొరతనమునకు ఎక్కినావలన జేపూరు రెండు జోట్లను రద్దుచేయుటకు అతి విశేషమధిపతికి లుదయించవల యును. ముందు బడ్జెటు సమయమందు పరిస్థితులు దిలకించి, సరియగు అంచనాలు చేయబడును. ఆర్థిక పరిస్థితు లనుకూలముగ నుండిన వెంటనే ప్రతి ఏ కై న్నజా పన్ను రద్దు చేయబడును.

జపానుసరకు దేశమందు ముంచుట

జపానులో పోటీ హెచ్చుచున్నదనియు యీ పోటీవల క హిందూదేశ బట్టలపరిశ్రమ కన్న యింగ్లాండునకు బాధగలు గుచున్నదని జపాను యీ దేశమందు సరకుచే ముంచకుండజేయు టకు చట్టమును నిర్మించవలసినదని యంత్రాలయ యజమానులు గోర రాజప్రతినిధి సమాధానమిచ్చెను. జపాను ఫ్యాక్టరీలందరి కార్మిక పరిస్థితుల దుస్థితి తెలుగుదనుని గవర్నరు జనరలు బల్లె ను. జపాను విస్తారముగ బట్టలను దిగుమతిచేసి దేశమును ముంచి వేయుచున్నదని సేరాగోపణము మాత్రమే చేయుచున్నారు. నేరమును రూపు చేయుటకు దాఖలాను యంత్రముల యజమా నులు జూపినయెడల పరిస్థితులను దొర త న ము విచారించును. లేనియెడ అట్టి చట్టనిర్మాణము వలన కష్టపరిస్థితు లుదయించ వచ్చును. తానులధర పడిపోవుటచే సుంకములందు సవరణ చేయవలసియున్నదని యిదివరకే దొరతనమువిచారించెను. విస్తార మాలభ్యముగాకుండ సవరణ చేయబడును. పరిశ్రమకు రక్షణ మాయాటావశ్యకమా లేదాయ నివయము టారిఫుబోర్డుచే వి

చారణ సన్నివేశాలను సూచించబడెను. ఇందుపై దొరతన ము తీర్మానించలేదు. పరిశ్రమకు రక్షణ మియ్యటావశ్యకమైన చో సామాన్య దిగుమతులపై గాని లేక ఏదేని దేశములందుండి దిగుమతియగు వస్తువులపై వనూలుచేయబడు సుంక ములందు గాని మార్పు చేయవలయునా లేదా అను అంతము నిశ్చయింపవలయును. ఈలోపున యంత్రాలయ యజమానుల నిశ్చయాభిప్రాయమును దెలిసికొనుటకు దొరతన ముపేక్షించుచు న్నుది. (అ. ప్రె.)

మెడినా ముట్టడి

ప్రవక్తయొక్క సమాధి ఆపవిత్రమొనర్పబడుట

మహమ్మదీయులు తమయేహ్యభావమును జూపుట బొంబాయి, ఆగస్టు 25:—మెడినా యను ప్రవక్త యొక్క సమాధి ముట్టడివేయబడిన వార్త నిశ్చయమని నిన్న రాత్రి తెల్లానుండివచ్చిన తెలివార నవలన బొంబాయి మహమ్మ దీయులకు తెలిసినది. ఇబన్ సాదుయొక్క చర్యలను తా పేవగించుకొనునట్లుగా తెలియజేయుటకు వేయిమందిప్రజలు సాయంకాలము మాడుగుంటలనుండి యూరేగిరి. అచ్చటపట్టు నున్న మెమనులు, ఖోబాలు షియాలు మొగలులు అరబ్బులు యూరేగింపులో పాల్గొనిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక నాట్యకత్తెపై బడుట

కఠినశిక్షలు విధింపబడుట

అమృతసరు, ఆగస్టు 25:—కడచిన మేసెలలో ప్రేక్ష కులు క్రిక్కిరియించగా అమృతసినమలో నాట్యమాడుచున్న మినలేనాయను నాట్యకత్తెపై బడినందుకు ఇండియన్ పీసలు కోడు 354, 448 సెక్షనులక్రింద అమృతసరు అడివనల్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రాయసాహెబులూ అమరనాథగారు ఐహూదూ రుకును వానితోడి మహమ్మదీయునచరులకును శిక్షలు విధిం చెను. ముద్దాయిలలో ముఖ్యుడును రంగస్థలముమీదికి నిశ్చయ ముగా దుమికినవాడును నగు బహూదూరుకు 354 సెక్షను క్రింద 2 సంవత్సరములును, 448 సెక్షనుక్రింద 1 సం వత్సరమును కఠినశిక్షలు విధింపబడెను. కాని శిక్షలు ఒకేసారి అనుభవించునట్లు మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను. అదేవిధముగ తక్కినముద్దాయిలకును ఒక్కొక్క సెక్షనుక్రింద ఒక్కొక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను. మొదటిరిఫార్టులో పేరు లేనటువంటి ముఖీ యనే ముద్దాయి విడుదల చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి తెలిఫోను రేటు

బొంబాయిలో తెలిఫోనువార్ల కొకరేటును ప్రవేశపెట్ట వలెనని చేయబడిననూచన కీసమృతినితెలియజేయుచు బొంబాయి తెలిఫోను కంపెనీవారికి హిందవ వాణిజ్యసంఘమువారు వార్త నంపిరి. (ఫ్రీప్రెస్)

బొంబాయి కార్పొరేషనుసభ మూయబడుట

సర్ రామకృష్ణభండార్గారు డామన్ బిమ్మప్పగార్ల యొక్క మరణమునకును మెడి బా లో ఇ బిన్ సాదు ప్ర వ క్త యొ క్క స మా ధి ని అ ప విత్ర మొనర్పినందులకై మహమ్మదీయులు పడుచున్న సంతాప మునకు గౌరవము చూపుటకై నేడు బొంబాయికార్పొరేష ను సభ నిలిపివేయబడెను. మెడినాలో ఇబన్ సాదు ప్రవక్త యొక్కసమాధిని ముట్టడివేసెనను వార్తను వినిన వెంటనే మహ మ్మదీయుల కోపానలముప్రజ్వలిల్లెను. నైజెడుషికాచము మెడినా నుండి పోవుగాకయని వ్రాయబడిన జెండాలతో యూరేగింపు నేర్పట్టుచేయబడి బొంబాయి పీఠులలోనడిపించబడెను. మహ మ్మదీయులు నేడీదినమును సంతాప దినముగ నాచరించు చున్నారు. (ఫ్రీప్రెస్)

క్రాన్ థియేటరులో

22-8-25 శనివారం నుండి, 28-8-25 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, 9 గం-30 ని. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 3 గ. 15 ని. మాటస్సిగదు.

ఆనందమును గలిగించు అత్యద్భుత

విష్ణు అవతారం లేక శ్రీకృష్ణలీల

8 పెద్ద రీల్సుగలవు

మదన్ థియేటర్సువారిచే తయారుచేయబడినది. విష్ణు పురాణము కథ ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

దేశబంధుదాసు వంగరాష్ట్రనిధి

7 లక్షలు పూర్తిగానున్నవి

ఈనెల22వ తేదీవరకు 6,91,828రూపాయలు చేరినవి.(భార్యద్ధ)

టర్కీవార్తలు

జడ్డా ప్రయాణీకుల కడపటిస్తీమరు

ఉలూవియా అను స్టీమరు యీనెల 11-వ తేదీని 440 మంది హాజియాత్రికులతో జడ్డానుండి బయలుదేరెను. ఏడెను కరాచీల మీదుగా 25-వ తేదీని బొంబాయి చేరెను అని టర్కీయ మారిసను కంపెనీకి తెలివార్త వచ్చినది.

సిరియా టర్కీనరిహద్దు

సిరియా టర్కీదేశములకు సరిహద్దును నిర్ణయించుటకు టర్కీ, ఫ్రాన్సు దేశముల ప్రభుత్వములవారు సిరియాలో నొక పథము జరిపిరి. ఆ పథవారు పరిష్కరించిన ప్రకారము సమృద్ధిం చుటకు రెండుదేశములవారు సంగీకరించిరి.

అనటోలియాలో యినుపదారులు

అనటోలియా యినుపదారులను హెచ్చుగా వేయించు టకు నిశ్చయించిరి. పిల్లెనంతవరకు విదేశీయుల ధనమును పుచ్చు కొనకుండుటకును విదేశీయులచే పనిచేయించకుండుటకును గూడ నిశ్చయింపబడెను.

కమలుపాషాగారు భార్యనువదలివేయుట

ఆమె స్వాతంత్ర్యవర్తనమే కారణము

మొస్తఫాకాము పాషాగారి భార్యయగు లతీఫాఖానగారు ఆంగ్లపరాసుదేశములందు చాలకాలము విద్యాభ్యాస మొనరించె ను. ఆమెకు మొనటినుండియు తీవ్రస్వాతంత్ర్య (సఫరజిస్టు) భావములు పట్టుబడెను. ఆకారణమున టర్కీలో వివాహమైన పిమ్మటగూడ నామె అన్ని విషయములలోను కల్పించుకొనసా గెను. అందువలననే భార్యాభర్తలకు కలతలు కలిగినవి. ఆమె తన పుట్టినింటికి పోవుటకు 15 రోజులు ముందుగనే ఆలుగులకు చాల కలహము కలిగినది. అందువలననే ఆమె వెడలిపోయినది. ఆవాడు అంగోరాలో ఆమె భర్తరత్న తక్కిన ప్రభుత్వోద్యోగు లందరు రైలుస్టేషనుకు వెళ్లి ఆమెను సాగనంపిరి. (ఖిలాఫతు

ఒక గ్రహము ఒకస్త్రీ నెత్తుకొని

పోవుట

భవనగరు సంస్థానమున జరిగినది

భవనగరు సంస్థానమున వాసువా అను గ్రామమున్నది. అచట నొక స్త్రీ అమాంతముగా మాయమగుచు మరల ఒకటి రెండు రోజులకు కనబడుచు నుండెను. అతి మాచి ఆమె దుర్వృత్తి నవలంబించిన దేహా నని మొదట తలచిరిగాని తరువాత ఆమె చెప్పిన సంగతులను బట్టి ఆమె నొక గదిలోనుంచి తాళమువేసి కాపు గాయ పాగిరి లోపల నున్న స్త్రీలోపలనే మాయము కాసాగెను. "ఒకడు వచ్చి నన్నొక దివ్యభవనమునకు గొనిపోవును. అచట యిద్దరు స్త్రీలు నాకు పరిచర్యలు చేయుదురు. అచట పకల భోగములును కలవు. ఈ స్త్రీని వదలివేయుమని ఆస్త్రీ లెద్దరును ఆ గ్రహ మునకు చాల సారులు బోధించిరిగాని ఆ గ్రహము వారి మాట వినలేదు. ఆ గ్రహము నన్ను ప్రేమించి యిటుల తీసుకొని పోవుచున్నది." అని ఆస్త్రీ తన బంధువులతో చెప్పెను. ఆగ్ర హము రాకకు కాలనిర్ణయము లేదు. ఎపుడు బుద్ధి పుట్టిన అ పుడు వచ్చి తీసుకొని పోవుచుండును. చాలమంది ఆగ్రామమున కేగి విచారించి యిది యంతయును నిజమే నని తెలిపిరి." అని ఒక విలేఖరి యీనెల 28 వ తేదీని భవనగరునుండి వ్రాసెను.

సీసా 1-కి ర్న 2-0-0.

కు సు మ

వి.పి.చార్జి వేరు.

ఈమందు గనేయ- అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారింపి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూ త్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధ లను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1766

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246
18, బైరాగిమహావీధి, మదరాసు.

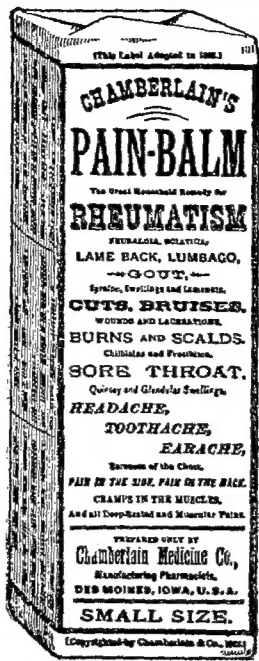
మూడు జూదపు కేసులు

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—పూనా కలకత్తా గుట్టపు పరుగులమీద పందెములపై పందెములు పెట్టి జూదమాడేనటువంటి మూడుకేసులు నేడు విచారణకు వచ్చెను. రాజధాని మేనున్నట్లు రాక్షసుబర్గారివద్ద విచారణకు వచ్చిన మొదటికేసులో న్యూస్పేపర్ క్లబ్బు ప్రాప్తయియున్నది. వెల్వెకారుపైన నుమరి నలుగురిపైనను జూదపుకోంప వోకదానినుంచి ప్రాప్తమైన హమ చేయుచున్నట్లు నేరములు మోపబడెను. ప్రభుత్వ వ్యాయవాది కేసును ప్రారంభించుచు నట్లు చెప్పెను:—క్రిందటి సంవత్సరము బి. వెల్వెకారు ఆర్. వెల్వెకారు అనునవరు సోదరులు క్లబ్బులనేకేరులో బంబాయి నగరమున ననేక బొక్కెన పావులను బెట్టి చివరకు ఆనగరములో నుండుటకు సాధ్యపడదని తోచేవరకు అచ్చట తమ వ్యవహారమును సాగించుచు వచ్చిరి. పిమ్మట వారు కలకత్తాకువచ్చి వేరువేరుచోట్ల వ్యాపారమును మొదలుపెట్టిరి. ప్రతిపందెపు దినమునను వారు తమ పావులకు వచ్చిన ప్రతివానిచేతను పందెములను పెట్టించుచువచ్చిరి. బి. వెల్వెకారుమీద వారంటను పంపి మేజిస్ట్రేటు కేసును వచ్చే నెల నాల్గవ తేదీకి వాయిదావేసెను.

రాక్షసుబర్గారియెదుటనే విచారింపబడిన రెండవకేసులో యూరపీయులు, ఆంగ్లీయుండియులు, మహమ్మదీయులు మొదలగువారు 25 గురు పందెపుదినములందు న్యూస్పేపర్ క్లబ్బులో జూదమాడుచున్నట్లుగా నేరము లేబడెను. వారిలో 23 గురు వోఫుల మని చెప్పకొన్నందున విదేశీరూపాయలు జరిమానా విధింపబడిరి. ముద్దాయిలలో తక్కిన యిరువురిపైనను కేసు వచ్చే నెల నాల్గవ తేదీకి నిలిపివేయబడెను.

అదేమనో ఫిఫ్త ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటువద్ద విచారణకు వచ్చిన మూడవకేసులో జూదమాడుచున్నందులకును జూదపుటెంటిని పెట్టినందులకును బి. వెల్వెకారు పైన నుమరి 20 మందిపైనను నేరములు మోపబడెను. కేసు వాయిదా వేయబడెను. ముద్దాయిలు బెయిలుమీద విడుదల చేయబడిరి.

(ఆ. ప్రె. (

చేంబర్లెన్ గారి

పెయిన్ బామ్

గాయములు, ఇలుకు, నెత్తురు పొరకుండుట, కీళ్ల సంబంధమైన గాపు మొదలగునాటికి చేంబర్లెన్ గారి పెయిన్ బామును ఉపయోగించి బాగుగా మర్దనచేసినచో అది చర్మలోనికి ప్రవేశించి, గడ్డట్టుకొనిన రక్తము కరిసి వెగముగా పారును. ఒత్తిపిసి, నొప్పికి కారణమైన వాపును తొలగించుచు, అన్నిచోట్లలోను విక్రయించబడుచున్నది, సి పార్సు చేయబడినది. (3)

ఆందరిలోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమ్మలముగా నుండెదరు

అయితే నిమ్మలముననున్న లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలలెలుగుల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు.

శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన మా ఆతంక నిగ్రహపార్సీని వాడుడు. అది తప్పక గుణమియును. ఇంతేగాక నరములబహిషేకం, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశిర్వము మొదలగువానికూడా గుణమగును. 32 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర రూ 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్కాటలగునక్క వ్రాయుడు. 219

ఆతంక నిగ్రహ పార్సీ

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

లండనులోనున్న డాక్టరు మేరీ కార్మిక్లేఫ్టర్స్, డి. ఎన్. సి. వి. హెచ్. డి. ఫెన్లో ఆఫ్ ది యూనివర్సిటీ కళాశాల, వారిచే

ఈపుస్తకమునందుగల సెక్షన్స్ నైస్ సత్రి పురుష సాంగత్య విషయక గ్రంథము

స్త్రీ పురుష సాంగత్యవిషయమై ప్రజలు తమ అభిప్రాయములను పూర్తిగా పంచే పరిచయమైనందు ఇందులోగల విషయములు:—

మొదటి భాగము:—వివాహము, దానిచేగలుగు లాభములు, ఎంతయస్సులలో వివాహము చేసుకోవలసివది. ఎట్టివారిని వరించవలసినది, ప్రేమ అనేకత్యములకంటె విభజించబడినది, వరించునప్పుడు పురుషుడు విసర్జించవలసిన విషయములు, వరించునప్పుడు స్త్రీ విసర్జించవలసిన విషయములు, స్త్రీ పురుష పుట్టుటకు సంబంధించిన శరీరాంతరాయం శాస్త్రము శరీరశాస్త్రము, మోహముచేగలుగు మంచి నెట్టులు, ఇంద్రియవిగ్రహమునకు సంబంధించి నిబంధనలు, బిడ్డలు—వారివాంఛనీయత, బుద్ధి కుశలతకుచేరిన నియమములు.

రెండవ భాగము:—భుజించుట, నూతనముగా గర్భముధరించుట, గర్భకేయము నృద్ధియగుట, గర్భము ధరించుయుండుకాలము, గర్భము—దానియొక్కచిహ్నములు, గర్భము నిలుచుట, గర్భకాలమందు గలుగు చిహ్నములు, ప్రసవము: ప్రసవానంతరము తల్లి ఆచరించవలసినవిధము, బిడ్డను పెంచవలసిన నియమములు.

మూడవ భాగము:—తప్పలను సవరించుట. గర్భము, (స్త్రీ)బాటికి సంబంధించినవ్యాధులు—వాటికి కారణములు, పురుషబాటికి సంబంధించిన వ్యాధులు వాటికికారణములు, ముష్టిమెరుగును, వంద్యత్వము, నపుంసత్వము, వివాహానంతరము సౌఖ్యముగానుండుటకు కాలసినివిషయములు—వాటిని ఎట్లు పొందుట, సాయంకాలములందు నిద్ర, అపాయమేమియులేక పుట్టుకను అపుట, ఇవిగాక యిక్కడ తెలుపుటకు పిలుకానట్టి అనేకులు తమ యితర ముఖ్యవిషయములకూడ ఇందులోగలవు. ఇందులో నివర్తనములుకూడ గలవు.

అన్నిభిండుములందును ప్రసిద్ధిపడెనది. 10 విదేశభాషలందు తర్జుమాచేయబడినది. విషయములు బాగుగా తెలియునట్లును చదువునట్టివారికి ఉత్సాహముగా నుండునట్లును సాంకేతికభాష లేక మిక్కిలి విశేషముగా తెలియ భాషలో వ్రాయబడినది. 17 సార్లు ముద్రించబడినది. 481500 ప్రతులుఅమ్ముడు పోయినవి.

ఈ గ్రంథము ఆంగ్లభాషలో గలదు. ప్రతి 1 కి ధర రూ 6-0-0 లేక 10 ప్లీంసులు.

బ్రిటిష్ మెడికల్ జర్నల్ అభిప్రాయము:— వివాహితులను వివాహము చేసుకొనజోవువారికి ఇది చాల ఉపయోగకరమైన గ్రంథము.

కెంబ్రిడ్జ్ రివ్యూ అభిప్రాయము:— స్త్రీపురుషబాటికి సంబంధించిన గ్రంథము. ఆంగ్లప్రజలకు వివరముగా తెలియునట్లు వ్రాయబడినగ్రంథము దీనికంటె మించినదిలేదు.

డి. న్యూయార్కు-నరల్డు అభిప్రాయము:—వివాహవిషయమైన భాషలో విపులముగా తెలుపు

శేషతరమైన గ్రంథము

ది లాన్ సెట్ అభిప్రాయము:—యిందులోగల నివర్తనములు మరియెచ్చటను దొరకుట దుర్లభము.

ది ఉమేన్ లిడర్ అభిప్రాయము:—ప్రస్తుతము ప్రజలకు ముఖ్యముగా కావలసినగ్రంథము.

ఈ దిగునవిలాసమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

THE INTERNATOINAL PUBLISHING, COMPANY,

Intermatonal Buildings, Ludhiana (India)

Telegraphic Address "Inpuco" Ludhiana.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(26-8-25)

జుపులినరకులు

ఇరువదిగజముల "పీస్" ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 మంగిసమార్కు (ఎ) రు 10-6 (బి) రు 11-10. సరాసరిరకము. రు 10-6.

కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 11-4 సరాసరిరకము. రు 10-2.

తెలుపుములు—1708 రు 15-2-6; గ్లాస్ 9000 రు 15-4; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-4; ఇ. సి. 78 రు 11-12; 7578 రు 13-6; 9978 రు 11-4; 88-888 రు 16-4; బి. సి. 78 రు 11-8; 380 రు 11-2; 2908 రు 10-2; 8978 రు 11-4.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పానులకట్టు)—టాక్రీ రు 6-7; చలవ రు 7-14; పచ్చగుట్టము రు 10-0; పడవ రు 9-8; కారి రు 9-13; సవరన రు 9-6.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు)—నత్త (త్రము రు 12-15; భూగోళము రు 12-7; నీలసవరన రు 12-4.

60 నెంబరు సీమ (5 పానులకట్టు)—; అడక తైర రు 19-8; నెమలి రు 19-9; "జేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 11-9; గడ్డిబండి రు 11-9; ఎద్దు గడియారము రు 11-8; సింహమువేటకాడు రు 11-8; పెనసలు రు 11-8.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)— భూగోళము రు 18-5-6; నీలంచేప రు 21-6.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్గియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 30;

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 267; జర్మను (డిట్మాక్) రు 265; రాగిరేకు రు 283-8;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) రు 19-8;

కళాయిపెంకురేకు:—24 "జే" 6" 7" 9" రు 15-0; 8" రు 15-4; 10" రు 15-4;

సిమెంట్

పీపాకు వెల:—గిల్లింగునామ్ చెయ్యిమార్కు రు 11-8; నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బస్-బేర్" రు 11-0; జర్మని నెమలి రు 10-8; తాళముచెప్పి రు 9-12;

రంగులు

హౌడెడువైట్ పీపాధర

అలిజరైన్:—10% ఆవుమార్కు రు 72; 20% లొట్టి కట్టుడు రు 74; 20% సింహము రు 73; 20% నాల్గు గుట్టములు రు 69;

"బైక్రామేట్ పాటామ్" హౌడెడ్వైట్ ధర 33-4.

చక్కెర

జావాసిద్ధముసరకు మూట ఒకటికి ధర రు 80-12.

వాయిదాధరలు:— నెట్టెంబరు రు 29-9; ఆక్టోబరు రు 29-14; నవంబరు రు 29-9; డిసెంబరు రు 29-9;

వేరుసెనగ వప్పులు

ఇంగ్లీషు పుట్టికి గిడ్డంగిధరలు:—"మిషిన్" రు 62, రు. 68; సాదా రు 58.

మార్కెట్ ధరలు:— "మిషిన్" పాను 25-5; సాదా పాను 24-10;

ఆముదపుగింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగివెల రు 19-8.

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 185; "ప్రెస్" రు 180;

ఆముదము

రు 120; (గానుగధర)

పదును చేసినతోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
గొట్టపాట్లేలు (మధ్యరకం)	రు 2 18 0	రు 3 0 0
" ("ప్రైమ్")	రు 3 1 0	రు 3 4 0
తెల్లమేక (మధ్యరకం)	రు 2 2 0	రు 2 8 0
" ("ప్రైమ్")	రు 2 8 0	రు 2 11 0
ఎద్దుతోలు 8 మొదలు 8 1/2 రతిలు)	రు 0 15 9	రు 1 0 8
" (మట్టువాడ)	రు 0 15 8	రు 0 15 9
" (తెంకుకూరు 8 మొదలు 8 1/2)	రు 1 0 0	రు 1 0 7
" (విజయనగరం)	రు 1 0 3	రు 1 0 9
" (వీరూరు)	రు 1 0 9	రు 1 1 0
" (తేలికైనరకము)	రు 1 1 6	రు 1 2 0
కేడతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 3
కేడ దూడతోలు	రు 1 0 8	రు 1 1 3
ఆవు దూడతోలు	రు 1 9 0	రు 1 10 0

వృత్తాంతలేఖలు

దేశబంధు ప్రచురణాలయము

కాశీనాథుని ప్రతిష్ఠాపనము

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ప్రారంభోత్సవమును గావించిరి

ఖాదీప్రతిష్ఠాపన నిర్మాణమునకు ధనసహాయ్య మిచ్చుటకు దేశోద్ధారకులు వాగ్దానమిచ్చిరి

(స్వకీయ విలేఖరి)

రాజమండ్రి, ఆగష్టు 26:— కాశీనాథుని నెలకొల్పబడుచున్న దేశబంధు ప్రచురణాలయము, ఖాదీప్రతిష్ఠాపనముల ప్రారంభోత్సవమును దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు యథావిధిగా నిన్నను సన్నిహితులు, స్త్రీలు, శేత్రపనివారలు దేశోద్ధారకులకు సన్మానపత్రముల లాసంగిరి. పండిత చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు, కందుకూరి శ్రీధరాచారి వల్లభరావు జమీందారుగారు ప్రధాన వ్యవస్థాపకులగు వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు సమయానుకూలముగ ఉపన్యాసముల గావించిరి. ముద్రణాలయ, ఖాదీప్రతిష్ఠాపనముల నిర్మాణమునకు వారి కక్రీకొలిపిని ధనసహాయ్యము నిచ్చెదమని దేశోద్ధారకులు వాగ్దానము జేసిరి. సుమారు పదునెనిమిది వందలరూపాయలవరకును విరాళముల నీయుటకు వాగ్దానములు మరికొందరు జేసిరి. పోలీసు అధికారులు దేవరంపులు విస్తానాగ జరిగినను, నిర్విఘ్నముగను, బయ్యప్రదముగను కార్యక్రమము జరిగెను. (తంతి)

గుంటూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఒక పౌరబాటు

ఆగష్టు 24:— 21వ తేదీ శుక్రవారమునాటి దినపత్రికలో 18-వ పేజీలో ప్రచురించబడిన శ్రీయుత ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారి 'గుంటూరు జిల్లా యెన్నికలు' అన నీ కక్రీకొలిపి వ్యాసములో మిస్టేరియస్ లేఖరి... రాధాకృష్ణయ్యగారి ప్రత్యర్థి నిరూపిస్తామని... అని వ్రాసిరి. అది కేవలము పౌరబాటు. నేనెన్నడును అవిధముగా వ్రాసియుండలేదు. అట్టి వ్రాత లికముందైనను వ్రాయను. ఆవ్యాసమును 'ప్రత్యేక విలేఖరి' అను పేరుతో యెవరో వ్రాసియుండిరి. నే నెంతమాత్రమును దానికి జవాబుదారి కాదు.

కాంగ్రెసునాయకుల ప్రచారము

శ్రీయుతము అయ్యదేవర కాశీనాథుని గారును, గాడిచెడ్డ హరిసర్వోత్తమ రావుగారును నిన్నటిరోజున మావట్టగము వచ్చిరి. నాయకత్వము ఏలూరుబజారులో బహిరంగసభ గావించబడినది. కొటంరాజు రాజేశ్వర రావు గారధ్యక్షత వహించిరి. అయ్యదేవర కాశీనాథుని గారు ప్రప్రథమమున మాట్లాడుచు జాతీయోద్యమముయొక్క యుత్పత్తియు, అభివృద్ధియు, ఆసహాయ్య మారంభమును స్వరాజ్యపార్టీ అమలులోనికి వచ్చిన పరిస్థితులను గాంధీదాసు ఒడింబడియు, గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యపార్టీ విధానము నంగీకరించుటయు నేటివరకు జరిగిన కాంగ్రెసు చరిత్రసంతయు విపులముగ వర్ణించిరి. గాంధీదాసు ఒడింబడిక ప్రత్యేక స్వరాజ్యపార్టీని చాలించి కాంగ్రెసులో విలీనముచేసింది. స్వరాజ్యపార్టీకిని కాంగ్రెసునకును ఎక్కువభేదము లేనేలేదు. రెంటికీని స్వయంనిర్ణయ, స్వశక్తి మాత్రములే ప్రధానాంగము. ఇప్పుడు కొన్ని శాఖలు మంత్రిలవశము చేయబడినవి. అన్ని శాఖలు మంత్రిలవశము చేయబడి ఎక్కిక్యూటివ్ డిపార్టుమెంటుగూడ మనవశమున అదియే స్వరాజ్యము. కాంగ్రెసు మొదట త్రివిధబహిష్కారము విధించినది. స్వరాజ్యపార్టీ మరొక విధముగా శాసనసభల పడగొట్టుచు చున్నది. అందువలన నుభయ పక్షములకును ఎక్కువభేదములేదు. ఇప్పటి మన కర్తవ్యము స్వరాజ్యపార్టీకి తోడ్పడుటయే. అస్పృశ్యతగూడ తొలగించవలయును. అస్పృశ్యత మనకప్పుడు రాజకీయ సమస్యగాని సాంఘిక సమస్యగాదు అని కాశీనాథుని గారు గుర్తించినది.

పిమ్మట హరిసర్వోత్తమరావుగారు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. ప్రకృతియందు మార్పులు స్వాభావికముగ గలుగు

చుండునట్లు రాజకీయరంగములో గూడ మార్పులు గలుగుచుండును. ప్రభుత్వమువారుగూడ ప్రత్యేక యుద్ధముచేయుచు తమ ప్రభుత్వమును సాగించుకొనలేరు. వారి చర్యలును ఒకప్పుడు తీవ్రముగనుండును. ప్రతిరోజు మాట్లాడిన మనుష్యులకెల్ల అశబ్దమేయును. అట్లే మనయుద్ధమును గూడ హెచ్చుతగ్గులుండును. మొన్నటి రిడింగుగారి యుపన్యాసములో ఒక కొత్త యెత్తు యెత్తబడినది. బర్మిక్ హెడ్డుగారి మాటలే వారు వంత బలికిరిగాని వారి సహజమైన పుణ్యముతో బహులాలనగా మన సహకారము కావలెనని కోరిరి. రిడింగు ప్రభువుతో నాకట్టి వైరములేదుగాని వారి హోదాతో మనకు వైరధ్యముగలదు. రిడింగుగారు మనదేశమునకట్టిమేలును జేసినట్లు నాకు తోచదు. బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువుగారు మదరాసు రాజధానిలో వ్యవస్థ పరిపాలనము బాగుగా కొనసాగెనని చెప్పుచున్నారు. పోనీవారు చెప్పినదాని ప్రకారము మదరాస్ కైనను స్వరాజ్యమేల నీయరు? దీనికనేక బొంకులు బొంకుదురు. కాశీనాథుని అందరు మహమ్మదీయులైనను హిందూ ప్రభువు పాలించుటలేదా? నైజాములో ప్రజలెక్కువమంది హిందువులైనను మహమ్మదీయు ప్రభువు పాలించుటలేదా? అచ్చట హిందూముస్లిం కల్లోలము లేదు యెక్కువయినది. మదరాసునకు స్వరాజ్యమిచ్చుచో బ్రాహ్మణుల భయమేమియు నక్కరలేదు. బ్రాహ్మణేతరులకే అన్ని పదవులను ఇయ్యవచ్చును. నూటికి ముగ్గురు బ్రాహ్మణులేమి చేయగలరు?

గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యపార్టీ విధాన మేల యంగీకరించెనో గమనించుడు. మొట్టమొదట ఓట్లనీయవద్దని చెప్పెను. కొందరు జేసిరిగాని శాసనసభలో కుర్సీలు ఖాళీగానుంచ లేకపోయి. అంతట స్వరాజ్యపార్టీవారు కాన్సిలులో ప్రవేశించి ప్రతిష్టాంశాల సాగించిరి. ఓట్లు యివ్వనవద్దంటే తంటాలేవని యింట్లో కూర్చుండిరి గాన ఈ ఉద్యమము కొరకొగొడో అనుమానాస్పదమని నాకిప్పటికి తోచినది. రెండవది మిజిల్లాలోవలె పన్ను లివ్వనవద్దంటే ప్రజలు కుతూహలపడిరి. అంతేగాని మహాత్ముని ఆజ్ఞల సరిగా ననుసరించలేదు. బట్టి కే కే ల తో కాలక్షేపము జేసిరి. ఇది యే దేశము ను మోసము జేసినది. ఒక్క ఖిద్దురు ధారణమునైనను కొనసాగించలేక పోయి. చివర కిప్పుడు మహాత్ముడు రెండువిషయములు మాత్రమే కోరుచున్నాడు. ఖిద్దురు ధరించుట. స్వరాజ్యపార్టీకి సహాయముజేసి వారికి ఓట్లు యిచ్చుట. ఒక్క కాన్సిల్ కే గాక, మునిసిపాలిటీ, తాలూకా, జిల్లాబోర్డులలోగూడ స్వరాజ్యవాదులనే యెప్పుడొనవలయును.

ఇదియే మన మిప్పుడు కాంగ్రెసుకు చేయవలసిన విధి. మిత్రవాదులు వగయిరా అన్ని పక్షములవారును నిరాశజెందిరి. ఎక్కువ ఆశ బెట్టుకొనిన శివస్వామిఅయ్యగారుగూడ పూర్తిగా నిరాశజెందిరి.

ఇప్పటికైనను నిద్ర మేల్కొని స్వరాజ్యవాదులను అన్ని సభలలోనికి పంపుడు అని సర్వోత్తమరావుగారు గుర్తించినది. ప్రకాశంపంతులుగారు రానందున సభకులు నిరాశజెందిరి. నాయకులు నేను సత్తెనవల్లికి పోయిరి.

రత్నపురుష లేఖ్యం

శుక్లనక్షత్రమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేఖ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లనక్షత్రమైనను పారలను అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమునల్ల వచ్చినవచ్చ, మూత్రకోగముంకూడా తగ్గును. దీన్ని రు 4-0.

(క్రవ్యాధి) 1963

అక్షిప్తమును పోగొట్టి అన్న మరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజరగాన్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయవరం)

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి ప్రసిద్ధ గ్రంథములు నాట్యంబుజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0 విమర్శక పారిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యశోకము 1-8-0 (అచ్చులో నున్నది) వి. పి. పాపిశి ప్రత్యేకము. మానేజరు, విద్యానిలయము, 2264. బందరు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం|| ఆగష్టు నెల 26-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు				
దనియాలు	బా 1-కి రు 80 0 0	మొదలు	42 0 0	వరకు
బియ్యము	బస్తాలు	మొదలు		వరకు
కుసుమ తెనాలివి	ప 48 గలవి రు	14 0 0		15 0 0
సెల్లారివి	,, డిటా	,, 15 8 0		16 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 16 0 0		17 0 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0		9 0 0
సువ్వులు	,,	,, 20 0 0		24 0 0
2. వస్త్రధాన్యములు				
కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	,, 12 8 0		18 8 0
సెనగలు	,, డిటా	,, 11 12 0		12 0 0
పెసలు	,, డిటా	,, 18 8 0		14 8 0
మినుములు	,, డిటా	,, 15 4 0		16 8 0
ఉలలు	,, ర 164	,, 8 8 0		9 0 0
3. నూనెవస్తువులు				
నవ్వులనూనె	బా 1-కి	,, 154 0 0		155 0 0
కయ్యి ను 1-కి	,,	,, 14 0 0		25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1కి	,,	,, 61 0 0		63 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,, 56 0 0		59 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు	138 మి.కొ.నూనె	130 0 0		
అముదము	బా 1-కి	,, 120 0 0		122 0 0
4. చిల్ల రవస్తువులు				
చాయపసుపు	బా 1-కి	,, 100 0 0		
కూరపసుపు	,,	,, 45 0 0		50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	,,	,, 100 0 0		110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలమందు	మణుగు 1-కి	రు 45,50		
కాళహస్తపాయకట్టు	,,	,, 50,55		
చెల్లము	బా 1-కి	రు 40 0 0		55 8 0
చింతపండు	బా 1-కి	,, 50 0 0		77 0 0
5. ఇనుము				
పట్టాకం	బా 1-కి	,, 28 0 0		38 0 0
చదరం	,,	,, 28 0 0		36 0 0
రవుండు	,,	,, 32 0 0		50 0 0
6. లోహములు				
వండి 100 కులంగు	,,	,, 71 0 0		74 0 0
బంగారము, కులము 1-కి	,,	,, 21 4 0		21 8 0
సవరము 1-కి	,,	,, 18 7 9		
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	,, 262 0 0		275 0 0
రాగి డిటా	,,	,, 280 0 0		281 0 0
అస్కాచక్కిర 226 పా1 గలవి	80 14 0			31 2 0
7. దూది				
బోండావెట్టుబారుని 1-కి	రు	800 0 0		
పల్నాడు దూది	,,	,, 215 0 0		
8. నూలు				
కోయిల్ పట్టి నెం 10½ పెట్టె 1-కి	,,	,, 7 0 0		
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	,,	,, 4 12 0		
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	,,	,, 7 4 0		
నూళ్లయేనుగ నెం 20	,,	,, 9 8 0		
నడ్యాక్ నెం 24½	,,	,, 9 12 0		
14½ క్విలక్ పక్షి	,,	,, 7 8 0		
నెం 20 తెన్ని సింహం	యీకె	,, 9 4 0		
నెం 22	,,	,, 9 12 0		
నెం 12½ తెన్ని సర్పి	,,	,, 8 0 0		
నెం 14½	,,	,, 8 4 0		
నెం 12½ అలెన్సు	,,	,, 7 2 0		
నెం 12½ కొయిలుపట్టి	,,	,, 7 8 0		
నెం 22½ రంగవిలాస	,,	,, 9 8 0		
నెం 14½ రాధాకృష్ణము	,,	,, 7 4 0		

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలవి. తాంబూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మత్రలను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా నుండుటయే గాక, అక్షిప్తము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును. పతి గృహముం దుండవలసినది. వి.పి. అ. 6. 250 మాత్రల సీ1 0-4-0. వజన్ సీ1 2. 8-0. పి. సి. ఏ. అందు కో.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహ సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

సరస్వతీ పేపర్ పైన్ రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మేల్కరకము అచ్చుననులకు నమ్మకమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగు హెడ్డులు
కవర్లు
క్యాపబుక్కులు

రసిదు బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్ టోను బుక్కులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగుధరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

గ్రంథములలోని కుపయుక్తము లగు బామ్మలు అనగా ఎంగ్రేవింగుపనులు చక్కగా తయారు చేయజనును.

13

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మియొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుత శాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి శుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రప్రసాదము. దా(యొక్క) ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్కామో ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

తిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. పై కామినియా నూనె ప్రతిన రక్షణపద్ధతు; పట్టాములయందును, పత్తలలోను విక్రయింపబడును. తేకున్న సోల్ యేజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లనయెడల కనునీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర ర్వు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ ప జెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి.

కామామృతము.

ఒక టేమాత్ర! 1 గంటకే గుణము!!

ఈయామృతము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నోకమాత్రం దీసికొనిన ఎంతబలహీనమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారశుఖము నీయగలరు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మాత్రములోఁ గలసి గాని మాత్రమునకు ముందు వెనుకలఁగాని నిద్రలోఁగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణ యగును. మధ్యనపుంసకులు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తి వంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యోషధము. మియొ తైరములు రహస్యముగా నుంపఁబడును. 1876 20 మాత్రల సీసా ర్వు, 2-0-0. అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మా న స్తోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలసులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము!
శరీరములో ఉష్ణధృక్యముచే కలిగెడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృతము. అశీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దిచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవారనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలరు.
చిరునామా:- (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్చురు, కృష్ణాజిల్లా.